

**Uchwała Nr XXIV/31/01
Rady Powiatu w Staszowie
z dnia 24 października 2001 roku**

**w sprawie przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju
Powiatu Staszowskiego na lata 2000 – 2015.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91, pozycja 578 z późn. zm.), Rada Powiatu w Staszowie uchwała co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się przedłożoną przez Zarząd Powiatu Strategię Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000 – 2015.
2. Treść Strategii stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Tadeusz Zmuda

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU STASZOWSKIEGO NA LATA 2000 – 2015

STASZÓW

POLANIEC

OSIEK

BOGORIA

ŁUBNICE

OLEŚNICA

RYTWIANY

SZYDLÓW

Staszów - 2001 rok

XII.4. Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach – Akademicki Ośrodek Kształcenia w Staszowie	42
XII.5. Placówki Upowszechniania Kultury	42
XII.6. Dostępność wybranych form upowszechniania kultury na terenie powiatu	44
XIII. OCHRONA ZDROWIA, SŁUŻBY I INSTYTUCJE Z TERENU POWIATU STASZOWSKIEGO	45
XIII.1. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	45
XIII.2. Centrum Zarządzania Kryzysowego	49
XIII.3. Bezpieczeństwo obywateli - Komenda Powiatowa Policji	50
XIII.4. Ochrona przeciwpożarowa – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	50
XIII.6. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	51
XIII.7. Powiatowy Inspektorat Weterynarii	51
XIII.8. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna	52
XIV. TURYSTYKA, REKREACJA I SPORT	52
XIV.1. Inwentaryzacja obiektów zabytkowych i bazy turystycznej, walory przyrodniczo – krajobrazowe	52
XIV.2. Wykaz najciekawszych zabytków powiatu staszowskiego	53
XIV.3. Hotele i ośrodki wczasowe, oferta agroturystyczna	53
XIV.4. Analiza SWOT, turystyka i rekreacja	54
XIV.5. Kluby i Związki Sportowe	55
XV. ANALIZA SWOT DLA POWIATU STASZOWSKIEGO. DIAGNOZA STANU SYTUACJI GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ	55
XV.1. Hierarchizacja słabych i mocnych stron powiatu	57
XVI. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU POWIATU STASZOWSKIEGO	58
XVII. SCENARIUSZOWA WIZJA ROZWOJU POWIATU	61
XVII.1. Główne filary przyszłego rozwoju	61
XVII.2. Scenariusze rozwoju powiatu	62
XVII.3. Czynniki i przesłanki wyboru celów warunkujących oraz priorytetów	63
XVIII. LISTA CELÓW I ZADAŃ OPERACYJNYCH PRZYJĘTYCH DO REALIZACJI W LATACH 2000 – 2015 W POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZINACH ŻYCIA GOSPODARCZEGO I SPOŁECZNEGO POWIATU	65
• OCHRONA ŚRODOWISKA I ZASOBÓW NATURALNYCH	65
• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I DROGOWA, INWESTYCJE W OBSZARZE GOSPODARKI I BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO	67
• WALKA Z BEZROBOCIEM, TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY	69
• ROLNICTWO I LEŚNICTWO, OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	70
• EDUKACJA I SZKOLNICTWO	72
• UPOWSZECHNIANIE KULTURY	73
• OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	75
• BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA ORAZ ZADANIA POWIATOWYCH INSPEKTORATÓW	76
• TURYSTYKA I REKREACJA	78
• SPORT I KULTURA FIZYCZNA	79
XIX. ZAKOŃCZENIE	81
XX. Wykaz tabel, rysunków i załączników	82

I. WSTĘP

DO STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU STASZOWSKIEGO

Prace w Starostwie Powiatowym nad Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego, zostały rozpoczęte w połowie 1999 roku, zebraniem obszernych danych dotyczących sytuacji gospodarczej w regionie, łącznie z ofertą produkcyjno – handlowo – usługową czterdziestu największych przedsiębiorstw i spółek różnych branż działających na terenie wszystkich ośmiu gmin powiatu. Nawiązano również współpracę ze wszystkimi liczącymi się organizacjami ze sfery otoczenia biznesu oraz ośrodkami działającymi na rzecz rozwoju i upowszechniania kultury. Rezultatem tych prac, było między innymi wydanie obszernego folderu promocyjnego i stworzenie strony internetowej powiatu staszowskiego.

We wrześniu 1999 roku, Starosta Staszowski powołał pięć zespołów tematycznych, których zadaniem było podjęcie działań nad opracowaniem określonych tematów.

Zespoły te, do których zaproszono kompetentne osoby z różnych środowisk, zajmowały się następującymi zagadnieniami:

1. przemysłem i infrastrukturą,
2. rolnictwem, leśnictwem i ochroną środowiska,
3. ochroną zdrowia i opieką społeczną,
4. nauką, oświatą i kulturą,
5. turystyką, rekreacją i sportem.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego ma wyznaczyć główne kierunki jego rozwoju w okresie najbliższych piętnastu lat, opiera się na następujących zasadach:

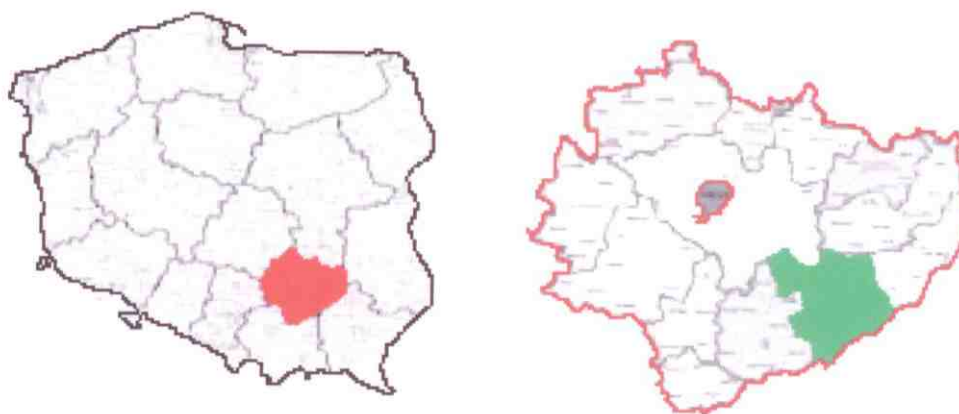
- Strategia rozwoju kieruje się założoną misją w celu osiągnięcia przyjętej wizji wynikającej z analizy mocnych i słabych stron powiatu, oraz przyszłych szans i zagrożeń wynikających z uwarunkowań wewnątrz powiatu, jak i czynników zewnętrznych.
- Władze powiatu i służby działające na jego terenie, powinny wykonywać zadania wynikające z ich obowiązków statutowych. Proponowane rozwiązania muszą być zgodne z prawem, a w wielu dziedzinach życia gospodarczego i społecznego wskazane są działania pośrednie takie jak inspirowanie i koordynowanie realizacji określonych inicjatyw.
- Opracowanie strategii będzie prowadzone na bazie szerokiej konsultacji społecznej z różnymi środowiskami ze sfer: biznesu, nauki, kultury, władz samorządowych różnych szczebli, a prace wykonane zostaną w zespołach roboczych i grupach konsultacyjnych.
- Realizacja przyjętych założeń i wynikających z nich planów na najbliższe lata, przebiegać będzie we współpracy z tymi samymi środowiskami które współtworzyły strategię.

Strategia rozwoju powiatu jest planistycznym dokumentem otwartym w dwojakim znaczeniu, po pierwsze ze względu na ciągłe możliwości aktualizacji uwarunkowań, a po drugie ze względu na niedomknięty zbiór działań operacyjnych, w tym propozycji programowych i różnego rodzaju zadań. Zawarte w dokumencie strategii programy mogą też być stopniowo uszczegóławiane, poczynając od zapisu ogólnej ich koncepcji aż do skonkretyzowanej formy projektów i biznesplanów.

II. POŁOŻENIE POWIATU STASZOWSKIEGO, WIADOMOŚCI OGÓLNE O POWIECIE

II.1. Położenie geograficzne

Powiat staszowski, jako jeden z trzynastu powiatów ziemskich województwa świętokrzyskiego, położony jest w południowo – wschodniej jego części. Zajmuje ósme miejsce pod względem liczby mieszkańców (5,90% ludności województwa) i piąte miejsce, po powiatach kieleckim, jędrzejowskim, koneckim i buskim, pod względem zajmowanej powierzchni (7,93% powierzchni województwa).

Rys.1.Powiat na tle kraju i województwa.

Rys. 2. Mapa powiatu staszowskiego.

II.2. Podstawowe dane powiatu staszowskiego:

Powierzchnia	926 km ²	7,93 % powierzchni województwa
Ludność ogółem	78 044 osób	5,90 % ludności województwa
Ludność miejska	27 848 osób	35,68 % ludności powiatu
Ludność na 1 km ²	84 osoby	113 osób - średnia dla województwa
Bezrobotni ogółem na 31.12.2000 r.:	6 978 osób	
Stopa bezrobocia:	15,2 %	
Podmioty gospodarcze	3 681	tj. 4,98 % podm. gosp. województwa
Liczba gospodarstw rolnych	10 853,	średnia pow. gospodarstwa: 5,4 ha
Struktura użytków rolnych:		
- użytki rolne ogółem	58 818 ha	tj. 63,5 % powierzchni powiatu
- grunty orne	45 523 ha	tj. 77,4 % powierzchni użytków rolnych
- użytki zielone	12 162 ha	tj. 20,7 % - // - - // - - // -
- sady	1 133 ha	tj. 1,9 % - // - - // - - // -

Szkoły i przedszkola:

- Akademia Świętokrzyska w Kielcach - Akademicki Ośrodek Kształcenia w Staszowie
- 24 szkoły ponadpodstawowe,
- 11 gimnazjów,
- 43 szkoły podstawowe,
- 35 przedszkoli.

Oferta turystyczna: 4 hotele o wysokim standardzie, 52 gospodarstwa agroturystyczne, liczne atrakcje, pałace, dwory, zabytkowe parki, pomniki przyrody.

W skład powiatu staszowskiego wchodzi osiem jednostek samorządowych:

- 3 miasta i gminy: Staszów, Połaniec, Osiek
- 5 gmin: Bogoria, Łubnice, Oleśnica, Rytwiany, Szydłów

Na mapie administracyjnej Polski, miasto Staszów od 1 stycznia 1999 roku, po raz trzeci w swojej historii znalazło się w roli stolicy powiatu.

II.3. Sytuacja demograficzna w powiecie

Powiat staszowski liczący na koniec 2000 roku 78 044 mieszkańców, posiadał gęstość zaludnienia wynoszącą 84 osoby na 1 km², było to o 12 osób mniej niż średnia gęstość zaludnienia w powiatach ziemskich województwa. Powiat posiadał także dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego, który w 2000 roku w przeliczeniu na 1000 osób wynosił 2,00 i był drugim pod względem wielkości po powiecie kieleckim, wskaźnikiem w województwie świętokrzyskim. Oprócz tych dwóch powiatów, dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego posiadały wtedy także powiaty: ostrowiecki - 0,48 i starachowicki - 0,03. Pozostałe 9 powiatów ziemskich posiadało wskaźnik ujemny, powiat grodzki - kielecki posiadał wskaźnik dodatni.

Charakterystyka ludności powiatu staszowskiego według grup wiekowych nie odbiegała w tym okresie od średniej dla województwa świętokrzyskiego i tak:

- ludność w wieku poprodukcyjnym stanowiła 16 % obywateli powiatu,
 - ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 56 % obywateli,
 - ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 27 % obywateli.
- Odpowiednio dla kraju wskaźniki te wynoszą 14 %, 60 % i 25 %.

Tabela nr 1. Ludność powiatu staszowskiego na tle innych powiatów województwa - stan na 31.12.2000 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn
	województwo	1 322 747	628 945	673 802	113	104
	pow. ziemskie	1 111 018	548 037	562 981	96	103
1.	kielecki	194 837	97 768	97 069	87	99
2.	ostrowiecki	122 668	59 320	63 348	199	107
3.	starachowicki	100 248	48 973	51 275	186	105
4.	jędrzejowski	92 899	46 015	46 884	74	102
5.	konecki	88 057	43 546	44 511	77	102
6.	sandomierski	86 286	42 061	44 225	128	105
7.	skarżyski	80 888	38 929	41 959	236	108
8.	staszowski	78 044	39 109	38 935	84	100
9.	buski	76 910	37 851	39 059	80	103
10.	opatowski	59 780	29 769	30 011	66	101
11.	włoszczowski	48 230	23 987	24 243	53	101
12.	pińczowski	44 153	21 861	22 292	72	102
13.	kazimierski	38 018	18 848	19 170	90	102
14.	miasto na prawach powiatu Kielce	211 729	100 908	110 821	1 925	110

Tabela nr 2. Ludność powiatu – stan na 31.12.2000 r.

Lp.	Gminy w powiecie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
					Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety
1	Staszów	28480	14 099	14 381	17 091	8 442	8 649	11 389	5 657	5 732
2	Połaniec	13 099	6 712	6 387	9 343	4 739	4 604	3 756	1 973	1 783
3.	Osiek	8 063	4 081	3 982	2 063	1 018	1 045	6 000	3 063	2 937
4	Bogoria	8 228	4 049	4 179	-	-	-	8 228	4 049	4 179
5.	Łubnice	4 562	2 327	2 235	-	-	-	4 562	2 327	2 235
6.	Oleśnica	4 059	2 038	2 021	-	-	-	4 059	2 038	2 021
7.	Rytwiany	6 517	3 270	3 247	-	-	-	6 517	3 270	3 247
8.	Szydłów	5 036	2 533	2 503	-	-	-	5 036	2 533	2 503
9.	Powiat ogółem	78 044	39 109	38 935	28 497	14 199	14 298	49 547	24 910	24 637
10.	Wojew. świętokrzyskie	1 322 747	648 945	673 802	605 474	290 656	314 818	717 273	35 289	358 984
11.	% udział pow./wojew	5,90	6,02	5,78	4,70	4,88	4,54	6,91	6,95	6,86

III. OGÓLNE INFORMACJE GOSPODARCZE

W powiecie staszowskim, podobnie jak w całym kraju, działalność gospodarczą prowadzą podmioty o różnej formie organizacyjno – prawnej.

W wyniku procesów restrukturyzacyjnych trwających od 1993 roku dominują obecnie mniejsze zakłady pracy. W latach 1995 – 1998, nastąpił znaczny ich przyrost, ogółem funkcjonuje około 3681 podmiotów, łącznie z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Istniejące przedsiębiorstwa państwowe, ulegają stopniowym procesom przekształceń własnościowych.

Powiat posiada **pokaźne zaplecze energetyczne** dzięki pracy elektrowni w Połańcu, dobre połączenia telefoniczne krajowe i międzynarodowe, oparte na liniach światłowodowych. Przez jego teren przebiega również **Linia Hutniczo-Siarkowa**, jej wykorzystanie w sposób znaczący ułatwić może handel z Rosją, Ukrainą i Białorusią.

Do największych przedsiębiorstw powiatu staszowskiego należą:

- Elektrownia im. T. Kościuszki S.A. w Połańcu,
- Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” w Grzybowie, z Kopalnią Siarki w Osieku,
- Budowlano-Montażowa Spółdzielnia Pracy „Budomont”- Zakład Pracy Chronionej w Staszowie,
- „ENREM-POŁANIEC” Sp. z o.o. w Połańcu,
- Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Staszów-Best” Sp. z o.o. w Staszowie,
- Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Modar” w Staszowie,
- Huta Szkła Gospodarczego T. Wrześniak w Staszowie,
- BTBB Sp. z o.o. w Grzybowie,
- Nadleśnictwo Staszów,
- AIT „Intelster” Sp. z o.o. w Grzybowie,
- Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Połaniec Sp. z o.o.
- „POLPRZEM” Sp. z o.o. w Połańcu,
- PISiP „Insomont” w Połańcu,
- EmiG w Połańcu,
- Zakład Transportu Energetyki w Połańcu,
- Energomontaż Połaniec,
- Przedsiębiorstwo Wiertniczo-Inżynieryjne „HYDROWIERT” Sp. z o.o. w Osieku,
- Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. Rejon Staszów,
- Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Sp.z o.o. w Staszowie,
- Agencja Ochrony Osób i Mienia „DERSŁAW” Sp. z o.o. w Połańcu,
- „EKOPLON” S.A. w Grabkach Dużych,
- Zakład Wyrobów Metalowych „EMIZET” Sp. z o.o. w Szydłowie z filią w Düsseldorfie.

Zakładem pracy o największym znaczeniu dla gospodarki powiatu, jest niewątpliwie **Elektrownia im. T. Kościuszki S.A. w Połańcu**, będąca zarazem, jedną z najnowocześniejszych i najmłodszych elektrowni w krajowym systemie elektroenergetycznym. Obecnie zainstalowane moce to 8 bloków po 225 MW, co daje łącznie 1800 MW. Przebiegający od początku 1999 roku proces prywatyzacji elektrowni, został sfinalizowany podpisaniem umowy prywatyzacyjnej w kwietniu

2000 roku. Akcjonariuszem została belgijska firma **Tractebel S.A.**, nabywając od Skarbu Państwa pakiet 25% + 1 akcja elektrowni.

Tractebel jest przedsiębiorstwem energetyczno – usługowym na skalę globalną. Jej działalność obejmuje nie tylko przedsięwzięcia związane z energią elektryczną i gazem, ale także usługi inżynieryjne, instalacje techniczne, utylizację odpadów oraz komunikację. **Tractebel** zatrudnia blisko 70 000 pracowników (50 % poza Belgią) i działa w ponad 100 krajach. Moc zainstalowana wynosi około 46 000 MW.

Niektóre przedsiębiorstwa i spółki działające na terenie powiatu osiągają wyniki i standardy międzynarodowe poświadczone certyfikatami ISO jak np. Elektrownia im. T. Kościuszki S.A. w Połańcu, „ENREM POŁANIEC”, czy „Budomont” w Staszowie. Świadczy to o wysokim poziomie ich działalności produkcyjnej, oraz szczególnych kwalifikacjach osób nimi zarządzających.

III.1. Główne ośrodki przemysłowe, lokalizacja ważniejszych przedsiębiorstw

Główne ośrodki przemysłowe występujące w powiecie staszowskim skupione są na terenie miast i gmin: Staszów, Połaniec, Osiek. Przemysł siarkowy na tym obszarze w latach 70-tych i 80-tych, reprezentował pokaźny potencjał gospodarczy. Odkrycie bogatych złóż siarki w Grzybowie i rozpoczęcie ich wydobywania oraz przerobu na wielką skalę, spowodowało boom gospodarczy trwający do połowy lat dziewięćdziesiątych. Obok Kopalni Siarki powstały w tych gminach większe i mniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne.

Powstanie dużych ośrodków przemysłowych, umożliwiło szybki rozwój miast i gmin obecnego powiatu.

Utworzono setki nowych miejsc pracy np. w Elektrowni „Połaniec” S.A. gdzie obecnie pracuje 2300 zatrudnionych i w „Siarkopolu” – Grzybów, zatrudniającym 1200 osób, rozwijało się budownictwo mieszkaniowe i infrastruktura. Natomiast w latach 90-tych z powodu spadku cen i problemów ze sprzedażą siarki, poważnie ograniczono jej wydobycie i przetwarzanie.

Następstwem tych posunięć była redukcja miejsc pracy, a w rezultacie zubożenie społeczeństwa. Obecnie realizowany program restrukturyzacji przemysłu siarkowego między innymi zakłada utrzymanie wydobywania siarki w Kopalni „Osiek”, oraz kładzie większy nacisk na rozwój produkcji chemicznej. Siarka stanowi nadal potencjalne bogactwo tej ziemi, a jej złoża w Osieku, według najnowszych szacunków, powinny wystarczyć do 2030 roku.

Pozostałe gminy powiatu to typowe ośrodki rolnicze. Małe indywidualne gospodarstwa coraz częściej nastawiają się na produkcję warzyw i owoców, jednak polityka jaką w okresie ostatnich lat prowadzi się w stosunku do tego sektora gospodarki narodowej, powoduje stałe pogorszenie sytuacji ekonomicznej wsi.

III.2. Podmioty gospodarcze w powiecie i ich rodzaje

Powiat staszowski posiada duże szanse rozwojowe, w oparciu o szeroko rozumianą energetykę w szczególności dotyczące: wytwarzania i przesyłu energii,

rozwoju firm branży energetycznej jak i firm wykorzystujących jako surowiec gips i popioły - odpady przemysłu energetycznego.

Na ziemi staszowskiej, istnieją także potencjalne warunki i możliwości do rozbudowy przemysłu chemicznego, na bazie przetwórstwa siarki.

Tabela nr 3. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie Regon w/g sektorów oraz wybranych form prawnych na 31.12.2000 r.

Lp.	Gminy	Ogółem	sektor		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółdzielnie	Spółki prawa handl.	Zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą
			publiczny	prywatny				
1.	Staszów	1 812	47	1 765	5	24	33	1 509
	w tym miasto	1 451	33	1 418	4	20	26	1 198
2.	Połaniec	652	21	631	-	8	19	536
	w tym miasto	541	17	524	-	8	16	442
3.	Osiek	270	13	257	-	4	2	236
	w tym miasto	127	6	121	-	3	2	108
4.	Bogoria	259	13	246	-	4	-	220
5.	Łubnice	126	11	115	-	4	-	103
6.	Oleśnica	230	7	223	-	3	1	210
7.	Rytwiany	233	12	221	-	2	4	198
8.	Szydłów	99	14	85	-	4	4	72
9.	Razem w powiecie	3 681	138	3 543	5	53	63	3 084
10	Razem w województwie	73 870	2 433	71 437	114	590	2 314	60 258
11	% udział powiatu w ilości podm. wojew.	4,98	5,67	4,95	4,38	8,98	2,72	5,12

Tabela nr 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie Regon, stan na 31.12.2000 r. wg wybranych sekcji EKD.

Gminy	Ogółem	z tego					
		dział produkcyjny	budowy	handel i naprawy	hotele i restauracje	transport, składowanie i łączność	pozostałe działalności
Staszów	1812	197	219	849	56	111	380
w tym miasto	1451	134	167	717	44	71	318
Połaniec	652	45	102	271	61	37	136
w tym miasto	541	33	83	223	55	24	123
Osiek	270	25	35	124	6	34	46
w tym miasto	127	14	18	62	2	8	23
Bogoria	259	20	29	132	5	32	41
Łubnice	126	19	13	44	7	12	31
Oleśnica	230	10	137	48	4	6	25
Rytwiany	233	25	48	95	5	19	41
Szydłów	99	11	6	43	4	2	33
Razem	3 681	352	589	1 606	148	253	733
województwo	73 870	8 117	8 017	31 703	1 933	6 080	18 020
% udział podm. pow. w podm. wojew.	4,98	4,34	7,34	5,06	7,65	4,16	4,06

Tabela nr 5. Podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim, zarejestrowane w rejestrze KRUPGN-REGON; dotyczy osób prawnych oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, stan na 31.07.2000 r.

Powiaty	Podmioty gospodarcze – stan w dniu 31 VII 2000 r.				
	Ogółem	Sektor		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółdzielnie
		Publiczny	Prywatny		
WOJEWÓDZTWO	15969	3291	12678	98	574
POWIATY:	10523	2689	7834	61	468
buski	720	195	525	4	40
jędrzejowski	755	220	535	6	40
kazimierski	259	94	165	-	19
kielecki	1431	375	1056	6	66
konecki	779	167	612	8	45
opatowski	510	160	350	-	36
ostrowski	1337	266	1071	6	32
pińczowski	415	120	295	-	26
sandomierski	951	174	777	11	43
skarżyski	1076	306	770	8	19
starachowicki	1192	328	864	5	23
staszowski	704	170	534	4	53
włoszczowski	394	114	280	3	26
Miasta na prawach powiatu: Kielce	5446	602	4844	37	106

Tabela nr 6. Spółki prawa handlowego, zarejestrowane w systemie KRUPGN-REGON, w woj. świętokrzyskim, stan na 31.07.2000.

Powiaty	Podmioty gospodarcze – stan w dniu 31 VII 2000 r.						
	Spółki prawa handlowego	akcyjne	Z udziałem kapitału zagranicznego		Z ograniczoną odpowiedzialn.	Z udziałem kapitału zagranicznego	
			Jednoosob. Skarbu Państwa	o		Jednoosobowe Skarbu Państwa	go
Województwo	2547	212	21	22	2319	5	385
Powiaty	1161	84	16	10	1072	3	212
buski	73	5	1	-	68	-	10
jędrzejowski	76	8	-	1	68	-	11
kazimierski	8	1	-	1	7	-	-
kielecki	144	8	3	1	136	-	38
konecki	93	6	1	2	87	-	23
opatowski	35	3	1	-	32	-	6
ostrowiecki	171	15	3	1	154	-	27
pińczowski	41	5	1	3	35	-	5
sandomierski	130	8	-	-	122	-	16
skarżyski	115	9	4	-	105	1	18
starachowicki	176	9	1	1	166	1	46
staszowski	72	3	1	-	69	1	7
włoszczowski	27	4	-	-	23	-	5
Miasta na prawach powiatu: Kielce	1386	128	5	12	1247	2	173

W powiecie według stanu na 31.12.2000 roku funkcjonowało 3 681 podmiotów gospodarczych, z czego przeważająca większość, bo 3 543 tj. 96% należało do sektora prywatnego.

Spośród wszystkich podmiotów najwięcej bo 1 606 działało w branży handlowo – usługowo – naprawczej, następnie w branży budowlanej 589 i produkcyjnej 352 oraz w transporcie, składowaniu i łączności - 253 podmioty.

W przeliczeniu na 1000 osób, ze średnią 43 podmioty, plasujemy się poniżej średniej wojewódzkiej – 50 podmiotów i krajowej - 66 podmiotów / 1000 osób.

Nieco inaczej przedstawia się gospodarcze oblicze powiatu według danych systemu KRUPGN-REGON na dzień 31.07.2000, bez uwzględnienia jako podmiotów gospodarczych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

W/g powyższych danych w powiecie staszowskim funkcjonowało wtedy 704 podmioty, co stanowiło 4,41% podmiotów w województwie i plasowało powiat staszowski na 9-tej pozycji wśród 13 powiatów ziemskich woj. świętokrzyskiego. Natomiast 76% podmiotów na ziemi staszowskiej należało do sektora prywatnego, a pozostałe 24% do sektora publicznego. Powiat staszowski na dzień 31.07.2000 roku, posiadał 72 spółki prawa handlowego, w tym 3 spółki akcyjne i 69 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wśród których 7 było z udziałem kapitału zagranicznego.

IV. TARNOBRZESKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA – PODSTREFA STASZÓW. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

IV.1. Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO - PARK WISŁOSAN. Podstrefa Staszów

Administrujący:

Tarnobrzесьkie Centrum Kapitałowe S.A.

e mail: tsse@tg.onet.pl

AGENCJA ROZWOJU PRZEMYSŁU S.A.

ODDZIAŁ W TARNOBRZEGU

ul. Zakładowa 48

39-405 Tarnobrzeg 4

tel. (+ 48 15) 822 99 99

W 1997 roku Rząd Polski ustanowił na terenie ówczesnego województwa tarnobrzесьkiego specjalną strefę ekonomiczną o nazwie: **Tarnobrzесьka Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO – PARK WISŁOSAN**. Zarządzającym Strefą została ustanowiona Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., a bieżące funkcje w zakresie promocji Strefy i obsługi inwestorów realizuje Oddział ARP w Tarnobrzegu.

TSSE EURO – PARK WISŁOSAN obejmująca swoim zasięgiem łącznie 609,03 ha, zlokalizowana jest na terenach:

1. Huty „STALOWA WOLA” S.A. w Stalowej Woli.
2. Kopalni i Zakładów Przetwórczych Siarki „SIARKOPOL” w Tarnobrzegu.
3. Zakładów Metalowych „DEZAMET” S.A. w Nowej Dębie.
4. **Kopalni i Zakładów Chemicznych Siarki „SIARKOPOL” w Grzybowie.**

Obszar **Podstrefy Staszów**, wyposażony jest w pełną infrastrukturę techniczną i obejmuje łącznie 97 hektarów.

Do zagospodarowania przeznaczonych jest:

- 8 hal produkcyjnych o łącznej powierzchni 8 200 m²,
- 7 budynków socjalno-biurowych o łącznej powierzchni 4 950 m²,
- 6 magazynów o łącznej powierzchni 3 500 m².

Preferowana działalność produkcyjna to głównie:

- przetwórstwo chemiczne w kooperacji z Zakładami Chemicznymi i Kopalnią Siarki,
- przetwórstwo owocowo-warzywne z wykorzystaniem lokalnych surowców,
- produkcja materiałów budowlanych i wyposażenia budownictwa,
- przemysł lekki, magazynowanie i przeładunek towarów.

Miasto i Gmina Staszów, na którego terenie leży podstrefa, posiada wykwalifikowaną kadrę z wykształceniem ekonomiczno – księgowym i technicznym z przewagą specjalności związanych z przetwórstwem chemicznym. Przez obszar podstrefy staszowskiej przebiega także szeroki tor Lini Hutniczo – Siarkowej ze stacją przeładunkową, czego wykorzystanie w znaczny sposób ułatwić może handel z rynkami wschodnimi, a w szczególności z Ukrainą, Białorusią i Rosją.

Obecnie, na dzień 1 czerwca 2001 roku, na terenie staszowskiej podstrefy funkcjonuje 6 podmiotów gospodarczych. W roku ubiegłym miał miejsce dalszy wzrost zainteresowania inwestowaniem między innymi BTBB Sp. z o.o. uruchomiła produkcję szkła gospodarczego, co pozwoliło utworzyć 510 nowych miejsc pracy. Również AIT „Intelster” Sp. z o.o. rozszerzyła swoją działalność, zwiększając zatrudnienie o 24 osoby.

Do wiodących instytucji ze sfery otoczenia biznesu działających na terenie powiatu staszowskiego należą: Posterunek Celny, Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców oraz Staszowska Izba Gospodarcza. W samym Staszowie działają 3 banki, Urząd Skarbowy, Inspektorat Oddziału Ubezpieczeń Społecznych, Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, kancelarie notarialne oraz firmy ubezpieczeniowe.

IV.2. Posterunek Celny

Ważną instytucją ze sfery otoczenia biznesu jest **Posterunek Celny** w Staszowie obsługujący 8 przedsiębiorstw i spółek, a niektóre z nich mają kluczowe znaczenie dla gospodarki powiatu, są to:

1. Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” w Grzybowie.
2. Budowlano - Montażowa Spółdzielnia Pracy „Budomont”.

3. „Staszów-Best” Sp. z o.o.
4. Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Modar” w Staszowie.
5. Zakład Przetwórstwa Drewna „Varmil” Sp. z o.o. w Rytwianach.
6. Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo - Handlowe „Balkar” S.C. w Staszowie.
7. „PRO CHEMIKA” Sp. z o.o. Kraków.
8. Hurtownia „Domino” Sp. z o.o. w Staszowie.

Istnienie Posterunku Celnego w Staszowie zdecydowanie ułatwia wyżej wymienionym przedsiębiorstwom i spółkom załatwianie wszelkich formalności eksportowo - importowych.

Jest to o tyle ważne, że większość z eksporterów rozpoczęła na szeroką skalę sprzedaż swoich wyrobów zarówno na rynkach wschodnich jak i zachodnich. Dotyczy to np. B.M.S.P. „BUDOMONT”, Z.P.O. „MODAR”, Z.P.O. „STASZÓW-BEST” Sp. z o.o. prowadzącej tzw. przerób uszlachetniany, czy „Varmil” Sp. z o.o., która 90% swojej produkcji wysyła do krajów Unii Europejskiej. Ciągłe odprawy swoich produktów głównie: dwusiarczku węgla, siarki nierozpuszczalnej w CS₂ oraz siarczku sodu prowadzą KiZChS „SIARKOPOL”, jest to około 30 odpraw kolejowych miesięcznie. Procedury celne załatwiane w Staszowie, jak to jest obecnie, eliminują ewentualny dojazd celnika z Oddziału w Tarnobrzegu lub z Kielc, umożliwiają dotrzymanie terminów dostaw do kontrahentów zagranicznych, a tym samym utrzymanie rynków sprzedaży, które w wypadku ich utracenia praktycznie nie będą do odzyskania.

Dalsze funkcjonowanie Posterunku Celnego w Staszowie jest nie tylko warunkiem utrzymania produkcji na obecnym poziomie przez firmy aktualnie prowadząca działalność eksportowo - importową, ale także szansą rozwoju dla innych podmiotów gospodarczych w powiecie, jak również poważnym argumentem dla potencjalnych inwestorów zagranicznych przy podejmowaniu decyzji o wyborze miejsca inwestowania. Likwidacja Posterunku zgodnie z zamierzeniami Głównego Urzędu Cei wprowadzi, jak już wspomniano, duże niedogodności w prowadzeniu działalności eksportowo - importowej, a w niektórych przypadkach spowoduje zaniechanie eksportu. Dzięki zdecydowanym działaniom podjętym w Starostwie Powiatowym w Staszowie, Posterunek Celny w roku 1999 nie uległ likwidacji, chociaż dalsze jego funkcjonowanie jest zagrożone.

IV.3. Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Staszowie

ul. Świerczewskiego 4 28-200 Staszów
tel./fax (+48 15) 864 40 41

Cech, jako organizacja zrzeszająca przedsiębiorców, od czterech stuleci na trwałe związany jest z życiem staszowskiej społeczności.

W dniu 1 stycznia 1999 roku Cech Rzemiosł Różnych, zmienił nazwę na **Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców** i obecnie zrzesza 150 podmiotów gospodarczych. W 100 zakładach szkoli 270 uczniów, którzy kształcą się w zawodach: ślusarza, blacharza samochodowego, lakiernika, mechanika pojazdów, betoniarza, szlifierza szkła i kryształów, stolarza, tapicera i innych. Cech prowadzi doradztwo w zakresie: prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, polityki podatkowej, a także organizuje kursy kwalifikacyjne i doksztalające a wspólnie z Izbą Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach przeprowadza egzaminy czeladnicze.

Dbając o zachowanie tradycji swego środowiska, otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, między innymi medal „Zasłużony dla Miasta Staszowa”, a poprzez czynną działalność kulturalną przyczynia się do rozwoju i integracji całej społeczności lokalnej, również w obszarze kultury.

IV.4. Staszowska Izba Gospodarcza

ul. Wojska Polskiego 3
28-200 Staszów
tel./fax (+48 15) 864 31 05

Staszowska Izba Gospodarcza powstała w 1997 roku z inicjatywy przedsiębiorców zainteresowanych rozwojem regionu staszowskiego. Aktualnie zrzesza 106 podmiotów gospodarczych: handlowców, usługodawców i producentów reprezentując ich w kontaktach z władzami samorządowymi oraz administracją.

Podstawowe cele działalności **Staszowskiej Izby Gospodarczej** skupiają się na: wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości w powiecie staszowskim, promocji lokalnego potencjału gospodarczego oraz tworzeniu sprzyjającego klimatu dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw. **SIG** jest miejscem wymiany doświadczeń i nawiązywania kontaktów zawodowych.

IV.5. Banki

Na terenie powiatu obsługę klientów prowadzą następujące banki:

- Bank Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. Oddział Sandomierz Ekspozytura Nr 1 w Staszowie,
- Bank Polska Kasa Opieki S.A. I Oddział w Staszowie,
- Bank Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych S.A. Oddział Połaniec,
- Banki Spółdzielcze (wyszczególnione w rozdziale XI.5.).

V. ANALIZA SWOT STANU GOSPODARKI

Analiza SWOT jest metodą stosowaną w opracowaniach strategii rozwoju jednostek terytorialnych, pozwala na przeanalizowanie atutów i słabości, w tym przypadku powiatu staszowskiego, umożliwia identyfikację problemów i potencjałów rozwojowych powiatu oraz wyodrębnienie spośród nich tych cech, które mają lub

mogą mieć znamiona zagrożeń lub szans rozwojowych. Analizy dokonano ze szczególnym uwzględnieniem problemów: drogownictwa, infrastruktury na terenach wiejskiej, sytuacji przedsiębiorstw, spółek i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela nr 7. Analiza SWOT dla gospodarki powiatu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjał przemysłu energetycznego oraz związanych z nim firm usługowych energetyki. 2. Istnienie nowoczesnej kopalni siarki w Osieku, posiadającej najniższe koszty wydobycia w Polsce 3. Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN – podstrefa staszowska, ulgi i preferencje dla inwestorów. 4. Kolejowa Magistrała Hutniczo – Siarkowa, tani transport na rynki wschodnie, dobra komunikacja drogowa. 5. Warunki do rozwoju budownictwa, bogata baza surowcowa dla tej działalności, w tym produkty odpadowe procesu wytwarzania energii w Elektrowni im. T. Kościuszki. 7. Instytucje otoczenia biznesu, ułatwiające działalność gospodarczą. 8. Duża liczba osób bezrobotnych, - w tym posiadających wykształcenie wyższe i średnie. 9. Wolne grunty pod inwestycje, uzbrojone w podstawowe media. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża odległość od większych ośrodków miejskich, brak w pobliżu znaczących rynków zbytu. 2. Niezbyt korzystne położenie w oddaleniu od granic państwowych, utrudniony kontakt z gospodarką krajów Unii Europejskiej. 3. Postępująca dekapitalizacja majątku trwałego, szczególnie wycofanego z bieżącej eksploatacji. 4. Brak „lobbingu” w wyższych sferach decyzyjnych i gospodarczych o znaczeniu ponadregionalnym. 5. Słaba kondycja ekonomiczna zakładów pracy na terenie powiatu. 6. Brak koordynacji działań i porozumienia co do prowadzenia wspólnych działań o charakterze promocyjnym i lobbingowym pomiędzy instytucjami otoczenia biznesu z terenu powiatu. 7. Brak stowarzyszenia reprezentującego przedstawicieli różnych środowisk: biznesu, samorządów, kultury itp. działającego na rzecz dobra wspólnego. 8. Brak możliwości korzystnego finansowania przedsięwzięć gospodarczych (odpowiednich linii kredytowych czy systemów dofinansowań).
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój gospodarczy w oparciu o inwestycje realizowane na terenie TSSE. 2. Pojawienie się nowych rynków zbytu na produkty pochodzenia siarkowego. 3. Pozyskanie inwestora strategicznego przez Elektrownię im. T. Kościuszki S.A.. 4. Rozwój działalności promocyjnej w kierunku propagowania możliwości gospodarczych powiatu, prowadzonej zarówno w kraju jak i za granicą. 5. Nowe inicjatywy gospodarcze, aktywność liderów gospodarczych, szukanie współpracy i kontaktów zagranicznych z krajami Unii Europejskiej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalsza dekapitalizacja majątku trwałego przedsiębiorstw i spółek. 2. Pogarszanie się stanu dróg i mostów oraz infrastruktury drogowej. 3. Wzrost bezrobocia wskutek dalszych zwolnień oraz brak nowych miejsc pracy dla absolwentów szkół różnych szczebli. 4. Trudności z wykorzystaniem istniejących możliwości rozwoju na bazie współpracy z Fundacjami, Agencjami, Stowarzyszeniami itp. organizacjami zarówno krajowymi jak i zagranicznymi. 5. Opóźnienia w procesach regulacji spraw związanych ze stanem prawnym gruntów przeznaczonych pod przyszłe inwestycje.

W przypadku strategii rozwoju powiatu staszowskiego, szczegółowymi analizami SWOT poddano również najistotniejsze dla życia gospodarczego i społecznego regionu dziedziny, co w konsekwencji pozwoliło na w miarę wiarygodną ocenę sytuacji w całym powiecie i zawarcie jej w jednej analizie dla całego powiatu, która zamieszczona została w rozdziale XV.

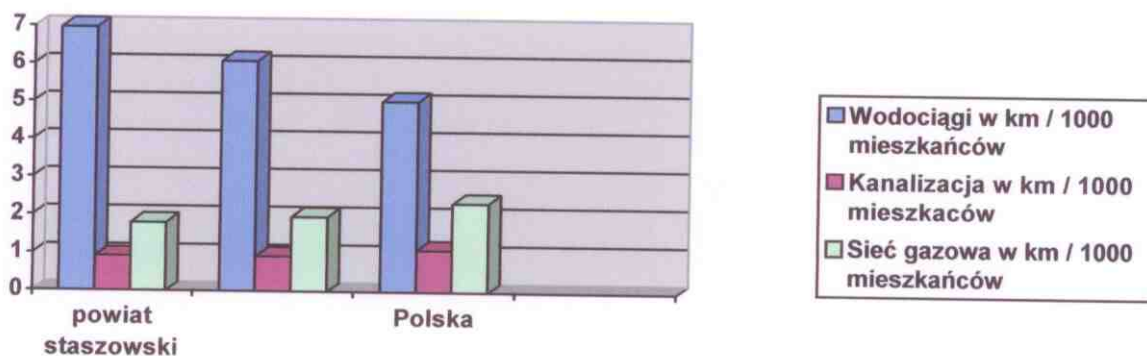
VI. OCHRONA ŚRODOWISKA, INWESTYCJE PROEKOLOGICZNE

Jednym z najważniejszych zadań samorządów gminnych i powiatowego jest troska o środowisko naturalne, oraz tworzenie warunków do utrzymania czystości, sprawnego odbioru odpadów komunalnych i śmieci a także budowę i utrzymanie wysypisk.

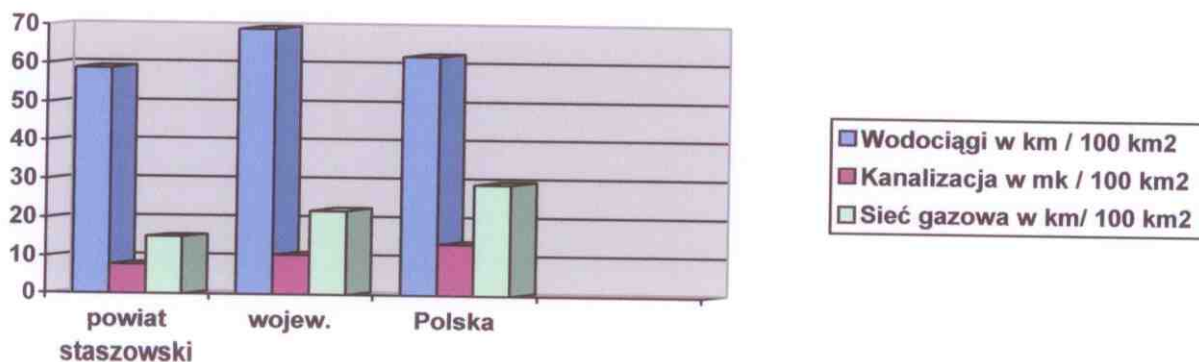
VI.1. Sieć wodno – kanalizacyjna i gazowa. Gospodarka wodno – ściekowa w poszczególnych gminach

Powiat staszowski posiada nie najgorszą sytuację związaną z infrastrukturą wodno – kanalizacyjną i gazową. Wskaźniki dotyczące poszczególnych sieci w przeliczeniu na 100 km² – rys. 4, są nieco niższe w porównaniu do średnich dla województwa i kraju, natomiast w km na 1000 mieszkańców – rys.3, wartości te są do siebie zbliżone, a nawet wyższe w przypadku długości sieci wodociągowej.

Rys.3. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa w km na 1000 mieszkańców, stan na 31.12.1999 r.

Rys.4. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa w km biejących na 100 km² w dniu 31.12.1999 r.

Polepszenie sytuacji w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, oraz budowy oczyszczalni ścieków jest stałą troską władz samorządowych miast i gmin oraz gmin a także powiatu. Aktualnie prowadzone są inwestycje w tym zakresie lub są planowane w terminach późniejszych o czym informują **załączniki nr 3, 4 i 6**. W załącznikach tych wymienione zostały inwestycje dotyczące różnych dziedzin życia społeczności lokalnych, począwszy od infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, budowy i modernizacji szkół, ośrodków zdrowia, oczyszczalni ścieków, Domów Ludowych, Strażnic OSP, a także remontów i budów dróg, linii energetycznych i oświetleniowych. Ilość i zakres podjętych zadań świadczy o dużym wysiłku inwestorskim podejmowanym przez samorządy i organizacje wiejskie dla polepszenia życia mieszkańców.

VI.2. Ochrona wód, ziemi i powietrza, problemy ze składowaniem odpadów i ich utylizacją. Emisja zanieczyszczeń

Niewątpliwie bardzo ważną częścią planów strategicznych w powiecie są inwestycje związane z ochroną środowiska i utylizacją odpadów. Kompleksowe rozwiązywanie problemów związanych ze składowaniem śmieci w powiecie staszowskim a także w powiatach ościennych rozwiąże planowana budowa Wysypiska i Utylizacji Odpadów w Rzędowie na terenie po Kopali Siarki w Grzybowie. Inwestycja ta, zamieszczona także w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, polegać będzie na stworzeniu zintegrowanego systemu zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem między innymi odzysku odpadów użytkowych i kompostowania frakcji organicznych oraz prowadzenia działalności produkcyjnej na bazie surowców odzyskanych.

Niektóre gminy powiatu jak np. Miasto i Gmina Staszów podejmują inicjatywy zmierzające do usprawnienia gospodarki odpadami poprzez opracowanie i wdrażanie stosownych programów. Mają one na celu: przygotowanie społeczeństwa do systematycznej zbiórki surowców wtórnych, wykonanie potrzebnej ilości pojemników oraz worków foliowych, organizację odbioru zebranych surowców i końcową ich segregacją oraz odwiezienie do finalnego odbiorcy celem dalszego ich przetworzenia.

Poważnym zagadnieniem jest również dyskutowany obecnie problem możliwości i potrzeby budowy zakładu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych również na terenach posiarkowych. Temat ten budzący emocje i wątpliwości wymaga rozwiązania z uwzględnieniem racji zarówno strony przedsiębiorców, głównie kieleckiego „EXBUDU”, jak i władz samorządowych: województwa, powiatu i gmin leżących w pobliżu planowanej inwestycji.

Równie śmiałym przedsięwzięciem przygotowywanym do realizacji na terenie staszowskiej podstrefy, jest zamiar utworzenia przez AIT „Intelster” Sp. z o.o. Zakładu Recyklingu Samochodów wycofanych z użytkowania. Pomysł ten wynika głównie z faktu braku na obszarze południowo – wschodniej Polski autoryzowanego, dużego Auto Złomu. Bliższe dane zawiera **załącznik nr 5**.

Tabela nr 8. Informacje o gospodarce wodno – ściekowej w poszczególnych gminach powiatu.

Lp.	Gmina	Wodociągów		Kanalizacji		Oczyszczalnie ścieków		
		km	% pokrycia potrzeb w stosunku do gospodarstw powyżej 1 ha	km	% pokrytych potrzeb w stosunku do gospodarstw powyżej 1 ha	Ilość	Przepustowość m ³ na dobę	Rodzaj
1.	Bogoria	91,2	51,3	25,4	14,1	1	1 600	Mech-biolog.
2.	Lubnice	119,7	ok. 95,0	0	0	-	-	-
3.	Oleśnica	29,6	61,2	8,3	20,7	1	400	Mech.-Biolog.
4.	Rytwiany	72,5	46,4	2,8 zakładowe	0	3 zakładowe	163	Mech.-Biolog.
5.	Połaniec	144,3	85,0	25,1	Tylko w mieście Połańcu	1	2 425	Mech-biolog.
6.	Szydłów	72,7	94,0	2,1	0,01	1	115	Mech-biolog.
7.	Osiek	37,7 gmina 81,0 KiZChS „Siarkopol” w Grzybowie	ok. 92,0	16,0	Tylko w mieście Osieku	1	300	Mech-biolog.
		118,7 Razem						
8.	Staszów	124,9 MPGK 20,0 KiZChS „Siarkopol” w Grzybowie	ok. 95,0	21,0	Tylko w mieście Staszowie	1	4 750	Mech-biolog.

Tabela nr 9. Wydatki na ochronę wód, powietrza oraz ziemi w powiecie i w województwie w 1999 r.

Lp.	Wyszczególnione	Ogółem w zł.	W przeliczeniu na 1 mieszkańca w zł.	Z tego ochrona w zł.		
				wód	Powietrza	ziemi
1.	Województwo	385.500.200,	289	61.207.300	312.589.400	4.389.100
2.	Powiat staszowski	205.176.200	2.682	5.870.300	199.180.300	125.600
3.	% udział nakładów pow./wojew.	53,50	909	9,6	63,7	2,8

Sporo jest jeszcze do zrobienia w kwestii poprawy sytuacji z oczyszczaniem ścieków, gdyż różnica między wskaźnikiem krajowym i wojewódzkim a powiatowym, jeśli chodzi o procent ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie, jest nadal znacząca, chociaż i w tej dziedzinie ma miejsce określony postęp (tabela nr 10).

Tabela nr 10. Wybrane dane dotyczące emisji zanieczyszczeń oraz nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska – w 1999 roku.

Wyszczególnienie	ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w %		Ludność obsługiwana przez oczyszczaln. ścieków w % ludności ogółem		Emisje zanieczyszczeń				Nakłady inwestycyjne na:		Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w % powierzchni ogółem
	95 r.	99 r.	95 r.	99 r.	pyłowych na 1 km ² w t.		gazowych (bez CO ²) na 1 km ² w t.		ochronę środowiska w tys. zł.	gospodarkę wodną w tys. zł.	
					95 r.	99 r.	95 r.	99 r.			
Polska	76,8	84,9	41,5	49,2	1,4	0,8	8,9	7,3	9018744,6	1748163,7	31,1
województwo	80,4	88,7	37,0	41,0	1,8	1,0	9,3	8,3	383500,2	91386,1	50,9
powiat staszowski	98,3	99,6	31,5	34,5	12,2	5,6	87,4	82,6	205176,2	12831,0	38,6

W powiecie staszowskim zdecydowanie więcej wydaje się na ochronę powietrza niż to ma miejsce w województwie.

Aż 53,7% ogółu nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska w województwie świętokrzyskim, przypada na teren powiatu staszowskiego, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu, jest wielkością dziewięciokrotnie większą niż średnia przypadająca na jednego obywatela województwa. Sytuacja ta jest wynikiem działań podejmowanych w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery w największych zakładach powiatu. Między innymi w Elektrowni w Połańcu zainstalowano odsiarczanie spalin w blokach 5 – 8, a w projekcie jest budowa instalacji dla bloków 1 – 4.

Niestety emisja zanieczyszczeń pyłowych na terenie powiatu, a szczególnie gazowych, ciągle jednak pozostaje na bardzo wysokim poziomie. Wskaźniki w tym zakresie także zdecydowanie różnią nas od wskaźników wojewódzkich oraz krajowych, chociaż na przestrzeni ostatnich lat widoczny jest określony postęp, szczególnie w ograniczeniu emisji pyłów.

VII. TELEKOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ

Liczba abonentów Telekomunikacji Polskiej S.A. na koniec 2000 roku w powiecie wynosiła ogółem 9 059, a gmina Szydłów należała do najmniej strefonizowanych gmin w województwie świętokrzyskim.

Tabela nr 11. Abonenci telefoniczni w 2000 roku. (dotyczy tylko abonentów Telekomunikacji Polskiej S.A.).

Lp.	Wyszczególnienie	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 mieszkańców
1.	Staszów	4.276	150,3
	W tym miasto	3.731	219,3
2.	Połaniec	2.861	219,4
	W tym miasto	2.355	253,6
3.	Osiek	478	59,3
	W tym miasto	198	97
4.	Bogoria	465	56,3
5.	Lubnice	189	41,1
6.	Oleśnica	261	63,5
7.	Rytwiany	408	62,2
8.	Szydłów	121	23,9
9.	Ogółem	9 059	11,6
10.	Województwo	233.417	17,6
11.	W tym miasto	170.882	281,6
	wieś	62.535	86,9
12.	% udział abonentów w powiecie do ilości w województwie	3,9	-

Powiat staszowski posiada mniej abonentów Telekomunikacji Polskiej S.A. niż to ma miejsce średnio w województwie świętokrzyskim. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest ich zaledwie 11,6 gdy w województwie 17,6. Nie najlepsza sytuacja w tym zakresie łagodzona jest przez najbardziej potrzebujących, połączeniami telefonii komórkowej.

VIII. SIEĆ DRÓG, ICH STAN I RODZAJE, INFRASTRUKTURA DROGOWA

Powiat staszowski posiada na swoim obszarze cztery rodzaje dróg: droge krajową nr 79, drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne.

Istniejąca sieć dróg, ich stan techniczny, możliwości utrzymania przejezdności, szczególnie w miesiącach zimowych oraz wiosennych, ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu, i to nie tylko w kwestii sprawności połączeń komunikacyjnych z których każdego dnia w różnych formach korzystają mieszkańcy danych terenów. Z reguły stan dróg ma decydujący wpływ na wybór miejsca inwestowania przez przedsiębiorców, szczególnie zagranicznych, a w połączeniu z innymi propozycjami np. wynikającymi z warunków działalności na obszarze Specjalnej Strefy Ekonomicznej, może być głównym czynnikiem wzmagającym rozwój całego powiatu a nie tylko obszarów położonych wzdłuż przebiegu głównych tras.

VIII.1 Analiza SWOT-dla wszystkich rodzajów dróg z terenu powiatu

Tabela nr 12. Analiza SWOT dla wszystkich rodzajów dróg powiatu staszowskiego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wystarczająca sieć dróg gminnych i powiatowych. 2. Posiadanie drogi krajowej Nr 79 Kraków – Połaniec – Sandomierz. 3. Dobry stan dróg wojewódzkich. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna długość dróg gminnych o nawierzchni twardej i ulepszonej. 2. Brak należytego odwodnienia dróg powiatowych i gminnych, zły stan poboczy. 3. Utrudniona komunikacja z gminami i powiatami położonymi po prawej stronie Wisły – brak przeprawy mostowej na wysokości Połańca. 4. Brak obwodnic dla: Staszowa, Połańca i Osieka. 5. Brak szlaków dla ruchu pieszego na drogach wojewódzkich i powiatowych w miejscach dużych skupisk ludności. 6. Niewystarczające oznakowanie bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach gminnych. 7. Brak należytego oświetlenia dróg gminnych przy większych skupiskach zabudowań gospodarczych. 8. Brak wystarczającej ilości sprzętu do zimowego utrzymania dróg. 9. Ograniczony wpływ władz powiatowych na decyzje związane z remontami i utrzymaniem dróg wojewódzkich.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Większe nakłady finansowe na remonty i budowę nowych odcinków, właściwe i racjonalne wykorzystanie posiadanych środków. 2. Zmiana systemu finansowania remontu dróg. 3. Większa dostępność do środków europejskich po przystąpieniu do Unii Europejskiej. 4. Zakładany rozwój gospodarczy kraju i uświadomienie decydującym, strategicznego znaczenia stanu dróg dla funkcjonowania całej gospodarki, w szczególności w kwestii wyboru miejsca inwestowania przez poważnych przedsiębiorców zagranicznych. 5. Budowa obwodnic wokół Staszowa, Połańca i Osieka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degradacja dróg w związku z natężeniem ruchu, brak środków finansowych na budowę i modernizację. 2. Trudności z pozyskaniem środków finansowych na inwestycje w infrastrukturze drogowej. 3. Wolne tempo remontów dróg powiatowych i gminnych. 4. Wzrost natężenia ruchu pojazdów, w szczególności wysokotonażowych. 5. Niekorzystny wpływ warunków atmosferycznych na stan dróg.

VIII.2. Diagnoza stanu dróg, plany i zamierzenia inwestycyjne

• **Droga krajowa Nr. 79** Kraków – Połaniec – Sandomierz, o długości 33,9 km na której znajdują się trzy obiekty mostowe o łącznej długości 96,9 m. Kieleckie Biuro Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych, w najbliższych latach na w/w drodze planuje wyłącznie zabiegi jej utrzymania tj. wykonywanie bieżących remontów, ewentualnie odnowy na odcinkach o dużej ilości spękań siatkowych, podłużnych, poprzecznych itp.

• **Drogi wojewódzkie:**

Droga Nr. 757 Opatów – Staszów – Stopnica, na dwóch odcinkach o łącznej długości 30,7 km z 4 mostami o łącznej długości 82,6 m.

Droga Nr. 764 Kielce – Staszów – Połaniec o długości 23,2 km z 1 mostem o dł. 7,5 m.

Droga Nr. 765 Szydłów – Staszów – Osiek o dł. 34,3 km z 3 mostami o łącznej długości 133,2 m.

Droga Nr. 756 Raków – Staszów o dł. 8,4 km.

Ogółem jest to 96,6 km dróg i 8 mostów o łącznej długości 231,7 m.

Zaplanowane są remonty częściowe nawierzchni tych dróg, uzupełnienie oznakowania pionowego oraz odnowienie oznakowania poziomego. Natomiast plany inwestycyjne są opracowywane i zatwierdzane przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach.

• **Drogi powiatowe, będące w gestii Zarządu Dróg Powiatowych**

1. Inwentaryzacja stanu dróg powiatowych

Zarząd Dróg Powiatowych w Staszowie posiada w utrzymaniu sieć dróg o łącznej długości 484,8 km w tym drogi o nawierzchni :

- twardej ulepszonej: 384,5 km (z mieszanek mineralno-asfaltowych, mineralno-smołowych, powierzchniowo utrwalonych bitumem),
- twardej nie ulepszonej: 73,2 km (tłuczniowych, brukowcowych),
- gruntowej: 27,1 km.

W sieci dróg znajdują się:

- 32 obiekty mostowe o łącznej długości 708,60 m,
- 396 przepustów,
- chodniki o długości 5273 m,
- bariery ochronne o długości 1920 m,
- oświetlenie dróg, (znajdujące się głównie w większych miejscowościach, brak konkretnych danych),
- przystanki autobusowe, znajdujące się głównie na jezdni z małą ilością zatok autobusowych, co wynika z faktu, że przy budowie większości dróg nie przewidziano wzrostu natężenia ruchu, które szczególnie w ostatnim dziesięcioleciu znacznie wzrosło.

2. Stan dróg

Funkcjonujący na przestrzeni ostatnich lat system organizacyjny drogownictwa oraz zasady finansowania spowodowały duże zaniedbania w zakresie utrzymania oraz remontów dróg w szczególności w kategorii byłych wojewódzkich, a obecnie powiatowych. W ramach zadań realizowanych poprzez Generalną jak również Okręgowe Dyrekcje Dróg Publicznych, zdecydowana większość wydatków przeznaczana była na inwestycje i remonty na drogach krajowych. Znikome środki finansowe wynikające z ustaw budżetowych w poszczególnych latach, pozostające w dyspozycji wojewody ograniczały możliwości poważniejszych remontów dróg oraz właściwego utrzymania ich odwodnienia. Brak odpowiedniego odwodnienia to ciągle powstawanie zamuleń rowów i przepustów, a w konsekwencji podmakanie pasów drogowych, co w warunkach niskiej przepuszczalności gleb na terenie powiatu powodowało trwałe uszkodzenia (nierówności nawierzchni, spękania podłużne, ubytki). Problemy z odwodnieniem to także zawyżone pobocza utrudniające odprowadzanie wody z jezdni. Ogólnie można przyjąć, że pasy drogowe zostały zaniedbane, a obecnie są porośnięte niską roślinnością wpływającą ujemnie na estetykę i bezpieczeństwo dróg (widoczność na łukach poziomych).

Z dniem 1 stycznia 1999 roku, przy Starostwie staszowskim Uchwałą Rady Powiatu powołany został Zarząd Dróg Powiatowych celem zarządzania drogami w imieniu Zarządu Powiatu. Przejętą sieć dróg można ocenić następująco (ocena stanu nawierzchni na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej we wrześniu 1999 roku):

20 % dróg - stan dobry

30 % dróg - stan zadowalający

50 % dróg - stan zły

Poważnym zaniedbaniem na drogach powiatowych jest stan oznakowań pionowych i poziomych, wpływających na bezpieczeństwo ich użytkowników. Brak dokumentacji na ten temat powoduje duże utrudnienie w podjęciu działań naprawczych. Z infrastruktury drogowej widocznym brakiem są chodniki, szczególnie przy drogach przebiegających przez miejscowości, których zabudowę wytycza dana droga a zwiększone natężenie ruchu, powoduje wzrost zagrożenia dla pieszych.

3. Finansowanie utrzymania, remontów i budowy nowych odcinków

Finansowanie dróg powiatowych odbywa się głównie z budżetu powiatu. Inne środki na remonty dróg powiatowych stanowią wspólne fundusze tworzone z Urzędami Gmin przez teren których remontowane drogi przebiegają. Do dodatkowych funduszy należą też dotacje celowe na usuwanie skutków powodzi 1997 roku. Te ostatnie obwarowane są wymogami zapewnienia współfinansowania przez powiat i są to fundusze które były dostępne w 2000, a będą do połowy 2001 roku.

Potrzeby remontowe dróg powiatowych na najbliższe lata, w ujęciu wartościowym przedstawiają się następująco:

na odnowy ~	18 200 tys.zł (1 km ~ 150 tys.zł)
na wzmocnienia ~	8 260 tys.zł (1 km ~ 140 tys.zł)
na modernizacje ~	39 600 tys.zł (1 km ~ 400 tys.zł)

Razem jest to około 66 mln 60 tys. zł, są to jednak nakłady (oprócz prac związanych z modernizacją) na samą nawierzchnię, pomijając odwodnienie, infrastrukturę, utrzymanie, remonty i modernizacje obiektów mostowych.

4. Analiza stanu dróg powiatowych

Do **mocnych stron** można zaliczyć gęstość sieci dróg, która zapewnia sprawną komunikację na terenie powiatu.

Słabe strony dotyczą ich stan technicznego, a mianowicie:

- 41% dróg wymaga bieżących remontów (małe nierówności, drobne spękania, drobne ubytki w nawierzchni),
- 25,8 % dróg wymaga odnowy (duże ubytki nawierzchni),
- 12,8 % dróg wymaga wzmocnienia (skoleinowanie, spękania podłużne i poprzeczne, znaczne nierówności nawierzchni),
- 20,4 % dróg wymaga modernizacji (są to głównie drogi tłuczniowe, brukowcowe i gruntowe),
- 23 obiekty mostowe wymagają bieżących remontów,
- 7 obiektów mostowych wymaga odnowy,
- 2 obiekty wymagają modernizacji,
- 198 przepustów wymaga bieżących remontów,
- 40 przepustów wymaga odnowy,
- 158 przepustów wymaga modernizacji.

Szanse, to rozwój gospodarczy kraju i uświadomienie o priorytetowym traktowaniu drogownictwa, jako czynnika mającego bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą kraju.

Zagrożenia, to głównie wzrastające natężenie ruchu ciężkich pojazdów prowadzące do przyspieszonej degradacji nawierzchni.

Jeżeli nakłady na drogi powiatowe w najbliższych latach nie zwiększą się, to ich stan nie zmieni się, a nawet może się pogorszyć.

W porównaniu do dróg krajowych, nakłady na 1 km drogi powiatowej są dziesięciokrotnie mniejsze i mimo iż na drogach krajowych ruch jest znacznie większy, tak duża dysproporcja nie jest uzasadniona. W powyższej sytuacji, na utrzymanie należytego stanu dróg powiatowych, samorządy gminne, miejsko – gminne i powiatowy, powinny szczególnie zabiegać o pozyskanie środków finansowych z wszystkich możliwych źródeł, gdyż jest to podstawowy warunek niezbędny do poprawy sytuacji w tym zakresie.

• Drogi gminne będące w zarządzie Urzędów Miejsko – Gminnych oraz Gminnych wchodzących w skład powiatu staszowskiego

Ogólnie problemy drogownictwa we wszystkich ośmiu gminach powiatu są podobne, dotyczą głównie: złego stanu technicznego nawierzchni, słabo

funkcjonującego odwodnienia dróg bądź jego braku, braku ciągów pieszych i barierek zabezpieczających.

Ze względu na szczupłość środków finansowych przeznaczonych na inwestycje, istnieje realne zagrożenie postępującą degradacją istniejącej sieci drogowej w sytuacji ciągłego wzrostu liczby pojazdów – użytkowników dróg.

Działania i plany poszczególnych Urzędów Gminnych odnośnie remontów i utrzymania dróg zawierają **załączniki nr 3, 4 i 7**.

Tabela nr.13. Wykaz dróg gminnych i dojazdowych do pól.

Lp.	Gminy powiatu	Drogi gminne i dojazdowe do pól	W tym drogi			Mosty	
			bitumiczne	Tłuczniowe	gruntowe	ogółem	do remontu
1.	Staszów	257	54	13	190	5	1
2.	Połańciec	245	43	79	123	1	1
3.	Osiek	148	52	60	36	3	1
4.	Bogoria	118	32	17	69	-	-
5.	Łubnice	198	49	79	70	1	1
6.	Oleśnica	91	19	44	28	3	-
7.	Rytwiany	141	15	41	85	1	1
8.	Szydłów	40	13	15	12	2	2
9.	Ogółem	1238	277	348	613	16	7

IX. ELEKTROENERGETYKA W POWIECIE

Na terenie powiatu zlokalizowana jest **Elektrownia im. Tadeusza Kościuszki S.A.** w Połańcu, należąca do grupy największych w Polsce wytwórców energii pracujących na węglu kamiennym. Z mocą 1800 MW, jest czwartą co do wielkości elektrownią w kraju.

Lokalizacja elektrowni w Połańcu, stwarza szczególnie dogodne warunki do jej rozbudowy i rozszerzania produkcji prądu w oparciu o węgiel kamienny i gaz. Daje szansę wzrostu sprzedaży jak i eksportu energii. Pozycja elektrowni została wzmocniona pozyskaniem inwestora strategicznego – belgijskiego koncernu paliwowo – energetycznego Tractebel.

Całokształt działań związanych z utrzymaniem ciągłości zasilania w energię elektryczną odbiorców z terenu powiatu staszowskiego, (oprócz gmin Szydłów i Oleśnica), oraz 13 gmin z terenu powiatu sandomierskiego i opatowskiego, realizuje **Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. Rejon Staszów**.

Ogółem Rejon Staszów obsługuje 63 tys. odbiorców komunalnych i uspołecznionych, posiada 5 własnych stacji 110/15 kV oraz 3 obce, 2000 km linii 15 kV i 5000 km sieci n.n., ponad 1330 stacji SVN/n.n.. W Rejonie Energetycznym Staszów zatrudnionych jest 180 osób, w tym w Posterunkach Energetycznych w: Połańcu, Bogorii, Klimontowie, Opatowie, Ćmielowie i Ożarowie – razem 67 pracowników.

Moc transformatorów zainstalowanych w stacjach 110/15 kV, wynosi 148 MVA, a największymi odbiorcami energii są: Cementownia Ożarów, Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” w Grzybowie i Elektrownia im. T. Kościuszki S.A. w Połańcu.

Podstawowe problemy w trakcie działalności wynikają z uszkodzeń powstałych na skutek działań wiatrów i burz, powodujących straty i przerwy w ciągłości zasilania.

Zapobieganie występującym awariom polega między innymi na stosowaniu nowych wytrzymalszych materiałów dzięki czemu Rejon Energetyczny Staszów posiada jeden z najniższych wskaźników awaryjności sieci 15 kV w kraju, zarówno kablowych jak i napowietrznych w kraju.

X. RYNEK PRACY, PROBLEMY BEZROBOCIA

**Podstawowe dane
o bezrobociu w powiecie staszowskim
w latach 1992 - 2000.**

X.1. Sytuacja ogólna

Powiat staszowski obejmuje obszar do niedawna zdominowany przez przemysł siarkowy zlokalizowany na tym terenie, mający decydujący wpływ na możliwość rozwoju Staszowa oraz kształtujący rynek pracy w regionie.

Obecnie do potentatów w sferze zatrudnienia należą dwa zakłady: Elektrownia im. Tadeusza Kościuszki w Połańcu oraz KiZChS "Siarkopol" w Grzybowie.

W dniu 31 grudnia 2000 roku, w Polsce zarejestrowanych było 2 702 600 bezrobotnych, a w województwie świętokrzyskim 118 469. Stopa bezrobocia w kraju wynosiła 15%, a w województwie świętokrzyskim 16,5% czynnych zawodowo osób.

Tabela nr 14. Poziom bezrobocie w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2000.

Powiatowy Urząd Pracy	Stan na:							
	31.12.1999		31.03.2000		31.05.2000		31.12.2000	
	Liczba bezrobot.	Stopa bezrobocia	Liczba bezrobot.	Stopa bezrobocia	Liczba bezrobot.	Stopa bezrobocia	Liczba bezrobot.	Stopa bezrobocia
Busko Zdrój	4 056	8,5	4 443	9,2	4 126	8,6	4 600	9,7
Jędrzejów	5 857	11,4	6 354	12,3	6 310	12,2	6 531	12,6
Kazimierza Wlk.	1 655	7,2	1 794	7,8	1 818	7,9	1 878	8,1
Kielce	30 341	14,3	31 924	15,0	31 378	14,8	33 947	19,3
Końskie	10 679	21,2	11 443	22,4	11 351	22,3	11 882	23,8
Opatów	4 797	12,7	4 959	13,1	4 855	12,9	5 094	13,4
Ostrowiec Św.	10 876	18,6	11 741	19,9	11 085	19,0	12 384	21,6
Pińczów	2 621	9,7	2 800	10,3	2 782	10,2	2 927	10,9
Sandomierz	6 422	12,9	6 672	13,3	6 472	13,0	6 723	13,7
Skarżysko Kam.	7 424	19,5	8 308	21,4	8 010	20,8	8 671	22,9
Starachowice	11 491	23,6	11 988	24,4	11 415	23,6	11 809	24,9
Staszów	6 557	14,3	6 932	15,0	6 209	13,6	6 978	15,2
Włoszczowa	4 696	16,3	5 019	17,3	4 856	16,8	5 045	17,4
Województwo	107 472	15,0	114 377	15,8	110 667	15,4	118 469	16,5
POLSKA	2 349 800	13,0	2 533 600	13,9	2 446 400	13,5	2 702 600	15,0

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie w dniu 31 grudnia 2000 roku, zarejestrowanych było 6 978 bezrobotnych i było to 421 osób więcej, niż rok wcześniej. Stopa bezrobocia w powiecie staszowskim na koniec 2000 roku wynosiła 15,2% i wzrosła w okresie ostatniego roku o 0,9% a od 1 stycznia 1999 roku o 3%.

Rok 2000, był pierwszym rokiem funkcjonowania urzędów pracy w strukturach samorządowej administracji powiatowej, a jednocześnie okresem wyjątkowo niekorzystnym dla funkcjonowania rynku pracy i kształtowania się poziomu bezrobocia. Zmniejszyły się finansowe możliwości powiatowych urzędów pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Występowały braki środków na przeciwdziałanie bezrobociu, świadczenia obligatoryjne, składki zdrowotne oraz funkcjonowanie urzędu, natomiast zwiększyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych.

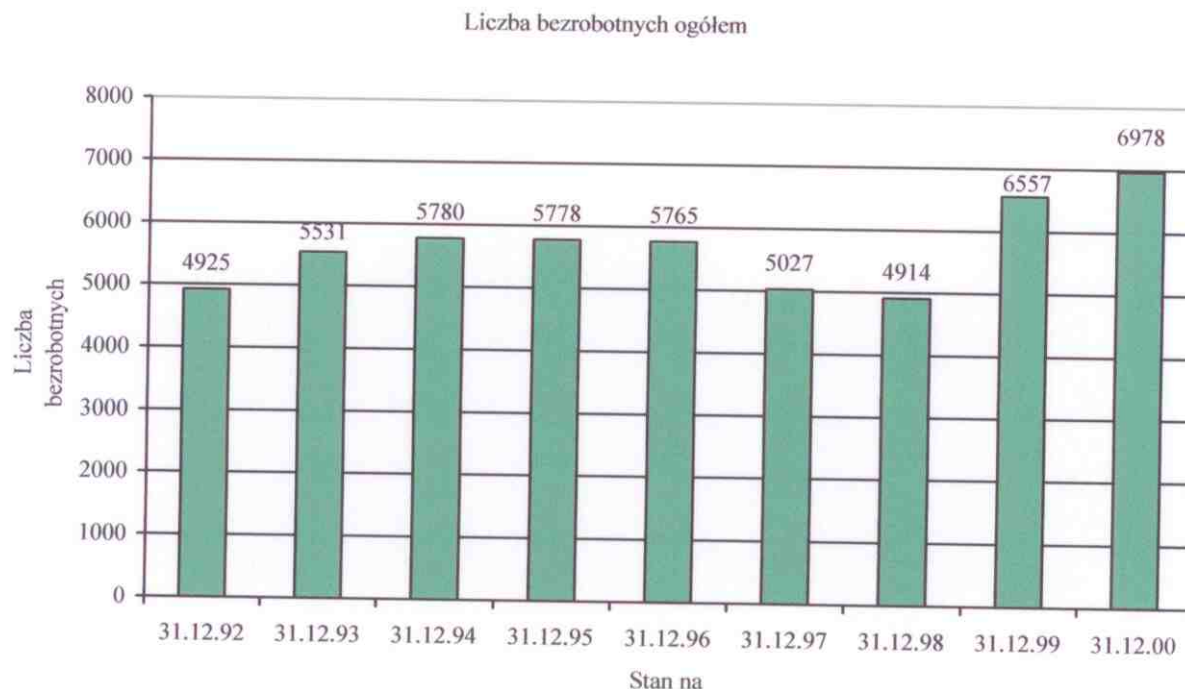
X.2. Podstawowe dane z lat 1992 – 2000, zasadnicze zmiany na rynku pracy

Tabela nr 15. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach, w latach 1992 – 2000.

Stan na:	Staszów	Osiek	Połaniec	Bogoria	Rytwiany	Lubnice	Oleśnica	Szydłów	Ogółem	
									liczba bezrob.	stopa bezrob.
31.12.92	2030	652	899	622	504	218	b.d.	b.d.	4925	13,3%
31.12.93	2296	887	818	656	594	280	b.d.	b.d.	5531	14,9%
31.12.94	2429	965	823	720	606	237	b.d.	b.d.	5780	16,0%
31.12.95	2290	932	878	756	632	290	b.d.	b.d.	5778	16,2%
31.12.96	2337	962	885	731	574	276	b.d.	b.d.	5765	14,5%
31.12.97	1997	895	705	706	549	175	b.d.	b.d.	5027	12,9%
31.12.98	1852	818	830	647	511	256	b.d.	b.d.	4914	11,9%
31.12.99	2191	1080	1042	722	648	330	281	263	6557	14,3%
31.12.00	2371	1085	1138	789	646	328	320	301	6978	15,2%

Sytuacje jakie kształtowały się w sferze bezrobocia i rynku pracy w powiecie staszowskim w latach 1992 - 2000 przedstawia Tabela nr 15.

W 2000 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w 6 gminach powiatu staszowskiego. W liczbach bezwzględnych w odniesieniu do końca ubiegłego roku, największy wzrost bezrobocia dotyczył miasta i gminy Staszów (o 180 osób), oraz miasta i gminy Połaniec (o 96 osób). Natomiast w gminach Rytwiany i Łubnice liczba bezrobotnych była niższa niż przed rokiem o 2 osoby.

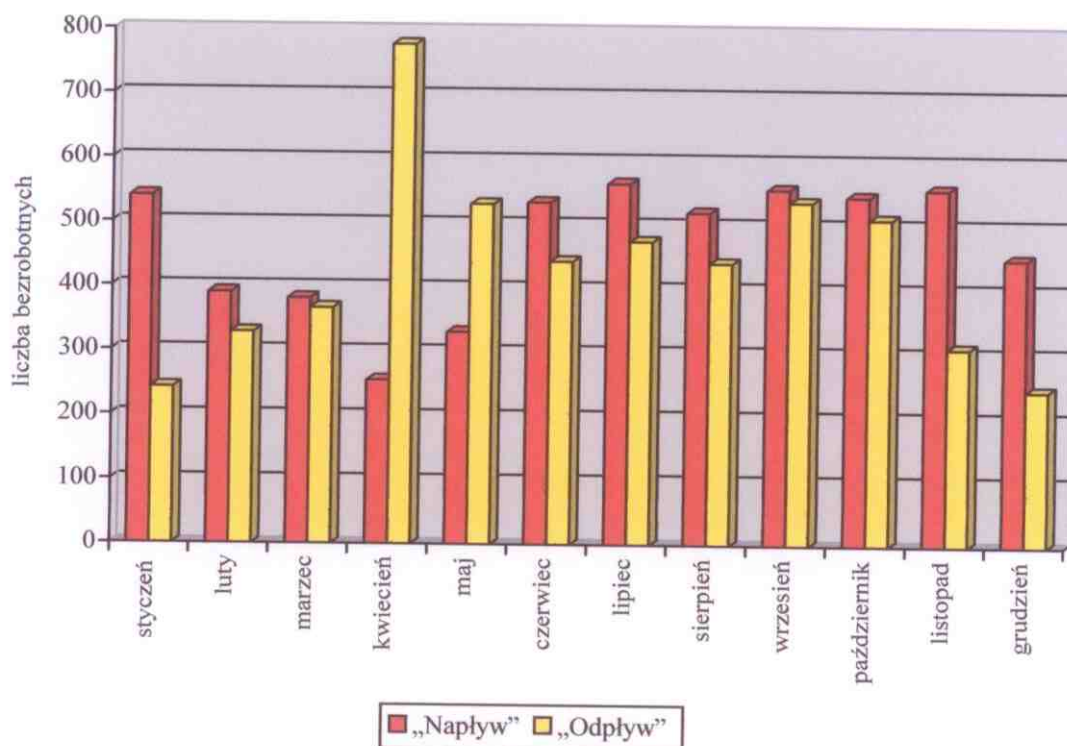

W pierwszych latach dziewięćdziesiątych (92 – 94), bezrobocie zwiększało się, co związane było z restrukturyzacją przedsiębiorstw i racjonalizacją zatrudnienia. Lata 95 i 96, to okres stabilizacji na poziomie około 5770 bezrobotnych, natomiast kolejne dwa lata przynoszą znaczny spadek liczby osób bez pracy tj. o 14,7 % w roku 1998 w porównaniu do roku 1996. Zmiany te wynikały zarówno z nowelizacji obowiązujących przepisów (odebrano absolwentom zasiłek), jak również z pewną stabilizacją na rynku pracy. Wyraźny wzrost poziomu bezrobocia w latach 1999 i 2000, nie jest w przypadku powiatu staszowskiego wynikiem zwolnień pracowników, ale pojawienia się na rynku pracy wyżu demograficznego, przy jednoczesnym braku nowych ofert zatrudnienia dla absolwentów.

Tabela nr 16. Napływ i odpływ bezrobotnych w latach 1998 - 2000r.

Wyszczególnienie	1998r.		1999r.		2000r.	
	„Napływ”	„Odpływ”	„Napływ”	„Odpływ”	„Napływ”	„Odpływ”
styczeń	408	178	1050	209	540	242
luty	327	247	572	274	390	328
marzec	289	355	437	320	381	366
kwiecień	257	476	313	488	254	777
maj	258	503	280	562	329	529
czerwiec	387	391	389	480	532	440
lipiec	357	414	513	445	562	472
sierpień	306	468	426	426	517	438
wrzesień	471	541	627	427	554	534
październik	433	373	558	487	543	508
listopad	458	291	617	285	555	307
grudzień	384	211	561	297	447	242
OGÓLEM	4335	4448	6343	4700	5604	5183

"Napływ i Odpływ" w 2000 roku

Analizując zmiany na rynku pracy w roku 2000 wyraźnie widać, że liczba rejestrujących się przewyższa liczbę osób skreślonych z ewidencji, mimo że w miesiącach kwiecień i maj, przewaga odchodzących nad przychodzącymi była bardzo wyraźna. Różnice wynikały z rozpoczęcia się sezonu na roboty remontowo – budowlane i wyjazdy do pracy za granicą. Tabela nr 16, pokazuje ruch na rynku pracy w ostatnich trzech latach i aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia samych zainteresowanych oraz zakres pracy jaki wykonać musi Powiatowy Urząd w związku z całym procesem prowadzenia ewidencji bezrobotnych i podejmowanych działań.

Tabela nr 17. Bezrobotni według wieku.

Wiek	Stan na dzień				+ wzrost - spadek	
	31.12.1999		31.12.2000		liczba bezrobotnych 6	% ogółu 3 ÷ 5 7
	liczba bezrobotnych 2	% ogółu 3	liczba bezrobotnych 4	% ogółu 5		
15 – 17	1	0	2	0	+ 1	0
18 – 24	2259	34,5	2275	32,6	+ 16	- 1,9
25 – 34	2137	32,6	2267	32,5	+130	- 0,1
35 – 44	1498	22,8	1624	23,3	+ 126	+ 0,5
45 – 54	609	9,3	740	10,6	+131	+ 1,3
55 – 59	41	0,6	55	0,8	+ 14	+ 0,2
60 – 64	12	0,2	15	0,2	+ 3	0
OGÓLEM	6557	100,0	6978	100,0	+ 421	X

Tabela nr 18. Bezrobotni według wykształcenia.

Wykształcenie	Stan na dzień				+ wzrost - spadek	
	31.12.1999		31.12.2000		liczba bezrobotnych	% ogółu 3 ÷ 5
	liczba bezrobotnych	% ogółu	liczba bezrobotnych	% ogółu		
1	2	3	4	5	6	7
wyższe	151	2,3	197	2,8	+ 46	+ 0,5
policealne i średnie zawodowe	1351	20,6	1455	20,9	+ 104	+ 0,3
średnie ogólnokształcące	369	5,6	458	6,6	+ 89	+ 1,0
zasadnicze zawodowe	2998	45,7	3089	44,3	+ 91	- 1,4
podstawowe i niepełne podst.	1688	25,7	1779	25,5	+ 91	- 0,2
OGÓLEM	6557	100,0	6978	100,0	+ 421	-

W okresie 2000 roku, liczba bezrobotnych w wieku 18 – 34 lata zwiększyła się o 146 osób a liczba bezrobotnych posiadających wykształcenie podstawowe i zasadnicze zawodowe zwiększyła się o 182 osoby. Nie spowodowało to jednak procentowego wzrostu udziału tych grup w ogólnej liczbie bezrobotnych. Nie zmieniła się zasadniczo struktura bezrobocia. Wśród zarejestrowanych dominują ludzie młodzi, posiadający niskie wykształcenie, zamieszkali na wsi.

Na koniec 2000 roku, 4542 bezrobotnych (65,1%) to osoby w wieku 18 – 34 lata, a 4868 osób (69,8%) posiadało wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe.

Tabela nr 19. Wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w latach 1999 – 2000.

Wyszczególnienie	Rok	
	1999	2000
Podjęcie pracy ogółem	2508	2570
w tym za pośrednictwem urzędu pracy	1435	1492
Z ogółem:		
praca niesubsydiowana	1618	1767
praca subsydiowana	890	803
Rozpoczęcie szkolenia lub stażu	637	718
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	1338	1609
inne	217	286
OGÓLEM	4700	5183

W porównaniu z rokiem 1999 roku, w 2000 liczba ofert pracy nieznacznie zwiększyła się, a w ich wyniku także liczba osób, które podjęły pracę za pośrednictwem urzędu.

X.3. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Limit środków Funduszu Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie, na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2000 roku, wynosił ogółem **2 631 589** zł. Na kwotę tą złożyła się suma **1 467 589** zł przyznana przez Krajowy Urząd Pracy zgodnie

z obowiązującym algorytmem, oraz kwota **1 164 000 zł**, stanowiąca dodatkowy limit pozyskany w wyniku wystąpienia urzędu z wnioskiem o przyznanie dodatkowych środków. Ogólny limit był niższy od przyznanego w 1999 roku o około 1 170 000 zł tj. 31%, a uwzględniając możliwość zagospodarowania spłat udzielonych z Funduszu Pracy pożyczek (446 708 zł) o ponad 720 000 zł tj. 19%.

Tabela nr 20. Limity na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 1999 - 2000

Wyszczególnienie	1999	2000	wzrost	spadek
			kwota	%
1. roboty publiczne	682 000	250 790	- 431 210	- 63,2
2. grupy interwencyjne	717 500	700 345	- 17 155	- 2,4
3. absolwenci	928 200	847 142	- 81 058	- 8,7
4. szkolenia	256 000	315 873	+ 59 873	+ 23,4
5. pożyczki	854 000	484 689	- 369 311	- 43,2
6. program specjalny	362 300	32 750	- 329 550	- 91,0
Ogółem	3 800 000	2 631 589	- 1 168 411	- 30,7
dochody z tytułu spłat pożyczek i odsetek		446 708		
		3 078 297		

Tabela nr 21. Bezrobotni objęci aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu

Forma aktywizacji	Liczba osób objętych aktywnymi formami	
	1999 rok	2000 rok
Prace interwencyjne	691	761
Roboty publiczne	286	57
Pożyczki dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	48	15
Pożyczki dla pracodawców na zorganizowanie dodatkowych miejsc pracy (liczba miejsc pracy)	17	12
Szkolenia i przekwalifikowania	593	526
Aktywizacja zawodowa absolwentów	482	471
w tym:		
staże absolwenckie	116	278
refundacja wynagrodzeń absolwentów	355	193
absolwenci zatrudnieni na zasadach robót publicznych ($1/2$ etatu)	11	0
RAZEM	2117	1842

W ramach ustawowych możliwości przeciwdziałania bezrobociu realizując zadania w granicach ustalonych limitami środków Funduszu Pracy w 2000 roku, urząd objął swoimi działaniami 1 842 osoby, refundując pracodawcom część kosztów zatrudnienia bezrobotnych, udzielając pożyczek, kierując na szkolenia i staże.

Wzrost liczby osób uczestniczących w podejmowanych programach przeciwdziałania bezrobociu nastąpił w pracach interwencyjnych oraz stażach absolwenckich. Liczba osób objętych pozostałymi aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu zmniejszyła się. Ogółem liczba bezrobotnych uczestniczących w programach aktywnego przeciwdziałania bezrobociu w porównaniu z 1999 rokiem zmniejszyła się o 275 osób.

X.4. Sytuacja bieżąca

W styczniu 2001 roku, zarejestrowało się 651 osób bezrobotnych a w lutym 327. Po odjęciu osób wyrejestrowanych, liczba bezrobotnych wzrosła w obydwu miesiącach razem o 412 osób. Na dzień 28 lutego 2001 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie zarejestrowanych było 7390 bezrobotnych, w tym uprawnionych do zasiłku zaledwie 1547 osób tj. 20,9%.

Tabela nr 22. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach powiatu staszowskiego (stan na 28.02.2001)

	Gmina	Liczba bezrob. razem	W tym kobiety	Absolwenci	Zwolnieni z prz.dot. zakł.pracy	Zasiłkobiorcy	W wieku mobilnym 18-44 lat	Pozost. bez pracy > 12 m-cy
Powiatowy Urząd Pracy	Staszów	2481	1272	137	95	534	2134	1216
	Połaniec	1229	731	64	37	284	1096	582
	Osiek	1159	552	48	30	252	1025	643
	Rytwiany	696	372	35	31	146	604	350
	Bogoria	815	377	64	40	141	744	441
	Łubnice	342	158	15	4	67	319	170
	Oleśnica	363	163	15	12	112	312	137
	Szydłów	305	128	26	12	54	270	135
RAZEM		7390	3753	404	261	1590	6504	3674

W okresie pierwszych dwóch miesięcy 2001 roku, dysponując środkami na bieżącą realizację zadań oraz częściową spłatę zobowiązań, zrefundowano zobowiązania 2000 roku z tytułu przygotowania zawodowego młodocianych oraz pokryto zaległości w opłacie składek na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych bez prawa do zasiłku.

Jednocześnie wiadomo, że zarówno powstałe w 2000 roku zobowiązania Funduszu Pracy, jak i przyjęta w budżecie krajowym na 2001 rok, wielkość środków Funduszu Pracy, nie dają szans na przywrócenie Powiatowym Urzędem Pracy w 2001 roku, zakresu i skali ich ustawowego działania.

XI. ROLNICZA CHARAKTERYSTYKA POWIATU STASZOWSKIEGO. GOSPODARKA LEŚNA

Powiat staszowski od szeregu stuleci był regionem typowo rolniczym z drobnym przemysłem. Na dobre stan ten zmieniły inwestycje z końca lat sześćdziesiątych obecnego stulecia. Rozpoczęcie wydobywania siarki w Grzybowie i podjęcie budowy elektrowni w Połańcu, wyraźnie przekształciły gospodarcze oblicze ziem wchodzących w skład obecnego powiatu. Mimo tych zaszczości rolnictwo stanowi jednak nadal poważne, a często jedyne źródło utrzymania osób zamieszkujących miasta i gminy powiatu, mimo że w tym dziale gospodarki nie miały miejsca tak wyraźne zmiany, jak w przemyśle czy w sferze usług.

Powiat staszowski liczy 78 044 osoby, z czego 50 196 osób, tj. 64 % mieszka na wsi.

Rolnictwo powiatu staszowskiego charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem gospodarstw, a struktura obszarowa przedstawia się następująco:

• liczba gosp. o pow.	1,0 - 2,0 ha	1 800 gosp.	tj. 16,6 %
• -//-	2,1 - 5,0 ha	5 002 -//-	tj. 46,1%
• -//-	5,1 - 10,0 ha	3 519 -//-	tj. 32,4%
• -//-	10,1 - 30,0 ha	529 -//-	tj. 4,9%
• -//-	pow. 30,0 ha	3 -//-	tj. 0,03 %

Gospodarstwa nie przekraczające 5,0 ha powierzchni stanowią aż 62,7 % ogólnej ich liczby. Równie niekorzystnie przedstawia się sytuacja z wykształceniem rolników, spośród 10 853 użytkowników gospodarstw, wykształcenie wyższe posiada 117, w tym rolnicze tylko 17 osób. Większość właścicieli gospodarstw, to ludzie w średnim wieku i starsi, 26 % stanowi grupa wiekowa powyżej 65 lat, 42,5 % w wieku od 40 do 64 lat. Tak więc, tylko 31,5 % właścicieli gospodarstw to ludzie poniżej 40-go roku życia. Ze względu na brak opłacalności produkcji rolnej, coraz mniej ludzi młodych decyduje się na pozostanie na wsi i pracę na roli.

XI.1. Ważniejsze czynniki przyrodniczo-klimatyczne, struktura obszarowa gospodarstw, jakość gleb, kierunki produkcji roślinnej

Struktura użytków rolnych:

- użytki rolne:	58 818 ha.	tj. 63,5 % powierzchni powiatu,
- grunty orne:	45 523 ha.	tj. 77,4 % pow. użytków rolnych,
- użytki zielone:	12 162 ha.	tj. 20,6 % pow. użytków rolnych,
- sady:	1 133 ha.	tj. 1,9 % pow. użytków rolnych.

Czynniki przyrodniczo – klimatyczne:

długość okresu wegetacji: 210 - 215 dni,
 średnia roczna temperatura powietrza: 7,2 - 8,5 °C,
 roczna suma opadów: 543 — 622 mm,
 średnia roczna ilość dni z opadami: 145,
 czas trwania pokrywy śnieżnej: 42-71 dni,
 początek prac polowych - ostatnia dekada marca.

Jakość i rodzaj gleb,

klasa	I - 47,- ha.	tj. 0,10%
-//-	II - 859,- ha.	tj. 1,50%
-//-	III - 1 280,- ha.	tj. 2,20%
-//-	IIIa - 4 346,- ha.	tj. 7,50%
-//-	IIIb - 3 698,- ha.	tj. 6,40 %
-//-	IV - 4 885,- ha.	tj. 8,50%
-//-	IVa - 8 095,- ha.	tj. 14,00%
-//-	IVb - 8 717,- ha.	tj. 15,10%
-//-	V - 16194,- ha.	tj. 28,10%
-//-	VI - 9 510,- ha.	tj. 16,60%.

Na terenie powiatu, a nawet w poszczególnych wsiach, występuje duże zróżnicowanie gleb ze względu na ich rodzaj i pochodzenie. W większości są to gleby bielcowe lekkie lub bardzo lekkie, ubogie w składniki pokarmowe a także zakwaszone. Ogranicza to w sposób wyraźny możliwość doboru roślin uprawnych. Około 25% areалу, to gleby dobre typu brunatnego, czarne ziemie i mady występujące w okolicach rzeki Czarnej na terenach nadwiślańskich. Natomiast niewielka ilość gleb lessowych znajduje się w północno-wschodniej części gminy Bogoria.

Struktura zasiewów i plony roślin uprawnych:

- zboża ogółem	- 24 000 ha	średni plon	25 dt/ha,
w tym: pszenica	- 4 900 ha	-//-	28 dt/ha,
żyto	8 400 ha	-//-	22 dt/ha,
jęczmień	2 300 ha	-//-	26 dt/ha,
owies	2 600 ha	-//-	24 dt/ha,
- ziemniaki	6 100 ha	-//-	180 dt/ha,
- buraki cukrowe	250 ha	-//-	390 dt/ha.

Zboża z przeznaczeniem na ziarno, zajmują ogółem 52% powierzchni gruntów ornych, niepokojąco niskie są jednak średnie plony uzyskiwane z 1 ha, co jest głównie następstwem niskiego zużycia nawozów mineralnych, które średnio w powiecie wynosi 62,2 kg NPK/ha, a także CaO - 94,8 kg/ha. Natomiast pozytywnym zjawiskiem jest wzrost powierzchni upraw warzyw.

Powierzchnie upraw warzywniczych:

- 167 ha kapusty	- średni plon	237,4 dt/ha,
- 69 ha cebuli	- średni plon	149,0 -//-,
- 102 ha marchwi	- średni plon	165,2 -//-,
- 63 ha buraka ćwikł.	- średni plon	176,3 -//-,
- 126 ha pomidorów	- średni plon	104,1 -//-,
- 72 ha ogórków	- średni plon	91,8 -//-,
- 20 ha kalafiorów	- średni plon	93,5 -//-.

Areál upraw warzyw ma tendencję rosnącą, wprowadza się również nowe gatunki jak np. papryka, co poszerza ofertę handlową rolników.

W ostatnich pięciu latach ma miejsce szybki rozwój produkcji sadowniczej, szczególnie w gminie Szydłów, która obecnie posiada blisko 500 ha głównie plantacji śliwek, których roczna produkcja szacowana jest na 10 tys. ton. Oprócz tego na szeroką skalę produkuje się najnowsze odmiany jabłek i gruszek. Warunki klimatyczno-glebowe sprzyjają temu rodzajowi produkcji, a kwalifikacje miejscowych sadowników gwarantują uzyskiwanie wysokich plonów dorodnych owoców poszukiwanych na giełdach całego kraju.

XI. 2. Charakterystyka produkcji zwierzęcej

Zdecydowana większość gospodarstw rolnych na terenie powiatu, prowadzi wielokierunkową produkcję tak roślinną jak i zwierzęcą. Sytuacja taka nie sprzyja unowocześnianiu gospodarstw, ale pod względem ekonomicznym jest znacznie bezpieczniejsza w okresie gdy polityka rolna w kraju jest trudna do przewidzenia. Z roku na rok obserwuje się spadek pogłowia zwierząt we wszystkich czterech podstawowych gatunkach.

W ostatnim udokumentowanym okresie sprawozdawczym, według spisu rolnego w roku 1996, stan pogłowia zwierząt przedstawiał się następująco:

- bydło ogółem	23 582 szt.	tj. 40,-	szt./100 ha UR,
w tym krowy	13 598 szt.	tj. 23,-	-//- ,
- trzoda chlewna	30 518 szt.	tj. 67,-	-//- ,
- owce	163 szt.	tj. 0,3	-//- ,
- konie	5 344 szt.	tj. 9,-	-//- .

Największą obsadę bydła na 100 ha UR z 55 sztukami posiadała w tym okresie gmina Łubnice, a najmniejszą gmina Staszów z 32 sztukami. Produkcji mleka sprzyjał dosyć dobrze działający system skupu w postaci szesnastu działających wtedy zlewni mleka których liczba w roku 1999 zmniejszyła się do dziewięciu.

Podobnie jak z obsadą bydła, w trzodzie chlewniej również przodowały Łubnice z ilością 184 szt./100 ha, następną w kolejności była gmina Połaniec - 89,3 szt./100 ha, Rytwiany 72,5 szt, Szydłów 56 szt, Bogoria 53,4 szt. Najniższą obsadę miały gminy Staszów i Osiek po około 40 szt. i gmina Oleśnica - 36,4 szt./100 ha UR.

Jedynе większe gospodarstwo rolne, w którym od kilku dziesięcioleci prowadzono produkcję zwierzęcą na wysokim poziomie, mianowicie **Stadnina Koni Kurozwęki**, znajduje się w fazie reprivatyzacji. Sama produkcja rolna, zarówno roślinna jak i zwierzęca jest odnawiana, wymaga to poniesienia określonych nakładów finansowych. Likwidacji uległa wychowalnia buhai zarodowych, a hodowla koni czystej krwi arabskiej została ograniczona do około 30 szt. Stado podstawowe sprzedane do stadnin AWRSP oraz hodowli prywatnych, ostatecznie opuściło Kurozwęki w czerwcu 1999 roku. Natomiast nadal prowadzona jest hodowla trzody chlewniej i chów bydła mlecznego. Stada podstawowe macior i krów są w trakcie odbudowy i z tymi gałęziami produkcji zwierzęcej gospodarstwo wiąże największe nadzieje, podporządkowując im w zasadzie całą produkcję roślinną. Planowana jest także ekologiczna produkcja warzyw i owoców miękkich pod potrzeby miejscowej suszarni.

W latach dziewięćdziesiątych uległy likwidacji **Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne**, które prowadziły lub miały w planach produkcję zwierzęcą. Rozwiązaniu uległy między innymi Spółdzielnie w: Sielcu, Bogorii, Rytwianach i Potoku a także PGO w Ruszczy i PGR w Kwasowie. Natomiast nadal działalność prowadzą: RSP w Szwagrowie i RSP w Jurkowicach - dawna filia Spółdzielni w Bogorii.

XI. 3. Techniczna obsługa rolnictwa, wyposażenie gospodarstw w ciągniki i maszyny rolnicze

Nieco lepiej niż z Rolniczymi Spółdzielniami Produkcyjnymi przedstawia się sytuacja ze **Spółdzielniami Kółek Rolniczych**. Z ośmiu istniejących poprzednio,

funkcjonuje obecnie cztery, zmieniając i dostosowując zakres świadczonych usług do lokalnych zapotrzebowań, są to: Spółdzielnie Usług Rolniczych w Staszowie i w Osieku oraz Spółdzielnie Kółek Rolniczych w Lubnicach i w Szydłowie.

Wymienione Spółdzielnie, oprócz usług z zakresu prac polowych, oferują także prace remontowe sprzętu i maszyn, przejmując tym samym zadanie jakie spełniał na tym terenie Państwowy Ośrodek Maszynowy w Grabkach Dużych zlikwidowany w 1994 roku. Jednak ceny za oferowane obecnie usługi w porównaniu do cen uzyskiwanych przez rolników za swoje produkty, są wysokie, popyt na te usługi jest stosunkowo niski, więc kondycja finansowa tych jednostek nie jest najlepsza.

Najpoważniejszym oferentem usług z dziedziny technicznej obsługi rolnictwa od szeregu lat na terenie ziemi staszowskiej są **Zakłady Mechaniczne „RT” Sp. z o.o. w Rytwianach**, których główną ofertę dla klientów stanowią:

- remonty kapitanie i naprawy bieżące silników wysokoprężnych,
- produkcja i sprzedaż konstrukcji metalowych dla budownictwa,
- budowa stacji paliw i remont dystrybutorów,
- produkcja kontenerów na śmieci,
- wyroby z drewna: ławy i stoły.

Tak więc oferta „RT” w Rytwianach wychodzi znacznie poza tradycyjną ofertę technicznej obsługi rolnictwa.

Wyposażenie gospodarstw w ciągniki i maszyny rolnicze jest w zasadzie wypadkową potrzeb i możliwości finansowych właścicieli gospodarstw.

Rolnicy w powiecie posiadają:

- ciągników rolniczych - 4 629 szt.
- kombajnów zbożowych - 174 szt.
- kombajnów ziemniaczanych - 43 szt.
- kombajnów buraczanych - 2 szt.
- opryskiwaczy polowych - 1 342 szt.
- opryskiwaczy sadowniczych - 85 szt.

Do głównych kierunków działań rolników w zakresie mechanizacji produkcji roślinnej należy zaliczyć usprawnienia w zbiorze ziemniaków i zbóż a także przy pracach związanych z ochroną roślin i agregatowaniem prac uprawowych. W produkcji zwierzęcej dąży się do wyposażenia gospodarstw w dojarki mechaniczne, chłodnie na mleko i mechaniczne zgarniacze obornika. Znaczącą barierą przy zakupie w/w urządzeń jest ich cena, brakuje również środków na przeprowadzanie niezbędnych remontów ciągników i maszyn, stąd zauważalna dekapitalizacja tego sprzętu.

XI. 4. Przemysł rolno spożywczy w powiecie

W roku 1995, likwidacji uległy magazyny PZZ w Staszowie, a w 1997 staszowska filia Centrali Nasiennej. Te dwie jednostki w latach swojego istnienia miały niewątpliwie konkretny wpływ na podniesienie poziomu opłacalności produkcji rolniczej w powiecie staszowskim, gdzie obecnie funkcjonuje jedynie kilka młynów świadczących usługi okolicznym rolnikom.

XI. 5. Obsługa bankowa

Obsługę rolników powiatu staszowskiego prowadzą przede wszystkim banki spółdzielcze:

Bank Spółdzielczy w Staszowie z Oddziałami w Bogorii i Rytwianach,
Bank Spółdzielczy w Połańcu,
Banki w Osieku, Szydłowie, Łubnicach i Oleśnicy.

W znacznie mniejszym stopniu rolnicy korzystają z usług banków:

PKO BP S.A. w Staszowie,
PKO S.A. w Staszowie,
BIS-E S.A. w Połańcu.

XI.6. Analiza SWOT w dziedzinie rolnictwa

Sytuacja w rolnictwie powiatu staszowskiego podobna jest do stanu w jakim znalazł się ten sektor gospodarki narodowej w całym kraju po roku 1990. Różnice wynikają jedynie ze struktury własności i z wielkości gospodarstw oraz z liczby osób w nich zatrudnionych. Dlatego też problemy które występują w powiecie staszowskim nie są tak drastyczne jak w innych rejonach kraju. Trudno jest jednak oczekiwać zmian na lepsze bez pomocy ze strony Państwa w postaci prawidłowej polityki rolnej, chociaż w części takiej jaka prowadzona jest w stosunku do tego sektora gospodarki w krajach Unii Europejskiej.

Tabela nr 23. Analiza SWOT, rolnictwo powiatu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże zasoby ziemi rolniczej, również odłogowanej. 2. Wysoka jakość produktów w wyniku mniejszego stosowania nawozów mineralnych i środków chemicznych. 3. Duża podaż produkcji w tym owoców i warzyw. 4. Wielopokoleniowe tradycje, pracowitość, przywiązanie ludzi do pracy na roli. 5. Wprowadzenie nowych upraw i technologii szczególnie w sadownictwie i warzywnictwie. 6. Atrakcyjne pod względem turystycznym położenie niektórych gospodarstw. 7. Niskie koszty pracy rolnika. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże rozdrobnienie gospodarstw. 2. Niskie klasy bonitacyjne gleb. 3. Przeludnienie wsi, niski dochód na członka rodziny. 4. Brak stałych punktów skupu produktów rolnych i zakładów przetwórczych. 5. Brak kapitału na modernizację i rozwój gospodarstw. 6. Niskie plony, drastyczny spadek zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. 7. Niskie ceny na produkty pochodzenia rolniczego. 8. Niski poziom kwalifikacji i wykształcenia rolników. 9. Duża liczba zatrudnionych bezpośrednio w produkcji rolnej. 10. Ograniczenie eksportu produktów rolnych do krajów Europy Wschodniej. 11. Brak organizacji broniących interesów rolnika.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość tworzenia dużych gospodarstw poprzez zakup lub dzierżawę ziemi. 2. Wzrost podaży niektórych produktów w tym owoców i warzyw. 3. Możliwość tworzenia grup producenckich lub innej formy organizacji rolników w obronie swoich interesów. 4. Powiększenie bazy produkcyjnej jako podstawy dla przetwórstwa. 5. Warunki do tworzenia gospodarstw agroturystycznych. 6. Możliwość wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii w gospodarstwach domowych. 7. Organizacja przyszłych szkoleń rolniczych w oparciu o Zespół Szkół Rolniczych w Sichowie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalsza dekapitalizacja majątku trwałego: maszyn, ciągników i budynków. 2. Dalsza likwidacja pogłowia zwierząt. 3. Wzrost zachwaszczenia gleb i ich wyjałowienie. 4. Wzrost stopnia ubóstwa osób utrzymujących się z pracy w rolnictwie. 5. Trudności w zdobywaniu wiedzy przez dzieci i młodzież wiejską.

XI.7. Gospodarka leśna w powiecie

W powiecie staszowskim lasy zajmują 24 878 ha, co stanowi 26,9% powierzchni powiatu. Gospodarka leśna w lasach państwowych na powierzchni około 22 500 ha, prowadzona jest przez Nadleśnictwo Staszów, w skład którego wchodzi trzy obręby: Golejów, Kurozwęki i Klimontów - już poza granicami powiatu, natomiast lasy prywatne to 5 763 ha. W przeważającej większości obszar lasów stanowi równinę lekko-falistą, jednak niektóre kompleksy leśne mają charakter typowo wyżynny z licznymi jarami i wąwozami.

Dominującym gatunkiem drzew jest sosna zajmująca 72 % powierzchni, dąb 13%, jodła 5 %, olcha i buk po 3 %, brzoza i pozostałe po 2 %.

Problemy dotyczące ekosystemów leśnych dotyczą głównie: występowania szkodników owadzych i grzybowych, kradzieży drewna, zmniejszającej się ilości zwierzyny i kłusownictwo.

Cele i kierunki działania na najbliższe lata:

1. racjonalne wykorzystanie i ochrona ekosystemów leśnych,
2. zachowanie różnorodności biologicznej przyrody ożywionej,
3. zwiększenie o 100 % powierzchni lasów,
4. zaniechanie nadmiernego wyrębu.

W roku 2000 zalesiono w powiecie 53,3 ha użytków rolnych będących własnością rolników indywidualnych, jednak potrzeby w tym zakresie są znacznie większe. Szacuje się, że rolnicy z terenu powiatu są skłonni zalesić łącznie od 20 do 25 tys. ha.

Prowadzone zalesienia w roku 2001 w powiecie staszowskim dotowane są z:

1. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach – powierzchnia objęta dofinansowaniem – 46 ha
2. Funduszu Wojewody – 4 ha
3. Funduszu Leśnego – 22 ha

Łącznie będzie to 72 ha powierzchni gruntów ornych, a rolnik – właściciel działki pokryje jedynie 20 % wartości sadzonek tj. około 200 zł.

Warunkiem otrzymania przez rolnika dotacji do zakupu sadzonek jest przedłożenie zaświadczenia z Urzędu Gminy, że działka przeznaczona pod zalesienie jest umieszczona w Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego. Zaświadczenie wydane na podstawie Studium Uwarunkowań w myśl obowiązujących przepisów nie może być podstawą decyzji o przyznaniu dotacji. Dlatego problem ten stanowi barierę dla wielu rolników w otrzymaniu dofinansowania, a gminy nie są w stanie w obecnym czasie sporządzić nowych Miejscowych Planów Ogólnych, które tworzone były około 10 lat temu w znacznie innej sytuacji gospodarczej kraju. W większości decyzje o zalesieniu, rolnicy podjęli w ostatnich 2-3 latach w związku z brakiem opłacalności produkcji rolnej, dlatego też proponowane przez nich działki nie mogły się znaleźć w/w planach.

Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego, wystosował do Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach wniosek o zmianę wymogu umieszczania działek pod zalesienia w MPO na deklaracje o późniejszym ich wprowadzeniu do planu, jednak bez pozytywnego rezultatu.

XII. SZKOLNICTWO, EDUKACJA I KULTURA

XII.1. Wychowanie przedszkolne. Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne i średnie

Wychowanie przedszkolne jest organizowane dla dzieci od 3 do 6 lat. W powiecie staszowskim funkcjonuje 35 przedszkoli. Uczęszcza do nich ponad 1660 dzieci w 75 oddziałach co stanowi połowę dzieci w wieku przedszkolnym – Tab. 24. Edukacja przedszkolna nie jest zbyt dobrze rozwinięta mimo dostępności, ponieważ coraz więcej rodzin nie stać na korzystanie z niej.

Tabela nr 24. Przedszkola w gminach powiatu staszowskiego w roku szkolnym 2000/2001.

Lp.	Gmina	Ilość przedszkoli	Ilość oddziałów	Ilość osób
1	Staszów	14	30	734
2	Połaniec	5	21	395
3	Rytwiany	2	3	67
4	Szydłów	1	2	32
5	Oleśnica	1	4	102
6	Osiek	4	5	93
7	Łubnice	2	3	85
8	Bogoria	6	7	156
RAZEM		35	75	1664

Powiat staszowski posiada dość dobrze rozwiniętą i nowoczesną sieć placówek oświatowych i wychowawczych. Baza szkolnictwa jest w zasadzie dostosowana do potrzeb edukacyjnych młodzieży.

Tabela nr 25. Baza szkolnictwa, stan na 1.09.2000 rok.

Wyszczególnienie	Liczba jednostek
I. Przedszkola	35
II. Szkoły podstawowe	43
III. Gimnazja	11
IV. Szkoły ponadpodstawowe	24
w tym:	
Licea Ogólnokształcące	4
Technika i Licea Zawodowe	12
Zasadnicze Szkoły Zawodowe	4
Szkoły Niepubliczne	5
Szkoły dla dorosłych	1
V. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	3
VI. Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne	2
VII. Biblioteka Pedagogiczna	1
VIII. Biblioteka Publiczna	8

Liczba szkół podstawowych wraz ze szkołami filialnymi wynosi 43. Pobiera w nich naukę ponad 7260 uczniów w 378 oddziałach - Tab. 26. Dużo szkół zlokalizowanych jest w środowisku wiejskim z typowym rozdrobnieniem tj. dużą ilością nisko zorganizowanych szkół filialnych. Szkoły podstawowe dysponują około 400 pomieszczeniami do nauki i 30 salami lub pomieszczeniami do ćwiczeń

gimnastycznych. Systematycznie maleje liczba uczniów, zwłaszcza w klasach młodszych w związku ze spadkiem liczby urodzeń.

Tabela nr 26. Szkoły podstawowe w gminach powiatu staszowskiego w roku szkolnym 2000/2001.

Lp	Gmina	Ilość szkół	Ilość oddziałów	Ilość uczniów
1	Staszów	12	121	2568
2	Połaniec	3	56	1339
3	Rytwiany	3	32	561
4	Szydłów	4	26	471
5	Oleśnica	2	17	374
6	Osiek	8	56	789
7	Łubnice	5	32	376
8	Bogoria	6	38	785
RAZEM		43	378	7263

Tabela nr 27. Gimnazja w gminach powiatu staszowskiego w roku szkolnym 2000/2001.

Lp	Gmina	Ilość szkół	Ilość oddziałów	Ilość uczniów
1	Staszów	2	34	881
2	Połaniec	2	23	579
3	Rytwiany	2	8	169
4	Szydłów	1	6	145
5	Oleśnica	1	6	125
6	Osiek	1	9	233
7	Łubnice	1	8	141
8	Bogoria	1	12	262
RAZEM		11	106	2535

Od 1 września 1999 roku, na terenie powiatu rozpoczęło działalność 11 gimnazjów, nauka będzie w nich trwała 3 lata, uczęszcza do nich 2535 uczniów w 106 oddziałach (Tab. 27).

Szkolnictwo ponadpodstawowe cechuje wysoki poziom kwalifikacji nauczycieli w liczbie 277 pełno i niepełnozatrudnionych, z czego 81% posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Szkoły ponadpodstawowe obejmują młodzież uczęszczającą do liceów ogólnokształcących, szkół zasadniczych i średnich szkół zawodowych.

Tabela nr 28. Szkoły średnie i zawodowe w roku szkolnym 2000/2001.

Nazwa placówki	Szkoły					
	Licea Ogólnokształcące		Technika i Licea Zawodowe		Szkoły Zasadnicze Zawodowe	
	Ilość szk.	Ilość ucz.	Ilość szk.	Ilość ucz.	Ilość szk.	Ilość ucz.
LO Staszów	1	1176	---	---	---	---
ZS Staszów	1	223	3	657	1	418
ZSE Staszów	---	---	3	659	1	487
ZS Połaniec	1	586	3	473	1	99
ZSR Sichów	---	---	3	327	1	19
ZSO Osiek	1	197	---	---	---	---
RAZEM	4	2182	12	2116	4	1023

Liczba uczniów w szkołach ogólnokształcących (2182) oraz technikach i liceach zawodowych wzrasta. Zmniejsza się natomiast liczba uczniów w szkołach zawodowych (Tab. 28).

Ogółem do wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu staszowskiego uczęszcza 5321 uczniów w tym do liceów ogólnokształcących 41,0%, do techników i liceów zawodowych 39,8% zaś do szkół zawodowych 19,3%.

XII.2. Analiza SWOT, Szkolnictwo i Edukacja

Istniejąca baza oświatowa szkolnictwa ponadpodstawowego, wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych na remonty, modernizację i doposażenie w sprzęt dydaktyczny. Istnieje pilna potrzeba zakończenia modernizacji budynków Zespołu Szkół w Staszowie i Zespołu Szkół Ekonomicznych, oraz remontu budynków szkolnych i internatu Zespołu Szkół Rolniczych w Sichowie. Potrzeby w tej materii są ogromne, przekraczające możliwości budżetu powiatu.

Tabela nr 29. Analiza SWOT, Szkolnictwo i Edukacja.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkół w Połańcu – liderem kształcenia ponad gimnazjalnego w powiecie w zakresie szkolnictwa zawodowego (sukcesy ogólnopolskie i dobra baza dydaktyczna). 2. Dobrze rozwinięty system szkół podstawowych i ponadpodstawowych, wymagający jednak w niedalekiej przyszłości reorganizacji. 3. Dobrze przygotowana do wykonywania zawodu kadra nauczycielska. 4. Różnorodność form kształcenia, kierunków i specjalizacji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Braki w wyposażeniu szkół oraz ich zły stan techniczny. 2. Tempo kształcenia niedostosowane do potrzeb rozwoju gospodarczego regionu. 3. System kształcenia zawodowego nie dający w pełni przygotowania do pracy na lokalnym rynku. 4. Niespójność potrzeb pracodawców z kierunkami kształcenia w regionie. 5. Niskie dochody mieszkańców regionu nie pozwalające na kształcenie dzieci. 6. Niski status materialny nauczycieli i wychowawców. 7. Przejmowanie przez dzieci i młodzież negatywnych wzorców zachowań. 8. Brak nauczycieli języków obcych i informatyków.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskania środków od sponsorów na rozwój bazy dydaktycznej i wspomaganie procesów kształcenia przez szkoły z terenu powiatu. 1. Możliwość dopasowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku. 2. Możliwość kształcenia zawodowego na bazie zakładów pracy i Centrum Kształcenia Zawodowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalsza dekapitalizacja obiektów szkolnych w przypadku braku poprawy sytuacji finansowej placówek oświatowych. 2. Wzrost zachowań patologicznych wśród młodzieży szkolnej. 3. Odejście z zawodu nauczycieli języków obcych i branż technicznych.

W latach 1999 – 2001 planuje się zakończyć rozbudowę budynku Liceum Ogólnokształcącego w Staszowie i pełnowymiarowej (24 m x 42 m) hali sportowej. W powiecie staszowskim działa również pięć szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych:

- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Niepubliczne Policealne Studium Zawodowe,
- Niepubliczne Liceum Handlowe dla Dorosłych
- Niepubliczne Technikum Zawodowe dla Dorosłych, których organem prowadzącym jest Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych którego organem prowadzącym jest Oświatowy Ośrodek Kształcenia Dorosłych w Tarnobrzegu.

W placówkach tych uczy się 280 osób.

XII. 3. Opieka nad dziećmi specjalnej troski

Opieka nad dziećmi specjalnej troski, obejmuje szereg działań zróżnicowanych pod względem zakresu i rodzajów wsparcia ze strony systemu prawnego – organizacyjnego. Są to działania polegające na zaspokajaniu ze środków państwa lub innych źródeł potrzeb życiowych dzieci, które trwale lub okresowo nie mogą być zaspokojone przez rodzinę.

Na terenie powiatu działa niepubliczna placówka opiekuńczo – wychowawcza tj. Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Staszowie, który kształci, wychowuje i otacza opieką dzieci i młodzież z głębokim upośledzeniem umysłowym, a także ze sprzężonymi kalectwami i chorobami. Otacza on swą opieką 35 osób.

W powiecie funkcjonuje także Rodzinny Dom Dziecka w Połańcu, w którym znalazło miejsce 6-ciu wychowanków.

XII.4. Akademia Świętokrzyska im Jana Kochanowskiego w Kielcach – Akademicki Ośrodek Kształcenia w Staszowie

Akademicki Ośrodek Kształcenia w Staszowie funkcjonuje od 1992 roku. Prowadzi kształcenie na poziomie wyższym w następujących kierunkach:

- Zarządzanie i Marketing – studia dwustopniowe (3 lata licencjat, 2 lata magisterium).
- Ekonomia – studia dwustopniowe (licencjat, magisterium).
- Politologia – studia uzupełniające, magisterskie dla oficerów policji.

Wyżej wymienione kierunki prowadzone są w systemach: Zarządzanie i Ekonomia jako dzienne i zaoczne, a Politologia jako studia zaoczne. Ponadto prowadzone są studia podyplomowe w zakresie „Zarządzanie oświatą”. Aktualnie na Uczelni studiuje 2000 studentów.

Bazę Akademickiego Ośrodka Kształcenia stanowi budynek główny i hotel asystencki. W związku z corocznym wzrostem liczby studentów, pilną potrzebą Ośrodka jest stworzenie i oddanie do użytku biblioteki akademickiej, (załącznik nr 10).

XII.5. Placówki Upowszechniania Kultury

Do najważniejszych placówek z terenu powiatu z dziedziny tworzenia i upowszechniania kultury należą: **Staszowski Ośrodek Kultury, Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu, Staszowskie Towarzystwo Kulturalne oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Szydłowskiej.**

Staszowski Ośrodek Kultury powstał w 1967 roku. Przez ponad 30 lat działalności instytucja ta bardzo mocno wpisała się w lokalny i ogólnopolski krajobraz kulturalny. W niektórych aspektach działalności SOK znany jest również na arenie międzynarodowej. Staszowski Ośrodek Kultury kształci przede wszystkim dzieci i młodzież. W okolicznych miejscowościach pod jego patronatem działa 5 świetlic

wiejskich, a w samym Staszowie Klub Osiedlowy. W ramach amatorskiego ruchu artystycznego funkcjonują: zespoły muzyczne, sekcja plastyczna, teatralna i wokalna, bractwo literackie oraz kluby: tańca towarzyskiego i origami. W Społecznym Ognisku Muzycznym prowadzone są zajęcia w klasach fortepianu, gitary, trąbki, skrzypiec i akordeonu. Działa także sekcja aerobiku oraz świetlica socjoterapeutyczna. SOK jest także organizatorem wielu znaczących imprez o różnym charakterze i zasięgu.

„Centrum Kultury i Sztuki” w Połańcu prowadzi szeroką działalność kulturalną i edukacyjną dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Prowadzone są sekcje: muzyczna, wokalna, taneczna, plastyczna i fotograficzna. Centrum jest współorganizatorem imprez o znaczeniu ogólnopolskim i regionalnym, np.: „Obchodów kościuszkowskich” i „Dni Połańca”. Jest też organizatorem stałej „Galerii Kościuszkowskiej”, stałej wystawy archeologicznej jak i wielu wystaw okolicznościowych. Działalność tej placówki jest w znacznej mierze podporządkowana kultywowaniu tradycji kościuszkowskich.

W pomieszczeniach „Centrum” funkcjonuje, jedyna w województwie świętokrzyskim, automatyczna kręgielnia wraz z siłownią i zapleczem gastronomicznym.

Ponadto w Połańcu działa **„Towarzystwo Kościuszkowskie”**, założone w 1987 roku, a od 1991 w nakładzie 1000 egzemplarzy, nieprzerwanie wydawany jest **„Merkuriusz Połaniecki”**, zawierający szeroką ofertę informacyjną skierowaną przede wszystkim do mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec. Ważną placówką kulturalną jest również **Biblioteka Publiczna im. A. Mickiewicza**, a pierwsze wzmianki o jej istnieniu pochodzą z 1932 roku. Biblioteka ta, wspólnie z filią w Ruszcy, posiada ponad 30 000 woluminów oraz pokaźny zbiór czasopism.

Staszowskie Towarzystwo Kulturalne powstało w 1981 roku. Różnokierunkowa działalność STK realizowana jest przez funkcjonujące agendy:

- Teatr Małych Form, z grupą literacką "Nad Czarną",
- Klub Regionalisty,
- Uniwersytet Młodzieżowy "Małych Ojczyzn",
- Towarzystwo Polska - Słowacja,
- Społeczne Muzeum Ziemi Staszowskiej, będące miejscem spotkań, wernisaży oraz wystaw,
- redakcje: "Biblioteki Staszowskiej", i "Gońca Staszowskiego".

W ciągu 18 lat w Bibliotece Staszowskiej wydano 4 tomy "Almanachu Staszowskiego" i ponad 120 książek: wspomnień, pamiętników, pozycji literatury polskiej i słowackiej.

„Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Szydłowskiej” pomimo że zostało założone zaledwie dwa lata temu, ma już na swoim koncie bogaty dorobek kulturalny i artystyczny i na trwałe wpisało się w życie społeczności nie tylko gminy szydłowskiej. Towarzystwo jest organizatorem szeregu imprez odbywających się na zamku w Szydłowie jak np.: „Biesiady Rycerskiej”, „Turniejów o miecz króla Kazimierz Wielkiego” czy „Święta Śliwki” – promującej dorobek miejscowych sadowników. Znanym wydarzeniem o charakterze ogólnopolskim, którego organizację

przejęło Towarzystwo, są „Biegi Sylwestrowe”, odbywające się corocznie w Szydłowie od 20 lat.

Stałym zakresem działania „Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Szydłowskiej”, są starania o ratowanie zabytków tego średniowiecznego grodu, czemu służą specjalnie w tym celu organizowane sympozja i liczne publikacje prasowe a także książkowe. Towarzystwo redaguje i wydaje miesięcznik „Kurier Ziemi Szydłowskiej”, informując społeczeństwo o swojej działalności i prezentując na jego łamach problemy lokalnej społeczności.

Od czwartego kwartału 2000 roku, w **Starostwie Powiatowym w Staszowie** wydawany jest kwartalnik „**Powiat Staszowski**”, będący pismem Rady i Zarządu Powiatu. Kwartalnik redagowany w Biurze Promocji Starostwa informuje o pracy w/w organów samorządowych i problemach dotyczących ziemi staszowskiej i jej mieszkańców.

XII.6. Dostępność wybranych form upowszechniania kultury na terenie powiatu

O ile dane z powiatu staszowskiego, dotyczące zbiorów bibliotecznych, nie odbiegają od średniej wojewódzkiej i są nieco mniejsze od średniej krajowej, to mamy wyraźnie mniej czytelników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, co podyktowane jest między innymi brakiem większych ośrodków szkolnych i akademickich.

Tabela nr 30. Biblioteki publiczne i kina w powiecie.

Lp.	Wyszczególnienie	Biblioteki publiczne				Kina stałe			
		Księgozbiór w wol. stan na:		czytelnicy		miejsce na widowni		widzowie	
		na 1000 mieszkańców							
		1995	1999	1995	1999	1995	1999	1995	1999
1.	Kraj	3540	3508	182	189	5,5	5,2	584	524
2.	Województwo	3501	3413	164	167	5,1	4,5	248	237
3.	Powiat staszowski	4131	3981	164	144	3,3	6,4	58	71

Ciekawie przedstawia się sytuacja dotycząca miejsc na widowniach kinowych w stosunku do widzów, o ile w przeliczeniu na 1000 obywateli w roku 1999 posiadaliśmy ich więcej (6,4), niż w województwie (4,5), i w kraju (5,2), o tyle widzów mieliśmy zdecydowanie mniej bo zaledwie 71 na 1000 mieszkańców, gdy średnia dla województwa wynosiła 237 a dla kraju 524 (chociaż dane dla kraju wydają się mocno przesadzone).

XIII. OCHRONA ZDROWIA. SŁUŻBY I INSTYTUCJE Z TERENU POWIATU STASZOWSKIEGO

Jakość życia i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu zależy w dużej mierze od sprawności działania służb, zakładów i instytucji świadczących usługi dla ludności. Działalność ta w dużej mierze nadzorowana oraz konsultowana jest z władzami powiatu a także ze społecznymi komitetami w skład których wchodzi kompetentni przedstawiciele różnych środowisk. Prace społecznych komitetów niewątpliwie przybliżają i ukierunkowują podaż usług na rzeczywiste potrzeby społeczeństwa powiatu.

XIII.1. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W tabelach 31 i 32, przedstawiono podstawowe dane mówiące o dostępności usług medycznych w powiecie. Pomimo tego, że zamieszczone wskaźniki są nieco mniejsze od wskaźników wojewódzkich, sytuacja w tym zakresie nie jest najgorsza, a podejmowane działania dotyczące restrukturyzacji służby zdrowia a także poszerzenia działalności SPZZOZ w Staszowie wpływają na poprawę aktualnego stanu rzeczy.

Na poprawę sytuacji wpływa również wzrost stopnia prywatyzacji tego sektora, co przejawia się także we wzroście jakości oferowanych usług medycznych.

Tabela nr 31. Dostępność usług medycznych w przeliczeniu na liczbę osób (stan 1.01.1999r.).

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba ludności na									
		łóżko w szpitalach ogólnych		apteka		lekarza		lekarza stomatologa		pielęgniarkę	
		1995	1999	1995	1999	1995	1999	1995	1999	1995	1999
1.	Kraj	180	188	5907	5167	481	477	2405	2518	197	195
2.	Województwo	208	216	5666	4949	509	504	2738	2746	205	193
3.	Powiat staszowski	214	212	6483	5583	710	680	3154	3553	227	241

Tabela nr 32. Personel służby zdrowia stan na 1.01.2000r.
(bez personelu medycznego stacji: sanitar. – epidem. Laborat. Cefarm i pracowników administracyjnych w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej).

Lp	Gminy	Lekarze	Dentyści	Pielęgniarki	Łóżka w szpitalu ogółem		Przychodnie		
		W liczbach bezwzględnych			W liczbach bezwzględnych	Ilość łóżek na 10 tys. ludności	ogółem	W tym	
		rejonowe	specjalistyczne						
1.	Staszów	92	11	264	370	47	3	2	1
	W tym miasto	86	8	253	-	-	-	-	-
2.	Połaniec	9	4	36	-	-	1	1	-
	W tym miasto	9	4	36	-	-	-	-	-
3.	Osiek	3	2	3	-	-	-	-	-
	W tym miasto	2	1	2	-	-	-	-	-
4.	Bogoria	3	1	5	-	-	-	-	-
5.	Lubnice	2	1	3	-	-	-	-	-
6.	Oleśnica	2	1	5	-	-	-	-	-
7.	Rytwiany	2	1	3	-	-	-	-	-
8.	Szydłów	2	1	5	-	-	-	-	-
9.	Razem	115	22	324	370	47	4	3	1
10.	Województwo	2632	483	6854	6129	46,2	142	66	28
11.	% udziału powiat/wojew.	4,4	4,5	4,7	6,0	-	2,8	4,5	3,6

Największą jednostką służby zdrowia w powiecie jest **Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. dr Stefana Niewirowicza w Staszowie**. Obejmuje opieką ponad 78 tys. osób, posiada 370 łóżek na czterech podstawowych oddziałach:

- chirurgii,
 - wewnętrznym,
 - ginekologiczno - położniczym,
 - dziecięcym,
- oraz sześciu specjalistycznych:

- noworodkowym,
- laryngologicznym,
- ortopedycznym,
- urologicznym,
- Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej,
- neurologicznym.

W Szpitalu funkcjonuje 18 poradni specjalistycznych a także laboratorium analityczne, RTG, USG, EEG.

Od 1 listopada 1998 roku, Szpital jest samodzielną jednostką z II stopniem referencji. Dyrekcja SPZZOZ w Staszowie planuje także szereg działań mających na celu zarówno poszerzenie zakresu świadczonych usług, podniesienie ich jakości jak również obniżenie kosztów działalności zakładu, bliższe dane dotyczące tych planów zawiera **załącznik nr 11**.

Obok SPZZOZ, usługi medyczne na terenie powiatu świadczą następujące Zakłady Opieki Zdrowotnej:

- **Miejsko – Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Staszowie**, przy ul. Wschodniej 23, zatrudniający: 8 lekarzy internistów, 1 dermatologa, 3 pediatrów, 1 neurologa, 1 radiologa, 1 stomatologa i 18 pielęgniarek w tym 9 pielęgniarek szkolnych. Zakład świadczy usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, rehabilitacji, wad postawy, posiada aparat USG, EKG. W trakcie organizacji znajduje się dział diagnostyki laboratoryjnej. Dostępność podstawowych usług jest całodobowa.
- **Staszowskie Centrum Medyczne Sp. z o.o.** Utworzone przez Spółkę Niepubliczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego przy ul. Konstytucji 3 Maja 10c. Od 1 stycznia 2000 roku świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki medycznej, a także w zakresie leczenia ambulatoryjnego specjalistycznego w tym: ginekologii i położnictwa, chirurgii, neurologii, dermatologii, kardiologii, rehabilitacji. Natomiast **Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjny – Opiekuńczy w Koniemłotach**, od maja 2000 roku, świadczy usługi w zakresie stacjonarnego leczenia i pielęgnacji osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku. Zakład ten dysponuje 30 łóżkami do całodobowej opieki oraz centrum rehabilitacyjnym świadczącym usługi ambulatoryjne. Aktualny stan zatrudnienia w obu Zakładach Staszowskiego Centrum to: 4 lekarzy specjalistów, 2 mgr rehabilitacji, 10 pielęgniarek dyplomowanych i położnych, 4 osoby personelu pomocniczego.
- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Centrum Medyczne” Sp. z o.o. w Połańcu**, zatrudniający: 24 lekarzy, 1 mgr analityki, 1 mgr fizykoterapii, 1 położną, 6 pielęgniarek, 3 pielęgniarki przemysłowe, 3 środowiskowe oraz 5 pielęgniarek zmianowych. Zakład świadczy usługi w zakresie: pediatrii, chirurgii, dermatologii, laryngologii, neurologii, ortopedii, okulistyki, ginekologii i położnictwa, urologii, chorób wewnętrznych, stomatologii, psychiatrii oraz medycyny pracy, a także badań EKG, USG, RTG, EEG oraz laboratoryjno – analitycznych.
- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia Zdrowia w Połańcu** przy ul. Ruszczańskiej 3, zatrudniający: 2 pediatrów, 1 lekarza chorób wewnętrznych, 1 ginekologa, 1 rentgenodiagnostyka, 1 stomatologa, 1 położną, 10 pielęgniarek w tym 4 szkolne. Zakład posiada karetkę pogotowia, aparat EKG, USG, gabinet rehabilitacji.
- **Miejsko - Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Osieku** przy ul. Wolności 18, w skład którego wchodzi Ośrodki Zdrowia w Osieku i w Tursku Wielkim. Ogółem liczba zatrudnionych lekarzy i pielęgniarek to:

- 2 internistów, 1 pediatra, 1 ginekolog, 1 chirurg, 1 lekarz rodzinny, 3 stomatologów, 1 położna i 8 pielęgniarek. Zakład posiada ambulans, EKG, lampy solux, kwarcowe itp. oraz gabinet do rehabilitacji.
- **Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bogorii** przy ul. Spacerowej 7 z poradniami w Jurkowicach i Niemirowie. Zatrudnia 7 lekarzy, 1 laboranta analitycznego i 7 pielęgniarek, świadczy usługi w zakresie: medycyny rodzinnej, pediatrii, interny, ginekologii, stomatologii i badań podstawowych EKG i USG.
 - **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łubnicach** w którym usługi świadczą 1 lekarz medycyny rodzinnej i pediatrii, 1 stomatolog i 4 pielęgniarki, poza tym można tu wykonać badanie EKG.
 - **Samodzielny Gminny Ośrodek Zdrowia w Oleśnicy** przy ul. Nadstawie 28, zatrudniający 6 lekarzy o specjalnościach z zakresu: medycyny ogólnej, chorób wewnętrznych, pediatrii, ginekologii i położnictwa oraz protetyki. Ośrodek posiada aparat do EKG i sprzęt rehabilitacyjny.
 - **Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rytwianach**, zatrudniający 4 lekarzy o specjalnościach: pediatra, ginekolog, chorób wewnętrznych, stomatolog. Zakład posiada: karetkę, aparat EKG, USG, detektor tętna płodu.
 - **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szydłowie** przy ul. Uroczej 2, zatrudniający: 1 lekarza medycyny ogólnej i medycyny pracy, 1 pediatrę, 1 ginekologa, 1 stomatologa, 1 położną i 3 pielęgniarki. Zakład posiada: EKG, USG, detektor tętna płodu, glukometry.
 - **Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Kurozwękach** prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Bożego, pod opieką którego znajduje się 170 osób w starszym wieku.

Na terenie powiatu działają dwie **Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne**, jedna w Staszowie przy ul. Koszarowej 7, a druga w Połańcu przy ul. Ruszczańskiej 24.

Zasadniczym celem działalności obu Poradni zatrudniających wysoko wykwalifikowaną kadrę psychologów, pedagogów, socjologów i logopedów, jest wszechstronne wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, poprzez prowadzenie działalności profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i doradczej.

W ramach profilaktyki prowadzone są zajęcia warsztatowe i badania pilotażowe w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich, a specjalistyczna diagnoza pozwala ustalić przyczyny problemów i podejmować właściwą terapię.

Nowoczesnymi metodami i formami terapii objęte są w szczególności młodzież i dzieci:

- mające trudności w nauce,
- sprawiające trudności wychowawcze,
- z wadami wymowy,
- z zaburzeniami emocjonalnymi,
- z zaburzeniami dyslektycznymi,
- specjalnej troski.

Poradnie prowadzą także działalność terenową poprzez punkty konsultacyjne w szkołach, współpracują z instytucjami pozaszkolnymi a także udzielają pomocy rodzicom i nauczycielom napotykaającym na trudności w procesie dydaktyczno – wychowawczym.

Obie placówki planują rozszerzenie działalności w zakresie wczesnej interwencji – dzieci w wieku 0 – 3 lat, oraz w zakresie profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia.

Na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym od pięciu lat działa i pracuje **Staszowskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym** będące organizacją pozarządową, niedochodową i samopomocową.

Dzięki inicjatywie i staraniu Staszowskiego Koła, od lutego 2000 roku funkcjonuje w Staszowie Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy, który jest placówką umożliwiającą realizację obowiązku szkolnego dzieci i młodzieży z głębokim upośledzeniem umysłowym oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.

Upośledzone dzieci i młodzież przebywające w Ośrodku w ciągu dnia otoczone są opieką zatrudnionych tu: pedagogów, logopedów, psychologów, rehabilitantów oraz terapeutów zajęciowych.

Niesieniem pomocy osobom najbardziej potrzebującym zajmuje się **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**. Do jego zadań należy w szczególności:

- organizowanie dla dzieci opieki w rodzinach zastępczych,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz przyznawanie specjalnego świadczenia pieniężnego dla tych osób,
- kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej,
- prowadzenie poradnictwa rodzinnego i prawnego,
- współpraca z administracją samorządową i rządową, fundacjami, stowarzyszeniami itp. organizacjami,
- udzielanie pomocy uchodźcom.

W powiecie realizowany jest również cały szereg zadań związanych z pomocą osobom niepełnosprawnym.

XIII. 2. Centrum Zarządzania Kryzysowego przy Starostwie Powiatowym w Staszowie

Centrum Zarządzania Kryzysowego, zostało powołane Zarządzeniem nr 5 Starosty Staszowskiego w dniu 28.05.1999 roku. W skład Centrum wchodzi:

1. Przewodniczący – Starosta Staszowski.
2. Dwóch zastępców – w zależności od sytuacji powołuje starosta.
3. Sekretarz – pracownik Referatu Bezpieczeństwa Publicznego.
4. Przedstawiciele: Komendant Powiatowy Policji, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowy Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektor Sanitarny, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.
5. Inni członkowie powołani przez Przewodniczącego w wypadku zaistniałej konieczności, np. pracownicy Zakładu Gazowniczego, Rejonu Energetycznego itp.

W wypadku zaistniałej klęski żywiołowej, jej rodzaj określa Przewodniczący, decyduję on również o miejscu siedziby sztabu. Regulamin oraz zakres działania Centrum Zarządzania Kryzysowego stanowi Zarządzenie nr 4/99 Starosty Staszowskiego.

XIII.3. Bezpieczeństwo obywateli

Komenda Powiatowa Policji w Staszowie

Terenem swojego działania obejmuje cały powiat, zatrudnia 123 policjantów. Do jej głównych zadań wynikających z Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji należy:

1. Ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra.
2. Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania.
3. Inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.
4. Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.
5. Nadzór nad strażami gminnymi (miejskimi) tworzonymi na podstawie ustawy oraz specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach.
6. Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych.
7. Współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów.

Komenda Powiatowa Policji w Staszowie jest jednostką podległą Komendzie Wojewódzkiej Policji w Kielcach. Na czele KPP Staszów stoi Komendant Powiatowy Policji, oraz jeden zastępca. KPP dzieli się na Wydziały:

- Wydział Kryminalny,
- Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego.

Pracą wydziałów kierują naczelnicy wydziałów.

Natomiast w terenie działają podległe KPP Sekcje WPiRD z siedzibą w: Połańcu i Osieku, oraz Referaty w: Bogorii, Lubnicach, Oleśnicy, Rytwianach i Szydłowie.

XIII.3. Ochrona przeciwpożarowa

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Funkcją organizatora akcji ratowniczo – gaśniczych od 1974 roku, na terenie powiatu pełni Zawodowa Straż Pożarna.

Pod dowództwem **Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej** funkcjonuje:

1. Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza w Staszowie która dysponuje: dwoma samochodami gaśniczymi, samochodem ratownictwa technicznego a także pojazdem dowodzenia i łączności.
2. Zakładowa Straż Pożarna w Elektrowni im. T. Kościuszki w Połańcu (nadzór operacyjny).

Obecnie w KPPSP w Staszowie zatrudnionych jest 6 oficerów, 11 aspirantów i 41 strażaków zawodowych.

Ponadto Komenda Powiatowa koordynuje działania Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu które zrzeszone są w 3 Miejsko - Gminnych i 5 Gminnych Związkach Ochotniczych Straży Pożarnych skupiających łącznie 77 jednostek OSP.

Na wyposażeniu OSP znajduje się razem: 53 samochody, 119 pomp i 32 radiostacje a ilość członków osiągnęła liczbę 1926 strażaków.

XIII.4. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego

Zadania inspekcyjno - kontrolne wynikające z art. 83 Ustawy Prawo Budowlane, realizuje **Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego** zajmujący się głównie kontrolą:

- realizowanych budów pod względem zgodności z warunkami pozwoleń na budowę i projektem budowlanym,
- wykonywaniem obowiązków z zakresu utrzymania obiektów budowlanych,
- właściwym wykonaniem samodzielnych funkcji technicznych,
- wprowadzaniem do obrotu i stosowania nowych wyrobów budowlanych.

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego działa od 1 stycznia 1999 roku w ramach administracji publicznej zespolonej.

XIII.5. Powiatowy Inspektorat Weterynarii

Zadania z zakresu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, badania zwierząt rzeźnych i mięsa wykonuje **Powiatowy Inspektorat Weterynarii** będący jednostką organizacyjną stanowiącą aparat pomocniczy Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Zadania i kompetencje Powiatowego Inspektoratu określa Ustawa z 24 kwietnia 1997 r. a tworzą go:

1. Powiatowy Lekarz.
2. Powiatowy Inspektor d/s higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.
3. Powiatowy Inspektor d/s zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz nadzoru nad zdrowotną jakością pasz.

Najważniejsze problemy do rozwiązania w najbliższym czasie dotyczą:

- znakowania zwierząt w obrocie,
- zagospodarowania padliny oraz odpadów na terenie powiatu,
- sprawy bezdomnych psów.

Odrębnym tematem do załatwienia jest nieuregulowany stan prawny nieruchomości - budynku zajmowanego przez Inspektorat oraz wykonanie w nim kapitalnego remontu.

XIII.6. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna

Nadzór sanitarny nad obiektami znajdującymi się na terenie powiatu a w szczególności: służby zdrowia, nauczania i wychowania, żywienia, komunikacji i zakładami pracy, sprawuje **Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna**.

Bardzo ważnymi elementami w działalności Stacji są:

- ogólny nadzór nad sytuacją epidemiologiczną terenu,
- nadzór ciągły nad jakością wody pitnej i na potrzeby gospodarcze,
- prowadzenie działalności oświatowej oraz współpraca z Weterynaryjnym Inspektorem Sanitarnym, Urzędami Gmin i Wojewódzką Stacją Epidemiologiczną w Kielcach.

Podstawowe Oddziały wchodzące w skład stacji to: Oddział Epidemiologii, Higieny Komunalnej, Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, Higieny Pracy, a także stanowiska pracy do spraw: Oświaty Zdrowotnej, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Zapobiegawczego Nadzoru Inwestycyjnego.

XIV. TURYSTYKA, REKREACJA I SPORT

Powiat staszowski posiada szczególne walory sprzyjające uprawianiu turystyki, sportu i szeroko pojętej rekreacji, w oparciu o istniejącą bazę w postaci ośrodków wczasowych, hoteli oraz obiektów sportowych.

Jednocześnie ziemia staszowska będąca w przeszłości we władaniu najzamożniejszych rodów magnackich Rzeczypospolitej, bogata jest w liczne i różnorodne zabytki oraz dobra kultury, co w sposób szczególny czyni ją atrakcyjną i ciekawą. Na szczególną uwagę zasługują zabytkowe kościoły i klasztory, znajdujące się w każdej z ośmiu gmin powiatu. W przeszłości, przeważnie były one związane z dworami i ówczesnymi właścicielami tych ziem.

XIV.1. Inwentaryzacja obiektów zabytkowych i bazy turystycznej, walory przyrodniczo - krajobrazowe

Ziemia staszowska, odziedziczyła po dawnych wiekach, wiele cennych zabytków w postaci budowli sakralnych, pałaców i dworów a nawet zamków obronnych. Dopelnieniem tego majątku kultury, jest jego otoczenie w postaci mniej lub bardziej zachowanych parków, często z unikatowymi gatunkami drzew i krzewów, a także „pomnikami przyrody” w postaci wiekowych okazów. Zabytki te przeważnie związane są w sposób bezpośredni z postaciami zasłużonymi dla kraju, a najwybitniejsi z nich to: król Kazimierz Wielki, biskup Zbigniew Oleśnicki, Hugo Kołłątaj, Tadeusz Kościuszko, ksiądz Augustyn Kordecki, Paweł Popiel, Krzysztof i Artur Radziwiłłowie.

Wszystko to razem uatrakcyjnia region i czyni go bardziej ciekawym dla potencjalnego turysty. Ziemia staszowska posiada również wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe w postaci: lasów, rezerwatów przyrody, ciekawie ukształtowanej powierzchni, licznych rzek stanowiących dodatkowe urozmaicenie terenu, jeziorzek leśnych w Golejowie, czy zbiornika wodnego w Chańcy, największego w województwie świętokrzyskim.

W powiecie istnieje także zaplecze noclegowe i gastronomiczne w postaci hoteli oraz ośrodków wczasowych. Istnieje również możliwość rozbicia namiotów i korzystania z przyczep campingowych na terenach wydzielonych, wyposażonych w instalację wodną i sanitarną.

XIV.2. Wykaz najciekawszych zabytków powiatu staszowskiego

Miasto i Gmina Staszów: kościół pw. św. Batłomieja z XV wieku z kaplicą Tęczyńskich, osiemnastowieczne domy i Ratusz w Staszowie, osiemnastowieczny pałac i Kościół w Wiśniowej, zespół parkowo-pałacowy w Kurozwałkach, eklektyczny pałac w Wiązownicy.

Miasto i Gmina Połaniec: kościół pw. św. Marcina z XVII-wieczną kaplicą, Kopiec Kościuszki, dwór w Ruszczy z XIX wieku, pozostałości grodzisk średniowiecznych, rezerwat chronionego krajobrazu w Tursku Małym.

Miasto i Gmina Osiek: kościół parafialny w Osieku z połowy XIX wieku, kapliczka „domkowa”, modrzewiowa świątynia w Niekrasowie z kamiennymi rzeźbami świętych.

Gmina Bogoria: barokowy kościół w Bogorii z 1747 roku, kościół w Szczeglicach sprzed 1388 roku, dwory w Kielczynie i Gorzkowie, parki podworskie w Witowicach i Jurkowicach.

Gmina Łubnice: gotycki kościół w Beszowej, drewniana dzwonnica z XVII wieku.

Gmina Oleśnica: kościół parafialny pw. Wniebowzięcia N.M.P, zabytkowy pierwotny, układ urbanistyczny Rynku.

Gmina Rytwiany: pokamedulski zespół sakralny z pocz. XVII wieku, zespoły dworskie w Rytwianach i Sichowie, zabudowania gospodarcze i ruiny zamku w Rytwianach, modrzewiowy kościół w Strzegomiu z XVI wieku, liczne kapliczki przydrożne.

Gmina Szydłów: kompleks zabytkowych średniowiecznych budowli, mury obronne, sala rycerska, kościół farny, synagoga, Brama Krakowska, pałac Rupniewskich w Grabkach Dużych.

XIV.3. Hotele i ośrodki wczasowe, oferta agroturystyczna

Hotel „Rytwiany”: 40 miejsc noclegowych, 2 apartamenty, sala konferencyjna na 25 osób, sala bankietowa i klubowa, restauracja, kawiarnia, wysoki standard.

Hotel „Cztery Wiatry”: 67 dwuosobowych pokoi, 2 apartamenty, kort tenisowy, sala konferencyjna na 120 osób, restauracja, kawiarnia, możliwość uprawiania sportów wodnych.

Hotel „KUROZWAŁKI”: 8 dwuosobowych komfortowo urządzonych pokoi, 2 apartamenty, restauracja, możliwość jazdy konnej i obejrzenia stada bizonów amerykańskich.

Hotel „Gwarek”: apartament, 25 miejsc w pokojach jedno i dwuosobowych, sala konferencyjna.

Motel „DERSŁAW”: 100 miejsc w pokojach jedno, dwu i trzyosobowych, restauracja, bar, parking TIR, przyjęcia okolicznościowe, sympozja, szkolenia.

Ośrodek Wczasowy „Lotnik”: 30 domków campingowych, 60 trzyosobowych pokoi hotelowych, jadalnia, świetlica, namioty, przyczepy, infrastruktura sanitarna, całość stanowi ogrodzony kompleks o powierzchni 3 ha.

Ośrodek Campingowy „Wilga”: domki campingowe dwu i czteroosobowe, kawiarnia, bilard, salon gier, umywalnie, prysznice, możliwość ustawienia przyczep i namiotów.

Ośrodek Wypoczynkowy „Golejów”: 38 domków campingowych, całodzienne wyżywienie, mini bar, rowery wodne, boisko, tenis stołowy.

54 gospodarstwa agroturystyczne położone we wsiach: Rejterówka, Korytnica, Kotuszów, Przyjmy i Kurozwęki. Oferta: wygodne pokoje, wiejska kuchnia, możliwość korzystania z zaprzęgów konnych, bliski kontakt z naturą, łowienie ryb.

Dużą atrakcją turystyczną, nie tylko dla mieszkańców powiatu pozostają nadal: **zalew Chańcza, jeziorka leśne w Golejowie** i liczne tereny wędkarskie, szczególnie w gminach nadwiślańskich. Dla osób preferujących aktywny wypoczynek czeka ze swoją ofertą między innymi: **basen „Delfin”, korty tenisowe i kręgielnia w Połańcu.**

XIV.4. Analiza SWOT

Tabela nr 33. Analiza SWOT, turystyka i rekreacja.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Baza rekreacyjno-sportowa, szczególnie w Połańcu, Staszowie, Osieku, Oleśnicy a także i w pozostałych gminach powiatu. 2. Duża ilość cennych zabytków. 3. Bogata historia, ciekawe walory przyrodnicze. 4. Duże powierzchnie lasów - ogółem 27% powierzchni powiatu. 5. Postęp w ochronie czystości powietrza. 6. Ciekawa oferta wypoczynkowa hoteli: „Kurozwęki” i „Cztery wiatry”. 7. Dobry stan bezpieczeństwa na terenie powiatu. 8. Czystość wód.	1. Zły stan części zabytków. 2. Skromna oferta spędzenia czasu dla odwiedzających. 3. Nie najlepsze drogi, brak wystarczającej ilości oznakowań. 4. Brak informacji, trudności z dotarciem do niektórych miejsc wartych odwiedzenia. 5. Niski stan świadomości obywateli w sprawach ekologii, zaśmiecone lasy. 6. Nie najlepszy poziom usług gastronomicznych. 7. Słaba promocja oferty na targach i w pismach fachowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stworzenie Centrum Aktywnego Wypoczynku w Połańcu. 2. Pozyskanie nowych klientów poprzez rozszerzenie oferty: pola golfowe, korty tenisowe, przejażdżki konne i zaprzęgami. 3. Nawiązanie kontaktów z profesjonalnymi biurami turystycznymi w kraju i za granicą. 4. Zainteresowanie możliwościami inwestorów z zewnątrz, sprzedaż lub dzierżawa części zabytków na remont których brakuje środków. 5. Możliwości rozwoju agroturystyki.	1. W sytuacji dalszego braku środków na remont, bezpowrotne zniszczenie części zabytków. 2. Zaniechanie działań promocyjnych spowoduje trudności w zdobywaniu rynku turystycznego w latach następnych. 3. Spadek popytu na usługi ze strony potencjalnych klientów w wyniku zubożenia społeczeństwa. 4. Brak tanich kredytów na rozwój i podniesienie standardu oferowanych usług.

W związku z tym, że hotele w powiecie staszowskim, są własnością prywatną lub są dzierżawiona, a także jak w przypadku hoteli: „Gwarek” i „Rytwiany”, należą do zakładów pracy, działania samorządów w tej sferze rozwoju turystyki są ograniczone i polegają na współpracy w zakresie promocji oraz prezentacji ofert przy różnych okazjach. Ma miejsce także wymiana informacji i powziętych wiadomości dotyczących nowych form promocji, sposobów zaistnienia na rynku oraz targach turystycznych.

XIV.5. Kluby i Związki Sportowe

Na terenie powiatu działa kilka organizacji zajmujących się działalnością sportową, do najważniejszych należą:

Staszowski Klub Sportowy „POGOŃ”, istniejący od 1945 roku. Obecnie najprężniej działają sekcje piłki nożnej a seniorzy uzyskali w poprzednim sezonie awans do III ligi. Obiekty klubowe są użytkowane przez mieszkańców Staszowa do celów rekreacyjno – sportowych.

Miejski Klub Sportowy „Czarni” Połaniec. Największy w powiecie klub prowadzący sekcje: piłki nożnej, piłki siatkowej, tenisa stołowego i zapasów. Szkoleniem objęte są wszystkie grupy wiekowe.

Klub Sportowy „Piaś” w Osieku z mocną sekcją piłki nożnej we wszystkich grupach wiekowych.

Zespoły zrzeszone w „**Ludowych Zespołach Sportowych**”.

Szkolne Związki Sportowe, upowszechniające zdrowy, sportowy styl życia wśród dzieci i młodzieży, zapewniające wszystkim uczniom uzdolnionym ruchowo, warunki do rozwoju swego talentu.

Międzyszkolny Klub Sportowy – Sekcja Strzelecka, działający w Zespole Szkół w Staszowie, zrzeszający młodzież szkół podstawowych i średnich Staszowa i okolic. Zawodnicy osiągają znaczące sukcesy w zawodach okręgowych i wojewódzkich.

XV. ANALIZA SWOT DLA POWIATU STASZOWSKIEGO. DIAGNOZA STANU SYTUACJI GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ

Po dokonaniu analiz w poprzednich rozdziałach, w najistotniejszych dla życia gospodarczego i społecznego regionu dziedzinach, dokonano analizy SWOT dla całego powiatu. Zwrócono uwagę na problemy i potencjały oraz szanse i zagrożenia mające wpływ na ogólną sytuację gospodarczą i społeczną.

Mocne strony:

1. Elektrownia im. T. Kościuszki w Połańcu, jej lokalizacja stwarzająca szczególnie dogodne warunki do rozbudowy i rozszerzenia produkcji energii w oparciu o węgiel kamienny i gaz.
2. Wzmocnienie pozycji Elektrowni poprzez pozyskanie inwestora strategicznego – belgijskiego koncernu paliwowo – energetycznego TRACTEBEL.
3. Istniejące możliwości rozwoju firm związanych z energetyką, jak również firm wykorzystujących odpady przemysłu energetycznego.
4. Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „SIARKOPOL” w Grzybowie z nowoczesną Kopalnią Siarki w Osieku.
5. Duża rezerwa terenów pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe i usługowe wraz z rezerwą mediów komunalnych (gaz, woda, ciepło, energia elektryczna).
6. Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN, tereny po Kopalni Siarki nadające się na inwestycje uciążliwe dla środowiska (Zakład Utylizacji Odpadów).
7. Dobry stan infrastruktury komunalnej, duże rezerwy oczyszczalni ścieków w niektórych gminach.
8. Dobre warunki do rozwoju budownictwa, pokaźne zaplecze surowcowe i energetyczne.
9. Atrakcyjne tereny pod względem turystycznym, duża powierzchnia lasów, liczne zabytki, bogate zaplecze hotelowe.
10. Lepsza niż w innych powiatach województwa sytuacja na rynku pracy.
11. Pozytywne zmiany zachodzące w sektorze rolnictwa, systematyczny rozwój produkcji ogrodniczej i sadowniczej.
12. Bogate zaplecze kulturowe, prężnie działające ośrodki na rzecz upowszechniania kultury.
13. Dobrze wykształcona kadra inżynieryjno-techniczna w powiecie.
14. Bogate tradycje patriotyczne i historyczne ziem powiatu.

Słabe strony:

1. Położenie geograficzne z dala od granic państwowych i dużych aglomeracji miejskich a przez to trudniejszy dostęp do potencjalnych inwestorów.
2. Brak większych zakładów przemysłowych, oprócz Elektrowni Połaniec i KiZChS, które stanowiłyby siłę napędową rozwoju powiatu i miejsca pracy dla jego mieszkańców.
3. Brak tras szybkiego ruchu i zły stan techniczny dróg, przeciętna jakość połączeń komunikacyjnych powiatu z resztą kraju, przejściami granicznymi itp.
4. Rozdrobnione rolnictwo, dekapitalizacja dotychczasowego dorobku gospodarstw rolnych.
5. Duża migracja młodzieży i ludzi wykształconych, brak atrakcyjnej dobrze płatnej pracy i perspektyw na poprawę tego stanu rzeczy.
6. Brak lobbingu na rzecz rozwoju powiatu działającego w wyższych sferach decyzyjnych.

Szanse:

1. Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o zaplecze energetyczne i surowcowe oraz inne czynniki korzystnie wpływające na gospodarkę.
2. Nowe technologie informatyczne i transportowe sprzyjające lokalizacji działalności gospodarczej na terenach oddalonych od dotychczasowych centrów gospodarczych.
3. Duża aktywność środowisk kulturalnych i twórczych dająca możliwości promocji i nawiązywania różnego rodzaju kontaktów.
4. Możliwość korzystania z doświadczeń krajów Unii Europejskiej.
5. Perspektywy pozyskania przez jednostki samorządowe i podmioty gospodarcze wsparcia doradczego i finansowego ze strony rozwijających się krajowych i międzynarodowych instytucji, a także ze środków przedakcesyjnych.

Zagrożenia:

1. Dalsza stagnacja gospodarcza, brak ożywienia na lokalnym rynku pracy.
2. W wyniku braku możliwości zatrudnienia rozszerzanie sfer ubóstwa, sprzyjającego powstawaniu patologii społecznych.
3. Dalsza dekapitalizacja majątku i dorobku ostatnich dziesięcioleci, szczególnie w rolnictwie i w zakładach gdzie zamknięto lub poważnie ograniczono produkcję.

4. Wzrost konkurencyjności ze strony innych powiatów korzystniej położonych i rozwijających się dynamicznie.
5. Brak wystarczającej ilości środków finansowych na poszczególne dziedziny życia gospodarczego i społecznego.
6. Nie sprostanie konkurencji krajów Unii Europejskiej, dotyczącej głównie sektora rolniczego.
7. Spadek zamożności mieszkańców oraz obniżenie się poziomu finansów samorządów lokalnych.

XV.1. Hierarchizacja słabych i mocnych stron powiatu

Hierarchiczne porządkowanie słabych i mocnych stron powiatu w czasie tworzenia strategii rozwoju nie ma ściśle ustalonych metod.

Do słabych stron, w przypadku powiatu staszowskiego, należy zaliczyć przede wszystkim cechy egzogeniczne (zewnętrzne), chociaż nie brak również i tych pochodzenia rodzimego.

Na użytek strategii trzeba zwrócić uwagę na ich negatywne oddziaływanie związane między innymi z:

- położeniem powiatu z dala od dużych aglomeracji miejskich, stanowiących naturalne źródło zbytu nie tylko produktów rolnych i przemysłowych, ale także będących miejscem lokowania wszelkiego rodzaju kapitału. Brak większych miast na terenie powiatu, to również mniejsze szanse powstania nowoczesnych zakładów pracy, szczególnie na bazie inwestycji zagranicznych,
- oddaleniem od granic państwowych, szczególnie granicy zachodniej i południowej, co nie sprzyja rozwojowi gospodarstwu, a w szczególności wymianie handlowej. Ta ujemna cecha potęgowana jest dodatkowo złym stanem dróg Polski południowej i środkowej oraz brakiem perspektywy w najbliższym czasie na budowę autostrad czy tras szybkiego ruchu,
- brakiem większego zainteresowania (z nielicznymi wyjątkami) alokacją kapitału w powiecie, mimo istnienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej, a co za tym idzie małym rozwojem bazy ekonomiczno - produkcyjnej,
- brakiem prężnie działających instytucji otoczenia biznesu i zainteresowania ze strony przedsiębiorców tworzeniem funduszy rozwoju,
- niskim poziomem technologicznym i organizacyjnym gospodarki odpadami komunalnymi, głównie na wsiach, czego efektem jest coraz to większe zaśmiecanie środowiska naturalnego, szczególnie lasów.

Oddziaływanie mocnych stron - atutów powiatu, zauważalne jest przede wszystkim w:

- kształtowaniu pewnego rodzaju poczucia bezpieczeństwa socjalnego, związanego z funkcjonowaniem dwóch największych zakładów: Elektrowni w Połańcu i „Siarkopolu” w Grzybowie, zatrudniających obecnie około 3200 pracowników, a także w różnorodności sposobów wpływających na gospodarcze otoczenie (tworzenie zaplecza energetycznego i surowcowego, zapotrzebowania na różnego rodzaju usługi, sponsoring działalności kulturalnej i sportowej),
- istnieniu na rynku dużej liczby podmiotów gospodarczych różnych branż, które w części kierowane są przez doświadczonych pracowników kadry inżyniersko – technicznej, pracujących uprzednio w Kopalni Siarki w Grzybowie,
- pracowitości i determinacji rolników, przestawiających się z produkcji typowo rolniczej na ogrodniczą i sadowniczą, umiejętnie wykorzystujących zarówno sprzyjające temu rodzajowi produkcji warunki klimatyczne i glebowe, jak i koniunkturę na rynku,
- rosnącym zainteresowaniem inwestorów staszowską podstrefą TSSE EURO PARK WISŁOSAN, co w połączeniu z wykorzystaniem Linii Hutniczo – Siarkowej, może w niedługim czasie stać się istotnym bodźcem rozwoju gospodarczego z nastawieniem na wymianę handlową z krajami Europy Wschodniej,
- stałej trosce władz samorządowych miast i gmin oraz gmin powiatu o poprawę infrastruktury wiejskiej, uzbrajanie terenu w podstawowe media z myślą o przyszłych inwestycjach mieszkaniowych, co poprawia warunki życia mieszkańców i podnosi atrakcyjność terenu,

- aktywności działaczy różnych środowisk, szczególnie w obszarze zachowania dziedzictwa kulturowego oraz prezentacji walorów ziemi staszowskiej na arenie krajowej a także i poza granicami.

Hierarchizacja słabych i mocnych stron, a także ustalenie ich wpływu na kształtowanie rzeczywistości powiatu, jest w gruncie rzeczy procesem subiektywnym. Niewątpliwie, zarówno jedne jak i drugie cechy, mają swoje podłoże w rzeczywistości i to często dosyć odległej w czasie, a nie będące jedynie pochodną przeobrażeń społeczno – ekonomicznych ostatnich lat. Istotną sprawą w procesie kształtowania przyszłego wizerunku powiatu, staje się umiejętne wykorzystanie sił i możliwości tkwiących w mocnych stronach, przy możliwej minimalizacji oddziaływania słabych stron i eliminowania negatywnych skutków przeobrażeń, nieodłącznie towarzyszących procesom przemian.

XVI. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU POWIATU STASZOWSKIEGO

Cele strategiczne rozwoju powiatu ułożono na kilku poziomach, na zasadzie „od ogółu do szczegółu”, zgodnie z przyjętą metodą opracowania dokumentu strategii. Wiodącą rolę pełni **cel generalny** a jest nim „**Tworzenie optymalnych warunków zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu**”, określa on ogólną orientację działań wspomagających rozwój powiatu jako całości. Wyraźnie zauważalne jest powiązanie celu generalnego strategii rozwoju powiatu staszowskiego z przyjętą orientacją strategii wyższego rzędu, w tym przypadku ze Strategią Rozwoju Województwa a jest nią „**Wzrost atrakcyjności województwa dla rozwoju społecznego i gospodarczego**”.

Drugi poziom tworzą **cele warunkujące** osiągnięcie celu generalnego, a w obrębie dziedzin w nich zawartych poszukuje się działań najważniejszych dla rozwoju powiatu zebranych w tzw. **priorytety**.

Najniższy, czwarty poziom celów tworzą konkretne działania wynikające bezpośrednio z priorytetów. Są to **cele operacyjne**, stanowiące bezpośrednią podstawę określenia i porządkowania przedsięwzięć wspomagających rozwój. Czteroszczeblowy układ celów zapewnia strategii większą stabilność i jednocześnie elastyczność wobec zmieniających się uwarunkowań rozwoju.

W dłuższej perspektywie stabilne powinny pozostać jedynie cele wyższych szczebli, przede wszystkim cel generalny i cele warunkujące a także niektóre priorytety, zaś cele operacyjne będą się często zmieniać lub ulegać eliminacji poprzez ich realizację. Zwykle można je w pełni osiągnąć poprzez wykonanie jednego lub kilku przedsięwzięć gospodarczych.

CEL GENERALNY**TWORZENIE OPTIMALNYCH WARUNKÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO I SPOŁECZNEGO POWIATU****PRIORYTETY****CELE WARUNKUJĄCE**

Wyzwalanie inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości jako podstawy stabilizacji i rozwoju gospodarczego powiatu oraz przeciwdziałania bezrobociu.

Tworzenie korzystnych warunków inwestowania w oparciu o potencjał energetyczny powiatu, z zachowaniem wszelkich dopuszczalnych ulg i preferencji. Szeroka promocja potencjalnych obszarów inwestycyjnych. Troska o znalezienie inwestorów i kapitału.

Rozwój działalności gospodarczej w oparciu o zaplecze energetyczne i surowcowe, a także majątek odziedziczony po likwidowanych zakładach. Podejmowanie inicjatyw o znaczeniu ponadregionalnym.

Wspieranie przedsięwzięć zmierzających do budowania wizji gospodarczych i kooperacyjnych między podmiotami gospodarczymi regionu.

Poszukiwanie możliwości pozyskania środków finansowych z funduszy przedakcesyjnych z przeznaczeniem na rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej oraz finansowe wsparcie modernizacji i restrukturyzacji zakładów.

Wspieranie gospodarczego rozwoju zrównoważonego, opartego na podmiotach różnej wielkości reprezentujących różne branże.

Restrukturyzacja i aktywizacja rolnictwa oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Tworzenie grup producenckich lub innych form organizacji rolników w obronie swoich interesów. Budowa sieci targów i giełd, współpraca z innymi powiatami województwa.

Rozwój działalności agroturystycznej na bazie dotychczasowych doświadczeń, podniesieniu poziomu oferowanych usług w oparciu o stosowne programy marketingu agroturystycznego.

Zmiana struktury agrarnej gospodarstw, powiększanie bazy produkcyjnej w wybranych asortymentach jako podstawy dla przetwórstwa. Upowszechnianie ekologizacji produkcji rolnej.

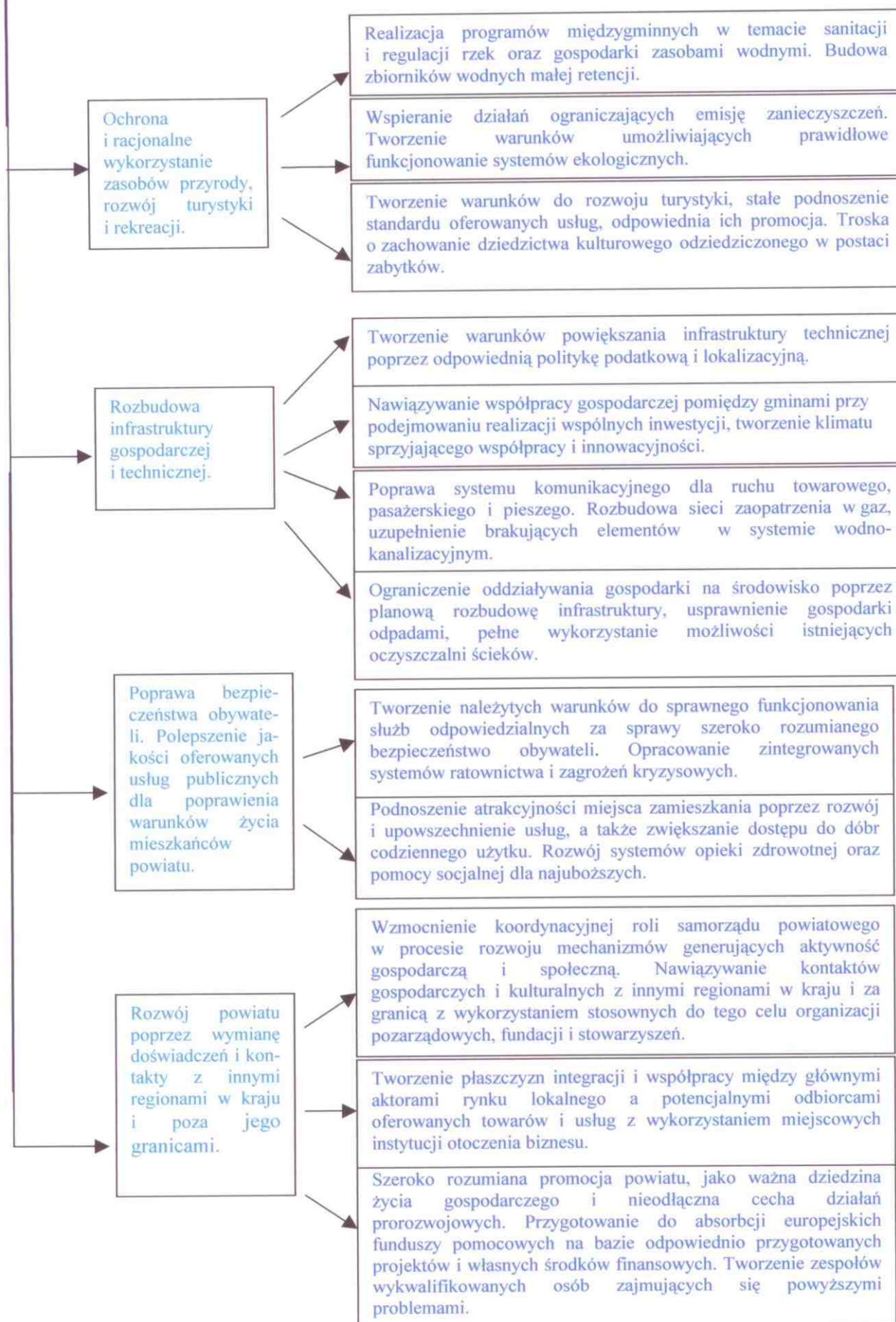
Zalesianie terenów mało przydatnych dla rolnictwa, zbywanie mniejszych gospodarstw w zamian za emerytury rolnicze. Kształcenie liderów przedsiębiorczości na terenach wiejskich.

Rozwój nauki i oświaty. Upowszechnianie sportu i wychowania fizycznego. Troska o zachowanie dóbr kultury.

Rozwój oświaty w oparciu o AOK, istniejące szkoły średnie, gimnazjalne i podstawowe. Dostosowywanie programów nauczania do zmieniających się wymagań rynku pracy. Stała troska o materialną bazę kształcenia, rozbudowa niektórych obiektów, dokonywanie niezbędnych remontów i wyposażenia.

Wspieranie działalności związków sportowych oraz klubów, organizowanie rozgrywek i festynów oraz innych imprez o charakterze masowym.

Działania zmierzające do zachowania odziedziczonych dóbr kultury, zapobieganie dewastacji zabytków. Prowadzenie działalności edukacyjnych i promocyjnych dotyczących dziedzictwa kulturowego.

XVII. SCENARISZOWA WIZJA PRZYSZŁEGO ROZWOJU POWIATU

Scenariuszowa wizja przyszłości i rozwoju gospodarczego jest wnioskowaniem możliwego przebiegu zdarzeń i procesów w dziedzinach objętych planowaniem strategicznym. W obszarach tych spodziewane są określone następstwa tego planowania lub ich brak albo nieskuteczność. Planowaniu strategicznemu nie podlega w zasadzie gospodarka rynkowa, gdyż powiat funkcjonuje w określonym otoczeniu i w szeroko rozumianych uwarunkowaniach zewnętrznych w tym politycznych, gospodarczych i społecznych o zasięgu regionalnym, krajowym a nawet międzynarodowym.

W związku z tym, szczególnie ważna dla przyszłego rozwoju powiatu jest ogólna sytuacja ekonomiczna kraju, stan prawno – ustrojowy państwa, krajowa polityka rozwoju a także efekty związane z przyszłą akcesją Polski do Unii Europejskiej. Rozwój powiatu wynika więc nie tylko z uwarunkowań wewnętrznych, ale także z priorytetów rozwoju zawartych w **Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego**, która wskazuje na:

- rozwój globalizacji gospodarki światowej, czego konsekwencją jest rodzący się proces konkurencyjności regionów,
- znaczenie procesów integracyjnych z Unią Europejską, oraz konieczność dostosowywania infrastruktury technicznej i ekonomicznej do standardów europejskich oraz stworzenie sprawnego mechanizmu finansowania rozwoju z wykorzystaniem środków przedakcesyjnych,
- dokonujące się zmiany ustrojowe, które dotyczą decentralizacji państwa i finansów publicznych oraz umacniania roli samorządów,
- wzrost znaczenia budżetów własnych oraz gospodarczej polityki regionalnej realizowanej w dużej mierze przez administrację samorządową szczebli powiatowych i gminnych.

VII.1. Główne filary przyszłego rozwoju

Biorąc pod uwagę procesy zachodzące w gospodarce w skali makro, oraz specyfikę powiatu staszowskiego, należy się spodziewać, że o sukcesach w przyszłym rozwoju regionu decydować będą następujące filary:

1. **Kadry przedsiębiorców, działaczy gospodarczych i samorządowych**, które przyczynią się do podniesienia konkurencyjności powiatu, wzrostu przedsiębiorczości oraz poprawy jakości życia mieszkańców.
2. **Lokalny rynek kapitałowy** z wykorzystaniem środków budżetowych oraz pozabudżetowych, a także środków pomocowych i przedakcesyjnych, koordynacja wzajemnego ich udziału w finansowaniu konkretnych zadań inwestycyjnych.
3. **Odpowiednia struktura agrarna**, powiększenie bazy produkcyjnej gospodarstw rolnych które sprostają wymogom rynku i konkurencji krajów Unii Europejskiej.

4. **Przedsięwzięcia w zakresie edukacji i oświaty** jako najskuteczniejszy instrument w przewyżnianiu zapóźnień rozwojowych w niektórych obszarach życia gospodarczego i społecznego.
5. **Troska o zachowanie czystego środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego**, rozwój usług turystycznych wspomagany profesjonalną ofertą promocyjną na rynkach o zasięgu krajowym a także międzynarodowym.
6. **Całokształt działań zmierzających do zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa obywateli**. Tworzenie optymalnych warunków do wykonywania zadań przez instytucje i służby odpowiedzialne za świadczenie usług dla mieszkańców powiatu oraz ich bezpieczeństwo.
7. **Tworzenie pozytywnego wizerunku powiatu** poprzez profesjonalną promocję i różnorodne oferty dotyczące najważniejszych dziedzin życia społecznego i kulturowego.

Istotnym aspektem mogącym mieć w najbliższej przyszłości duże znaczenie dla rozwoju powiatu, jest należyte przygotowanie się do wykorzystania w sposób możliwie jak największy środków finansowych związanych z wdrażaniem programów pomocowych Unii Europejskiej, (PHARE, ISPA, i SAPARD), a także pozyskanie dofinansowania zadań z funduszy Banku Światowego, mimo że ostatnie decyzje podjęte w Brukseli na czas nieokreślony odwołują uruchomienie np. funduszu „SAPARD”.

XVII.2. Scenariusze rozwoju powiatu

Scenariuszowa wizja rozwoju powiatu, powinna być tworzona z uwzględnieniem dwóch wariantów: **scenariusza dominacji zagrożeń**, oraz **scenariusza dominacji szans**.

W **wariacie pierwszym** uznajemy, że większość uprzednio wymienionych uwarunkowań negatywnych będzie wywierać niekorzystny wpływ na przebieg zdarzeń, czego efektem będzie dwa zasadnicze pasma negatywnych następstw, jedno w sferze demograficzno – społecznej, drugie zaś w sferze gospodarczej, co we współdziałaniu spowoduje:

1. stagnację a nawet powstanie tendencji spadkowych w przedsiębiorczości i w obrocie kapitałem,
2. spadek zamożności mieszkańców i zmniejszenie poziomu finansów samorządów lokalnych,
3. dalszy wzrost bezrobocia,
4. wzrost poziomu emigracji młodzieży z uwagi na brak perspektyw zatrudnienia, lepszego życia i osiągnięcia kariery zawodowej,
5. negatywne następstwa w życiu społecznym i w obyczajach, pogłębiające się patologie: alkoholizm, narkomania, wzrost przestępczości, rozpad życia rodzinnego.

Natomiast w scenariuszu dominacji szans przyjmujemy, że pozytywne cechy zewnętrzne szeroko rozumianego otoczenia i wewnętrzne powiatu, będą dominować

nad ujemnymi, co pozwoli na tworzenie solidnej podstawy rozwoju, zarówno w sferze ekonomicznej jak i społecznej, a także przyczyni się do osiągnięcia odpowiednich standardów technicznych.

W najbliższych latach efekty te mogą być słabo zauważalne, ale wyraźny postęp uwidoczni się w miarę upływu czasu.

Należy więc przewidywać że:

1. będą rosły nakłady inwestycyjne na terenie powiatu, i przedsięwzięcia gospodarcze będą mniej ryzykowne, równocześnie z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości rozwijać się będzie działalność turystyczna,
2. w związku z polepszeniem się stanu dróg, wzrosną standardy komunikacyjne dla obsługi ruchu towarowego i pasażerskiego,
3. dojdzie do ożywienia procesu inwestycyjnego, szczególnie na terenie staszowskiej podstrefy, co przyczyni się do powstania znaczącej ilości nowych miejsc pracy,
4. ożywi się rynek lokalny i przez to zostaną zahamowane tendencje emigracyjne młodzieży, co z kolei wpłynie na poprawę struktury demograficznej w powiecie,
5. dojdzie do wzrostu zamożności mieszkańców, zwiększenia się budżetów samorządów i powstania popytu na dobra i usługi wyższego rzędu,
6. równoległe do rozwoju gospodarczego rozwijać się będzie działalność kulturalna i społeczna.

Przedstawiona powyżej optymistyczna wersja rozwoju, odnosi się głównie do branż, które mimo określonych trudności obecnie istnieją i prosperują na rynku.

W nieco dalszej kolejności pojawi się również koniunktura dla działów gospodarki uważanych obecnie za niedochodowe, szczególnie jeśli chodzi o produkcję rolną. Wzrośnie też popyt na usługi wyższego rzędu, poprawa standardów zagospodarowania przestrzennego oraz estetyki miast i wsi.

XVII.3. Czynniki i przesłanki wyboru celów warunkujących i priorytetów

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego, jest dokumentem w którym zapisano cele, priorytety i zadania operacyjne których konsekwentna realizacja ma się przyczynić do poprawy warunków życia mieszkańców i stanowić podstawę do dalszego działania opartego na wspólnym porozumieniu różnych środowisk co do zasadności przyjętych ustaleń. Zasada zachowania consensusu przy wyborze dróg rozwoju i sposobów realizacji zadań, powinna gwarantować ich wykonanie, dlatego tak istotny był aspekt społecznego charakteru prac nad strategią i szerokiej konsultacji z różnymi środowiskami.

Ostatecznie po wyznaczeniu celu generalnego, sformułowano 7 celów warunkujących i 24 priorytety.

Podstawą określenia celów warunkujących i priorytetów były odpowiednio:

- **dla celu pierwszego:** konieczność dalszej restrukturyzacji gospodarki, walki z bezrobociem, unowocześnienia bazy ekonomicznej,
- **dla celu drugiego:** aktualna sytuacja w sektorze rolnictwa i rozwoju wsi, wiele z tych problemów ma charakter systemowy, a ich rozwiązanie przekracza możliwości władz gminnych i powiatowych,
- **dla celu trzeciego:** potrzeba zwrócenia uwagi na sytuację ludzi młodych, zasilających szeregi bezrobotnych, szczególnie absolwentów kończących szkoły średnie, a także Akademicki Ośrodek Kształcenia w Staszowie,
- **dla celu czwartego:** warunki środowiska naturalnego i bogate w skali powiatu zasoby dziedzictwa kulturowego tworzące konkretne przesłanki oraz szanse rozwoju turystyki i rekreacji,
- **dla celu piątego:** stała troska władz samorządowych o poprawę warunków życia mieszkańców poprzez polepszania parametrów technicznych i komunikacyjnych w obszarze swoich jednostek terenowych,
- **dla celu szóstego:** potrzeba usprawnienia i dofinansowania jednostek i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców, oraz podniesienie poziomu świadczonych usług, szczególnie medycznych,
- **dla celu siódmego:** potrzeba kreowania pozytywnego wizerunku powiatu w warunkach gospodarki rynkowej, oraz korzystania w tym zakresie z doświadczeń innych regionów.

Z pewnością można stwierdzić, że określenie pierwszego celu warunkującego rozwój powiatu jako „**Wyzwalanie inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości jako podstawy stabilizacji i rozwoju gospodarczego oraz przeciwdziałania bezrobociu**” nie było przypadkowe.

Baza ekonomiczna i przedsiębiorczość mieszkańców powiatu, ma największy wpływ na poziom życia obywateli i sytuację w pozostałych dziedzinach nieprodukcyjnych. Stąd też najważniejsze zadanie strategiczne wiąże się z tworzeniem korzystnych warunków bezpośrednio i pośrednio stymulujących rozwój przedsiębiorczości. Kreowanie w ten sposób nowych miejsc pracy, musi wywołać liczne pozytywne efekty pośrednie i przyczynić się do globalnego wzrostu stopy życiowej. Zmniejszenie bezrobocia należy więc do pierwszoplanowych zadań w powiecie.

XVIII. LISTA CELÓW I ZADAŃ OPERACYJNYCH PRZYJĘTYCH DO REALIZACJI W LATACH 2000 – 2015 W POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZINACH ŻYCIA GOSPODARCZEGO I SPOŁECZNEGO POWIATU

• OCHRONA ŚRODOWISKA I ZASOBÓW NATURALNYCH

1. „Zagospodarowanie odpadów komunalnych, budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów na terenach po eksploatacji siarki w Grzybowie”.

Program ten zakłada funkcjonowanie zintegrowanego systemu zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem następujących segmentów:

- odzysku odpadów użytkowych,
- kompostowania organicznej frakcji zawartej w odpadach,
- utylizacji, unieszkodliwiania, przetwarzania w celu ograniczenia objętości odpadów nie znajdujących wykorzystania,
- składowania odpadów i produktów utylizacji,
- prowadzenia działalności produkcyjnej na bazie surowców odzyskanych z odpadów użytkowych.

W obecnym stanie przygotowania projektu przewidywany jest odbiór odpadów z terenów gmin następujących powiatów: staszowskiego, buskiego, opatowskiego, sandomierskiego, pińczowskiego, kazimierskiego i kieleckiego. Przy sprzyjających okolicznościach do realizacji procesu inwestycyjnego dojść może na jesieni 2001 roku, zakończenie inwestycji winno mieć miejsce w końcu roku 2002, natomiast funkcjonowanie Zakładu Utylizacji można złożyć na 50 lat, czyli do 2052 roku.

Zadanie to umieszczone jest w **Strategii Rozwoju Województwa**.

2. „Program – Przyjazna energetyka”.

Zagospodarowanie odpadów produkcyjnych Elektrowni im. T. Kościuszki w Połańcu, rekultywacja terenu w pobliżu ich składowiska, modernizacja bloków 1 – 4 w zakresie zmniejszenia emisji gazów i pyłów, budowa gazowego turbozespołu.

3. „Modernizacja spalarni odpadów medycznych przy SPZZOZ w Staszowie”.

Inwestycja ta polegać ma na modernizacji istniejącej, ale nie funkcjonującej spalarni przy staszowskim szpitalu i dostosowanie jej parametrów do obowiązujących wymagań. Termin realizacji zakłada się na lata 2000 – 2001, pokrycie kosztów z Wojewódzkiego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska.

4. „Gospodarowanie zasobami wodnymi rzeki Czarnej wraz z dopływami”.

Celem programu jest stworzenie możliwości gospodarowania zasobami wodnymi w dorzeczu rzeki Czarnej wraz z dopływami, wykonanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego, oraz uporządkowanie terenów przyległych do koryta rzeki Czarnej.

Główne elementy programu to:

- udrożnienie koryta rzeki Czarnej i jej dopływów,
- budowa zbiorników wodnych na Śmierdziacze i Wschodniej dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego sołectw: Ruszcza i Rybitwy oraz

Kamieniec i Zrębin,

- wykonanie wałów przeciwpowodziowych,
- wykonanie murów oporowych żelbetowych po obu stronach rzeki Czarnej, na jej odcinkach w miejscowościach: Staszów, Rytwiany i Połaniec,
- dostosowanie budowli rzecznych do pracy w nowych warunkach.

Wstępna faza przygotowawcza do realizacji inwestycji została rozpoczęta w roku 1998 opracowaniem szczegółowej koncepcji.

Na skutek podziału administracyjnego kraju, kontynuacja realizacji programu wymaga obecnie pewnych uzgodnień, a czas jej realizacji zależy głównie od możliwości pozyskania środków z zewnątrz. Wstępnie planuje się, że zakończenie tej inwestycji powinno nastąpić w 2006 roku. Zadanie, realizowane wspólnie ze Związkiem Gmin Rolniczych i Ekologicznych „EKOROL” w Kielcach zostało zgłoszone do **Strategii Rozwoju Województwa**.

5. „Gospodarka wodno – ściekowa, budowa wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków w gminach powiatu staszowskiego”.

Celem tego programu jest:

- ochrona środowiska naturalnego przed skutkami braku zorganizowanej gospodarki wodno - ściekowej na obszarze objętym programem,
- poprawa jakości wód w ciekach powierzchniowych,
- pełne wykorzystanie istniejących oczyszczalni ścieków.

Wstępna faza przygotowawcza do realizacji inwestycji została rozpoczęta w roku 2000 opracowaniem koncepcji. Po jej zakończeniu wykonana zostanie dokumentacja techniczna. Dalsza realizacja projektu uzależniona będzie od wielkości pozyskanych środków finansowych z zewnątrz. Wstępnie termin zakończenia inwestycji przewiduje się na rok 2010. Projekt zgłoszony do **Strategii Rozwoju Województwa**, jest realizowany wspólnie ze Związkiem Gmin Rolniczych i Ekologicznych „EKOROL” w Kielcach.

6. „Budowa oczyszczalni ścieków oraz modernizacja infrastruktury komunalnej na terenie Miasta i Gminy Osiek”.

Zadanie dotyczy budowy: oczyszczalni ścieków w Osieku, przepompowni wód w Sworoniu z regulacją rzeki Strzegomki oraz tworzenia wysypisk śmieci i utylizacji odpadów, budowy wodociągów dla miejscowości Grabowiec oraz Ossala – Lesisko, kanalizacji sanitarnej i deszczowej dla Osieka i innych miejscowości, gazyfikacji i telefonizacji wsi, oświetlenia ulicznego oraz infrastruktury technicznej dla nowych osiedli budownictwa mieszkaniowego.

7. „Budowa sieci sanitarnej w miejscowościach: Zimnowoda, Rosołówka, Kolonia Bogoria, Wola Kielczyńska, Gorzków, Miłoszowice oraz zakończenie wodociągowania na terenie gminy Bogoria”.

Budowa powyższej sieci sanitarnej spowoduje zmniejszenie zanieczyszczenia strumienia o nazwie „Korzenna”, który jest dopływem rzeki Koprzywianki skupiającej wokół siebie Ekologiczny Związek Gmin, do którego między innymi należy gmina Bogoria.

Ponadto zwiększy to ilość ścieków jakie przerabiać będzie gminna

oczyszczalnia, której moce przerobowe wykorzystane są obecnie na poziomie 40 % jej możliwości.

Zakończenie wodociągowania na terenie gminy dotyczy następujących sołectw: Niedźwiedz, Wierzbka, Łagówka, Ujazdek, Malkowice i Wagnerówka.

Realizacja powyższych dwóch programów planowana jest na lata 2001 – 2010, i uzależniona od wielkości środków pozyskanych z zewnątrz.

8. „Utworzenie przez „INTELSTER” Sp. z o.o. Zakładu Recyklingu Samochodów”.

Zamiar ten wynika głównie z faktu braku na obszarze południowo – wschodniej Polski autoryzowanego dużego Auto Złomu.

Nieodłączną częścią tego przedsięwzięcia będą bazy skupu wycofanych z użytkowania pojazdów, rozmieszczone w różnych miejscowościach położonych w województwach: świętokrzyskim, małopolskim, podkarpackim i częściowo podlaskim, gdzie obecnie użytkuje się około 900 tys. pojazdów.

Prace przygotowawcze nad utworzeniem Zakładu Recyklingu w Grzybowie, prowadzone są wspólnie ze Stowarzyszeniem Forum Recyklingu w Warszawie i trwają od 1999 roku. Rozpoczęcie inwestycji związanych z utworzeniem Zakładu spełniającego wszystkie normy ochrony środowiska, planowane jest na początek 2002 roku, a rozpoczęcie recyklingu pod koniec tegoż roku.

• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I DROGOWA, INWESTYCJE W OBSZARZE GOSPODARKI I BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

1. „Modernizacja drogi wojewódzkiej Kielce – Daleszyce – Raków – Staszów – Połaniec, wraz z budową obwodnicy Połańca oraz mostu na Wiśle”.

Zadanie to zgłoszone do **Strategii Wojewódzkiej**, ma polepszyć połączenie między wschodnią częścią powiatu a stolicą województwa, oraz połączyć obszary mieleckiej i staszowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

2. „Obwodnica średnicowa w Staszowie”.

Celem programu jest wyeliminowanie ruchu tranzytowego z centrum miasta poprzez przejęcie przez wybudowaną obwodnicę ruchu kołowego, co wpłynie na zahamowanie dewastacji zabytkowej części miasta. Program obejmuje budowę odcinka trasy średnicowej od ulicy Targowej poprzez ulicę Kolejową, Mickiewicza do ulicy Langiewicza w ciągu drogi wojewódzkiej nr 764 .

Wstępna faza przygotowawcza do realizacji inwestycji została rozpoczęta w roku 2000 opracowaniem koncepcji, a po jej zakończeniu i zaakceptowaniu, zostanie wykonana dokumentacja techniczna. Następnym etapem będzie przygotowanie gruntów do wykupu, niezbędnych do realizacji programu.

Czas realizacji zadania uzależniony jest od wielkości środków w budżecie wojewody oraz pozyskanych środków zewnętrznych. Termin zakończenia powyższej inwestycji przewiduje się na koniec roku 2005.

3. „Dokończenie inwestycji o strategicznym znaczeniu dla Miasta i Gminy Staszów”.

Zadanie dotyczy zakończenia: budowy wodociągów gminy Staszów, budowy hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 3 w Staszowie oraz budowy obwodnicy południowej.

4. „Polepszenie stanu dróg i układu komunikacyjnego na terenie Miasta i Gminy Osiek”.

Zadanie przewiduje realizację budowy obwodnicy dla Osieka, ulic i chodników dla miasta oraz poprawę stanu dróg lokalnych i rolniczych na terenie gminy.

5. „Przedsięwzięcia programowo – projektowe o kluczowym znaczeniu dla Miasta i Gminy Osiek”.

Zadanie dotyczy: utworzenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, oraz przygotowania terenów pod budownictwo przemysłowe, usługowo – handlowe i mieszkaniowe.

6. „Połączenie drogi powiatowej Klimontów – Wola Malkowska nr 42303, z drogą wojewódzką Połaniec – Staszów – Kielce nr 264, między miejscowościami Wola Malkowska – Raków”.

Połączenie obu dróg, skróci o około 20 km dojazd mieszkańcom kilkunastu miejscowości z gminy Bogoria i z gmin ościennych do stolicy województwa. Budowa wspomnianej drogi ułatwi również połączenie z Sandomierza do Kielc i da zatrudnienie przy realizacji tej inwestycji licznym bezrobotnym. Realizację zadania zakłada się na lata 2001 – 2004.

7. „Budowa dróg ewakuacji powodziowej w gminach powiatu staszowskiego”.

Realizacja tego zadania, ma umożliwić sprawną ewakuację osób i dobytku z zagrożonych powodzią terenów. Zadanie zostało zgłoszone do **Strategii Wojewódzkiej**.

8. „Zabezpieczenie przed powodzią wałów Wisły i jej dopływów na terenach samorządów: Osiek, Połaniec, Łubnice”.

Zadanie to, zgłoszone do **Strategii Wojewódzkiej**, wynika z pilnej potrzeby reperacji wałów, co wiąże się z dużymi nakładami finansowymi które nie mogą być pokryte wyłącznie z budżetów gminnych.

9. „Odbudowa drogi powiatowej nr 42369 Rytwiany – Łubnice na odcinku Rytwiany – Sichów”.

Zadanie polega na: poszerzeniu drogi z 5 do 6 metrów, podwyższeniu poziomu - około 20 cm, wykonaniu 2 warstw nawierzchni bitumicznej, chodników na terenie zabudowanym – 2 tys. m² oraz odwodnienia i zjazdów. Źródła finansowania zadania to budżet powiatu – 50% i Fundusz Aktywizacji Terenów Wiejskich – 50%. Czas realizacji: 1 lipiec 2001 – 31 październik 2002 rok.

10. „Plany i zadania Powiatowego Zarządu Dróg, związane z remontami i należyтым utrzymaniem dróg powiatowych”.

W celu usystematyzowania działań, opracowano podstawową sieć dróg, która przyjmuje większość ruchu indywidualnego i komunikację zbiorową. Pociąga to za sobą priorytetowe traktowanie tych dróg i przeznaczenie na ich remonty oraz utrzymanie większości środków finansowych. Prace na pozostałych drogach należy ograniczyć do bieżącego utrzymania i działań interwencyjnych.

W miarę pozyskiwanych środków budżetowych planuje się zrealizować:

1. Oznakowanie pionowe i poziome: 2000 – 2001 rok.
2. Odnowę nawierzchni dróg na poziomie ok. 10 km/rok z możliwością udziału finansowego gmin, (do roku 2012 przeprowadzenie wszystkich odnów nawierzchni).
3. Budowę chodników - około 600 mb/rok.
4. Poprawę estetyki dróg i ulic – wartość prac około 50 tys.zł/rok.
5. Wykonanie odwodnienia dróg: ok. 2 km/rok.

11. „Doprowadzenie gazu do Połańca, Osieka, Łubnic i pozostałej części gminy Rytwiany”.

Realizacja jednego z najważniejszych zadań, mającego znaczący wpływ na polepszenie standardu życia mieszkańców w/w gmin. Termin realizacji uzależniony od pozyskania funduszy i koordynacji wspólnych działań w/w samorządów.

12. „Rozbudowa infrastruktury technicznej na obszarach przeznaczonych pod działalność gospodarczą na terenie gmin powiatu staszowskiego”.

Zadanie to, zgłoszone do **Strategii Wojewódzkiej**, ma wpłynąć na ożywienie gospodarki powiatu i budownictwa mieszkaniowego, oraz uczynić wyznaczone tereny bardziej atrakcyjne dla inwestorów.

13. „Budowa siedzib Posterunków Energetycznych w Bogorii i Ćmielowie”.

Posterunki o powierzchni 150 m² każdy z zapleczem (garaże, wiaty) – około 100 m², czas realizacji – do 2006 roku.

14. „Budwa stacji 110/15 kV w okolicach Iwanisk”.

Stacja zasilana będzie z napięcia linii 110 kV Opatów – Klimontów, czas realizacji do 2010 roku.

• WALKA Z BEZROBOCIEM, TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY

1. „Stworzenie Centrum Aktywności Gospodarczej w Połańcu dla rozwoju miasta i powiatu staszowskiego”.

Inicjatywa ma na celu wykorzystanie możliwości Połańca w powstawaniu nowych zakładów pracy, przetwarzających istniejące odpady, jak również stworzenie mocnego lobbingu na rzecz pozyskania nowych inwestorów.

2. „Stworzenie Ośrodka Promocji Gospodarczej Powiatu”.

Przyszły ośrodek powinien być wyposażony w odpowiednie środki rzeczowe i finansowe niezbędne do prowadzenia aktywnej działalności promocyjnej, zarówno w kraju jak i za granicą. Istotną pomoc dla skuteczności działań będzie miało pozyskanie do współpracy szerokiego grona działaczy samorządowych

i gospodarczych, między innymi ze Staszowskiej Izby Gospodarczej i Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców.

3. „Utworzenie w Staszowie organizacji i instytucji na rzecz wspierania przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego”.

Zadanie dotyczy aktywizacji drobnej przedsiębiorczości poprzez utworzenie „Lokalnego Funduszu Poręczeniowego” oraz „Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych” dla producentów rolnych, a także „Towarzystwa Budownictwa Społecznego” - jako optymalnej formy zaspakajania potrzeb mieszkaniowych uboższej części mieszkańców gminy.

4. „Zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy”.

Powiatowy Urząd Pracy podejmuje określone działania mające prowadzić do ożywienia rynku i tworzenia nowych możliwości zatrudnienia poprzez:

- współfinansowanie dodatkowych miejsc pracy z Funduszu Pracy,
- prowadzenie aktywnych szkoleń zawodowych, dostosowanych do potrzeb pracodawców,
- zwiększenie efektywności wymiany i obiegu informacji o rynku pracy,

Zasadnicze działania Urzędu, uwzględniające potrzeby zgłoszone przez pracodawców, specyfikę lokalnego rynku, a także wojewódzkie założenia rozwoju gospodarczego, realizowane są w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu finansowanych z Funduszu Pracy. Ważne zadanie spoczywa także na samorządach miejsko - gminnych oraz gminnych w zakresie wspierania inwestycji infrastrukturalnych, dających możliwość zatrudnienia odpowiedniej liczby bezrobotnych.

Prawidłowa koordynacja powyższych działań uzależniona jest również od należytych warunków funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy na które składają się stabilna sytuacja lokalowa, kadrowa i finansowa.

• OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU, ROLNICTWO I LEŚNICTWO

1. „Budowa zbiornika wodnego Czernica – Wólka Żabna”.

Zbiornik ten będzie się składał z dwóch zbiorników, „wschodniego” i „zachodniego” o powierzchni użytkowej odpowiednio 15 ha i 25 ha. Oprócz funkcji rekreacyjnych, zbiornik ten będzie spełniał szereg innych korzystnych dla środowiska zadań. Zakończenie inwestycji przewiduje się na 2004 rok.

2. „Budowa zbiornika małej retencji na rzece „Korzennej” w Bogorii”.

Zbiornik ten planowany w terenie leśnym, u podnóża gór Świętokrzyskich, umożliwi rozwój turystyki. Zbiornik podniesienie także poziomu wód gruntowych oraz zapewni wodę do celów poż. i przemysłowych.

3. „Modernizacja zbiornika wodnego w miejscowości Ceber”.

Zadanie polega na oczyszczeniu, remoncie i częściowej wymianie urządzeń wodnych. Przeznaczenie zbiornika – jak w punkcie 2.

4. „Budowa zbiornika wodnego na rzece „Kacance” w miejscowości Wiązownica – Kolonia”.

Zbiornik do celów rekreacyjnych, spełniałby również funkcję zbiornika retencyjnego.

Stadnina Koni Kurozwęki Sp. z o.o., zgłosiła następujące trzy programy:

1. „Restrukturyzacja produkcji mleka”.

Realizacja programu ma doprowadzić do poprawy jakości produkowanego mleka zgodnie z normami Unii Europejskiej oraz podnieść efektywność ekonomiczną Spółki. Zamierzenia te mają być osiągnięte poprzez: poprawę warunków udoju, lepsze żywienie, zakup nowoczesnych urządzeń chłodniczych oraz właściwy dobór stada.

2. „Ekologiczna produkcja roślinna dla potrzeb miejscowej suszarni”.

Program ten zakłada ekologiczną produkcję warzyw i owoców miękkich oraz ziół jako surowców dla suszarni. Produkcja będzie prowadzona przez Spółkę na gruntach dzierżawionych od AWRSP.

3. „Rozpoczęcie chowu bizonów amerykańskich”.

Zamiar uruchomienia chowu bizonów podyktowany jest możliwością eksportu mięsa bizoniego na chłonny rynek europejski. Ze względu na niskie wymagania tych zwierząt co do jakości paszy, zamierza się przeznaczyć dla nich gorsze klasy łąk i gruntów ornych.

Projekty zgłoszone Przez Stadninę Koni Kurozwęki, mają szansę być dofinansowane z Programu **SAPARD** (szczegóły zawiera **załącznik nr 9**).

Na poprawę sytuacji w rolnictwie powiatu, będą miały także wpływ realizacje zamierzeń takich jak:

1. Stworzenie powiatowej giełdy rolno – sadowniczej.
2. Zwiększenie produkcji mleka i rozwój przemysłu mleczarskiego.
3. Zmniejszenie liczby gospodarstw na drodze wykupu ekonomiczne słabych, lub tych w których zaprzestano produkcji, zbywanie mniejszych gospodarstw w zamian za emerytury rolnicze co zaproponowano w „Pakcie dla rolnictwa”.
4. Powiększenie powierzchni gospodarstw i podniesienie poziomu technicznego wyposażenia poprzez odpowiednie systemy kredytowania tych przedsięwzięć.
5. Udostępnienie mieszkańcom wsi kontaktu z wszelkimi instytucjami i organizacjami wspomagania i rozwoju przedsiębiorczości. Stworzenie na szczeblu powiatu centrum informacji o niektórych źródłach finansowania rozpoczęcia działalności pozarolniczej.
6. Promocja agroturystyki i tworzenie programów marketingu agroturystycznego, podnoszenie poziomu oferowanych usług.
7. Usprawnienie dostępności kształcenia młodzieży wiejskiej na wszystkich poziomach szkolnictwa, a także doskonalenia zawodowego w powiązaniu z lokalnym rynkiem pracy.
8. Upowszechnienie ekologizacji produkcji rolnej.
9. Promocja przedsiębiorczości pozarolniczej zwłaszcza w środowiskach gminnych.
10. Zalesienie terenów mało przydatnych dla rolnictwa (gleby V i VI klasy, około 25 tys. ha.).

11. Usprawnienie komunikacji między terenami wiejskimi a miastami.
12. Zacieśnianie współpracy między rolnikami i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa (Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Izby Rolnicze).
13. Podejmowanie inicjatyw zmierzających do budowy i uruchomienia przemysłu rolno – przetwórczego na bazie podaży owoców i warzyw z terenu powiatu staszowskiego, oraz powiatów sąsiednich, głównie sandomierskiego.

• EDUKACJA I SZKOLNICTWO

1. „Racjonalizacja sieci szkolnej w kontekście zmian demograficznych, oraz dostosowanie profili kształcenia do istniejącej sytuacji we wszystkich typach szkół ponadgimnazjalnych”.

Projekt dotyczy: likwidacji małych, finansochłonnych szkół, zmiany stopnia organizacyjnego szkół i zespołów szkół oraz zmiany obwodów szkolnych.

2. „Budowa hali sportowej wraz z zapleczem i częścią dydaktyczną przy Liceum Ogólnokształcącym w Staszowie”.

Zadanie to polega na budowie nowoczesnej hali sportowej o pow. 1 897,9 m², (wymiary areny sportowej – 22 x 42 m.), wraz z zapleczem, a także ośmioma klaso-pracowniami o pow. 3 170 m². Czas realizacji tej inwestycji, której koszt wynosi 4.056.554,- zł. przewiduje się na lata 2000 –2001.

3. „Utworzenie biblioteki dla potrzeb studentów Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – Akademickiego Ośrodka Kształcenia w Staszowie”.

Zadanie polega na wykonaniu kapitalnego remontu pomieszczeń, oraz zakupie mebli bibliotecznych i sprzętu komputerowego do celu ewidencji i archiwizacji zbiorów. Czas realizacji zadania: 2001 – 2003 rok.

4. „Tworzenie warunków i systemów promocji dla podejmowania przez absolwentów szkół podstawowych kształcenia w szkołach średnich”.

Program dotyczy:

- opracowania i wdrożenia jednolitego i efektywnego systemu proorientacji i doradztwa zawodowego dla młodzieży,
- wdrożenia innowacji dotyczących łagodzenia progów egzaminacyjnych na styku gimnazjum i szkoły ponadpodstawowej,
- powołanie Centrum Kształcenia Zawodowego.

5. „Modernizacja systemu kształcenia, opieki oraz wychowania dzieci i młodzieży”.

Program dotyczy: rozwoju kształcenia integracyjnego w szkołach i w innych placówkach oraz rozwoju rodzinnych form opieki nad dziećmi osieroconymi, a także upowszechniania form kształcenia dzieci upośledzonych.

6. „Rozwój bazy szkolnictwa”.

Projekt realizowany będzie poprzez: budowę i rozbudowę obiektów szkolnych i sportowych oraz powołanie Centrum Kształcenia Praktycznego (zawodowego).

7. „Rozwój szkolnictwa wyższego”.

Popieranie inicjatyw społecznych dla powstawanie nowych kierunków studiów w Akademickim Ośrodku Kształcenia w Staszowie, popularyzacja Szkół Wyższych w regionalnych środkach przekazu.

8. „Dostosowanie kształcenia nauczycieli do potrzeb społeczno – gospodarczych oraz doskonalenie systemu zarządzania oświatą i przepływem informacji”.

Projekt realizowany będzie przez:

- powołanie Powiatowego Zespołu Doradców Programowo – Metodycznych,
- rozwój sieci komputerowych i internetowych oraz wykorzystanie ich w pracy administracji szkolnej,
- rozszerzenie zakresu wydawnictw biuletynów, informatorów, czasopism itp.

9. „Stworzenie systemu szkolnictwa zawodowego w powiecie staszowskim”.

Realizacja kształcenia w następujących typach szkół:

- w szkole zawodowej (na podbudowie programowej gimnazjum),
- w liceum profilowanym kształcącym w profilach zawodowych (na podbudowie programowej gimnazjum),
- w liceum uzupełniającym na podbudowie szkoły zawodowej,
- w szkole policealnej (na podbudowie liceum).

10. „Stworzenie systemu i możliwości doskonalenia oraz doksztalcania nauczycieli zawodu i teoretycznych przedmiotów zawodowych”.

Proponuje się następujące kierunki działań:

- przekwalifikowanie nauczycieli „zawodowców” na prowadzenie zajęć w kształceniu ogólnym,
- doksztalcanie nauczycieli w zakresie nowych technik i technologii, doskonalenie w łączeniu teorii z praktyką (moduły),
- położenie szczególnego nacisku na „produkcję narzędzi pracy dla nauczycieli”, np. w wojewódzkim lub powiatowym publicznym ośrodku doskonalenia nauczycieli,
- stworzenie możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia nauczycieli praktycznej nauki zawodu np. w uruchomionym na bazie Zespołu Szkół w Staszowie Centrum Kształcenia Praktycznego (zawodowego).

Dla realizacji wymienionych wyżej zadań Samorząd Powiatowy powinien otrzymać merytoryczną i finansową pomoc Ministerstwa Edukacji Narodowej.

• OCHRONA ZABYTKÓW, UPOWSZECHNIANIE KULTURY

1. „Prace remontowe i konserwatorskie dotyczące zabytków położonych na terenie poszczególnych samorządów miejsko - gminnych i gminnych powiatu staszowskiego”.

Zadanie dotyczy szeregu prac planowanych przez właścicieli bądź użytkowników obiektów zabytkowych, a także samorządy z terenu powiatu. Działania które podjęte zostaną w latach 2001 – 2010, mają na celu ochronę, częściową odbudowę oraz konserwację obiektów zabytkowych. (Załącznik nr 15).

2. „Organizacja przez Staszowski Ośrodek Kultury, imprez i widowisk: „Panorama Gmin”, „Festiwal Kultury Szkół”, „Plenery Malarskie”, „Festiwal Janues Musical”.

Imprezy mające na celu popularyzację dorobku kulturalnego powiatu oraz tworzenie warunków do integracji gmin powiatu. Czas realizacji – cyklicznie co roku.

3. „Generalny remont budynku użytkowanego przez SOK oraz budynku w parku staszowskim. Zakup niezbędnego wyposażenia”.

Generalny remont polegający na przystosowaniu sali widowiskowej i innych pomieszczeń do wypełniania swojej funkcji. Zakup aparatury nagłaśniającej i zadaszenia plenerowego – wyposażenia niezbędnego do realizacji imprez dla potrzeb powiatu. Czas realizacji 2001 – 2005 r.

4. „Modernizacja budynku Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu. Zakup niezbędnego wyposażenia”.

Zadanie do realizacji w celu usprawnienia działalności Centrum i rozszerzenia jej zakresu.

5. „Przekształcenie Towarzystwa Kościuszkowskiego w Połańcu w koordynatora działań na obszarze Polski południowo – wschodniej, dla pielęgnowania tradycji historycznych i kulturalnych”.

Zadania wynika z rozwoju działalności Towarzystwa poza granice powiatu i województwa świętokrzyskiego.

6. „Organizowanie imprez kulturalnych przez Miasto i Gminę Połaniec oraz Centrum Kultury i Sztuki”.

Zadanie dotyczy organizacji: imprez kościuszkowskich, wymiany kulturalnej z Polakami na Wileńszczyźnie, koncertów polskich zespołów muzycznych z wykorzystaniem muszli koncertowej w Połańcu. Czas realizacji: cyklicznie, każdego roku.

7. „Rozbudowa miejsko – gminnego Ośrodka Kulturalno – Rozrywkowego w Osieku”.

Zadanie mające na celu rozbudowę i dostosowanie istniejącego obiektu do aktualnych wymagań i aspiracji mieszkańców Miasta i Gminy w zakresie zaspakajania potrzeb kulturalnych i oświatowych.

8. „Stworzenie powiatowego programu dofinansowania imprez o charakterze kulturalnym”.

Program miałby na celu stworzenie możliwości współfinansowania niektórych imprez przez samorządy terenowe i sponsorów, w celu ich uatrakcyjnienia (możliwość zaproszenia wybitnych, ale droższych artystów estrady). Program umożliwiłby również koordynację działań, wykluczającą między innymi organizację imprez w tych samych terminach.

9. „Przekształcenie Muzeum Ziemi Staszowskiej z placówki prowadzonej społecznie w jednostkę stacjonarną ze Statutem”.

Realizacja tego zadania umożliwić ma dalszy rozwój tej placówki oraz powiększenie zbiorów. Czas realizacji 2001 – 2002 rok.

10. „Organizacja przez Staszowskie Towarzystwo Kulturalne następujących imprez: „Targów Wydawnictw Regionalnych”, „ Dwudziestolecie STK – Zjazd Staszowian z całego świata”, „10 – lecie Muzeum Ziemi Staszowskiej”.

W/w imprezy mają na celu szeroką prezentację dorobku kulturalnego środowisk staszowskich, a także nawiązanie kontaktu z byłymi mieszkańcami ziemi staszowskiej, zamieszkującymi obecnie w różnych krajach świata. Zjazd taki, planowany jest w dniach 24 – 25.05.2001 roku.

11. „Działania Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Szydłowskiej dla popularyzacji i zachowania zabytków średniowiecznego grodu”.

Zadanie dotyczy organizacji corocznych imprez promujących zabytki Szydłowa: „Turniejów rycerskich”, „Biesiad na zamku”, „Święta śliwki”, „Plenerów malarskich”, „Biegów sylwestrowych” itp., jak również publikacji i sympozjów naukowych poświęconych problemom rekonstrukcji zniszczonych i ratowania istniejących zabytków. Czas realizacji: cyklicznie co roku.

• OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

1. „Modernizacja SPZZOZ w Staszowie dla dostosowania go do potrzeb nowoczesnej służby zdrowia, w tym - zakup aparatu RTG”.

Zadanie to związane jest z modernizacją i adaptacją pomieszczeń oraz montażem aparatu. Realizacja planowana jest w latach 2000 – 2001, na bazie dofinansowania z Ministerstwa Zdrowia.

2. „Organizacja Oddziału Ratunkowego w SPZZOZ w Staszowie i punktu całodobowego pogotowia ratunkowego w Połańcu”.

Zadanie polega na adaptacji Izby Przyjęć na Oddział Ratunkowy, zakupie odpowiedniej aparatury i sprzętu medycznego. Przewidywany koszt – 750 tys. zł. Spodziewane częściowe dofinansowanie z Ministerstwa Zdrowia. Czas realizacji to 2001 rok.

3. „Sukcesywne wykonywanie remontów kapitalnych w Oddziałach Szpitalnych”.

Prace remontowe dotyczą lat 2000 – 2005.

Projekt **modernizacji spalarni odpadów medycznych SPZZOZ**, został zamieszczony w rozdziale poświęconym inwestycjom związanym z ochroną środowiska (pkt. 3.)

4. „Utworzenie Klubu Terapeutycznego przy ul. Rytwiańskiej 23 w Staszowie, oraz Klubu Popierania Zdrowego Trybu Życia w Połańcu przy ul. Czarnieckiego 5”.

Podmioty realizujące ten projekt to Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Zadanie polega na remoncie, adaptacji

i wyposażeniu przeznaczonych na te cele pomieszczeń. Czas realizacji: 2000 – 2002 rok.

5. „Utworzenie Ośrodka Wczesnej Interwencji”.

Podmiot realizujący i czas jak w punkcie 4. Sposób realizacji to wykorzystanie posiadanej bazy lokalowej i sprzętu do prowadzenia terapii.

6. „Organizacja Domów Opieki Społecznej w gminach: Połaniec, Osiek i Szydłów”.

Placówki przeznaczone dla osób starszych, samotnych i przewlekle chorych, mają powstać w/w gminach. Zadanie realizowane przy współudziale Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, przewidziane jest do wykonania w latach: 2000 – 2006.

7. „Utworzenie Międzygminnego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy, oraz pomoc dla Gminnych Ośrodków Interwencji Kryzysowej”.

Zadanie realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przy udziale samorządów gminnych oraz samorządu powiatowego. Czas realizacji jak w punkcie 6.

• BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA ORAZ ZADANIA POWIATOWYCH INSPEKTORATÓW

Zadania zgłoszone przez **Komendę Powiatową Policji:**

1. „Zwiększenie obsady etatowej w policji”.

Zakup przez Starostwo Powiatowe oraz Urzędy Miast i Gmin, etatów dzielnicowych. Zwiększenie etatów przez KGP i KWP. Czas realizacji: na lata 2000 – 2010 rok.

2. „Monitoring miasta Staszowa i miasta Połańca”.

Sposób realizacji to instalacja sieci kamer na terenie w/w miast w miejscach najbardziej niebezpiecznych. Koszt – około 100 tys. zł. Czas realizacji: 2000 – 2002 rok.

3. „Zakup radiowozów i sprzętu dla potrzeb policji”.

Zakup nowych radiowozów, sprzętu łączności i informatycznego oraz innych urządzeń technicznych. Wartość zakupów to około 400 tys. zł, a czas realizacji przewidziano na lata 2000 – 2010.

4. „Specjalistyczne szkolenia policjantów”.

Szkolenia w KGP i KWP, ośrodkach resortowych i w innych instytucjach. Czas realizacji jak w punkcie 2.

5. „Działania na rzecz wzrostu zaufania społecznego do policji”.

Zadanie realizowane będzie poprzez propagowanie pozytywnych wzorów postaw społecznych, organizowanie wspólnych szkoleń ze społeczeństwem, realizację

programów profilaktycznych, tworzenie punktów przyjęć i pomocy. Czas realizacji 2000 – 2004 rok.

6. „Realizacja powiatowych akcji profilaktycznych”.

Zadanie dotyczy realizacji między innymi akcji takich jak: „Społeczeństwo przeciw przemocy”, „Młodzież a narkotyki”. Czas realizacji: cyklicznie co roku, przy udziale: Komendy Powiatowej Policji, wszystkich typów szkół, samorządów, fundacji i stowarzyszeń.

Zadania zgłoszone przez **Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej:**

1. „Wzmocnienie sił operacyjnych KP PSP w Staszowie”.

Zakup terenowego samochodu gaśniczego oraz samochodu gaśniczego. Wartość ogółem tego zadania to 1 mln. zł. Czas realizacji: 2001 i 2002 rok. Źródła finansowania: Komenda Główna i Komenda Powiatowa PSP, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i inne.

2. „Poprawa systemu łączności”.

Modernizacja łączności radiowej ze środków własnych Komendy. Wartość zadania to 60 tys. zł. Czas realizacji: 2001 rok.

3. „Poprawa bazy lokalowej w KP PSP”.

Budowa własnej bazy dla Komendy Powiatowej i Jednostki Ratownictwa Gaśniczego. Inwestycję zaplanowano na lata 2006 – 2007, a jej koszt wyniesie około 8 mln. zł.

Zadania zgłoszone przez **Związek Ochotniczych Straży Pożarnych w Staszowie:**

1. „Rozbudowa Domu Strażaka w Koniemłotach”.

Czas realizacji: 2000 – 2001 rok, koszt inwestycji: 20 300 zł.

2. „Budowa Domu Strażaka w Wiązownicy Dużej”.

Czas realizacji: 1993 – 2001 rok, koszt inwestycji: 600 000 zł.

3. „Budowa Domu Strażaka w Łukawicy”.

Czas realizacji: 1998 – 2001 rok, koszt inwestycji: 200 000 zł.

4. „Budowa remizy OSP w Połańcu oraz dokończenie budowy remizy w Ruszycy”.

Czas realizacji: 2000 – 2004 rok, w miarę posiadanych środków.

5. „Budowa strażnicy OSP w Suchowoli”

Czas realizacji, jak w pkt. 4.

Zadania zgłoszone przez **Powiatowe Inspektoraty:**

1. „Polepszenie warunków funkcjonowania Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego”.

Zadanie dotyczy: zwiększenia zatrudnienia o trzy etaty dla obsługi merytorycznej, oraz jeden etat do prac administracyjnych, zakupu samochodu służbowego, kserokopiarki, faksu oraz mebli biurowych, podniesienia standardu warunków lokalowych.

2. „Polepszenie warunków funkcjonowania Powiatowego Inspektoratu Weterynarii”.

Zadanie dotyczy: remontu budynku w tym jego ocieplenie, wymiany instalacji elektrycznej, wodnej i kanalizacyjnej, zmiany systemu ogrzewania z węglowego na gazowy, modernizacji pomieszczeń wraz z kotłownią - czas realizacji: 2001 – 2007, a także stworzenia systemu archiwizacji danych i systemu księgowości komputerowej, zakupu 3 komputerów wraz z oprogramowaniem.

3. „Polepszenie warunków funkcjonowania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej”.

Zadanie dotyczy: zakupu wyposażenia laboratoriów na ogólną kwotę 125 tys. zł., częściowej wymiany sprzętu komputerowego, zakupu stosownych programów, stworzenie sieci komputerowej wymiany informacji pomiędzy Stacją a Starostwem Powiatowym, remontu i modernizacji budynku w związku z planowaną akredytacją laboratoriów.

• TURYSTYKA I REKREACJA

1. „Utworzenie Powiatowego Ośrodka Informacji, Promocji Turystyki i Aktywnego Wypoczynku”.

Ośrodek spełniałby rolę powiatowego biura informacji i obsługi ruchu turystycznego. Wyposażenie w sprzęt komputerowy i łącza internetowe umożliwi kontakt z podobnymi placówkami w kraju i za granicą oraz pomoże w pozyskaniu turystów.

2. „Stworzenie bazy rekreacyjno – sportowej dla potrzeb mieszkańców Miasta i Gminy Osiek”.

Przedsięwzięcie przewiduje realizację do 2010 roku następujących zadań inwestycyjnych: budowę hali sportowo – rekreacyjnej i boiska wraz z obiektami towarzyszącymi, basenu sportowego oraz stworzenie odpowiednich warunków do wypoczynku w obrębie Jeziora Osieckiego.

3. „Organizacja i urządzenie bazy agroturystycznej w Kurozwękach”.

Inwestycja ta planowana jest w Zespole Pałacowy Sp. z o.o., i ma na celu utworzenie ośrodka turystycznego o wysokim standardzie. Miejscem realizacji programu będzie Zespół Pałacowy w Kurozwękach, a termin uruchomienia działalności to połowa 2001 roku. Szacuje się, że docelowo zatrudnionych zostanie 10 osób. Szczegóły powyższego programu zawiera stosowny załącznik. Projekt ma szansę dofinansowania z Programu „SAPARD”.

Pozostałe zamierzenia do realizacji w kierunku rozwoju turystyki i rekreacji w powiecie:

- Stworzenie możliwości ciekawego spędzenia czasu przez gości hoteli i ośrodków wczasowych poprzez: budowę boisk i kortów tenisowych, wynajem kajaków, rowerów wodnych, zaprzęgów oraz koni wierzchowych a także skorzystanie z oferty basenu i kręgielni w Połańcu.
- Systematyczne szkolenie personelu, w miarę możliwości za granicą, podpatrywanie wzorów z innych krajów, nauka języków obcych wybranych osób.
- Nawiązanie kontaktów z biurami turystycznymi, aktywna promocja oferty turystycznej w powiązaniu z zabytkami i przeszłością historyczną.
- Stworzenie porozumienia w sprawie wspólnego pokrywania kosztów uczestnictwa w targach turystycznych w kraju i za granicą.
- Podniesienie poziomu usług gastronomicznych.
- Przedsięwzięcie spektakularnych działań, obliczonych na szerokie zainteresowanie ofertą poprzez np.: założenie mini pól golfowych na terenie parku położonego w kompleksie hotelu „Rytwiany”.

• SPORT I KULTURA FIZYCZNA

1. „Utworzenie Centrum Aktywnego Wypoczynku w Połańcu, oraz modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie powiatu”.

Zadanie głównie realizowane przez samorządy miejsko – gminne i gminne, właściwe dla miejsca lokalizacji danych obiektów. Czas realizacji 2000 – 2010 rok, w zależności od posiadanych środków.

2. „Modernizacja strzelnicy sportowej z zapleczem przy Zespole Szkół w Staszowie”.

Zadanie polegać ma na rozbudowie tunelu strzelnicy kulowej z 25 do 50 m długości, wykonanie pomieszczeń strzelnicy śrutowej oraz pomieszczeń pomocniczych. Czas realizacji zadania: 2001 – 2002 rok. Koszt całkowity: 212 400 zł, częściowe pokrycie planowane jest z funduszy UKFiS oraz ze środków Rady Rodziców.

3. „Wspieranie inicjatyw o charakterze ogólnym i zasięgu powiatowym”.

Zadanie dotyczy wspólnych przedsięwzięć co do przyszłych imprez o charakterze masowym, na bazie wcześniejszych uzgodnień i planów głównie w kwestiach organizacyjno – finansowych. Czas realizacji: każdego roku.

4. „Wdrożenie programu powszechnej edukacji zdrowotnej i aktywizacji fizycznej”.

Program realizuje Powiatowy Szkolny Związek Sportowy, jego podstawowe założenia to:

- upowszechnienie w grupach klasowych szkolnych igrzysk sportowych, w klasach II – V konkursów gier i zabaw,

- prowadzenie systematycznej kontroli indywidualnej sprawności i wydolności ucznia, według norm indeksu sprawności fizycznej, karty sprawności biegowej i „sprawdź się sam”;
- zwiększenie zajęć rekreacyjnych dla grup dzieci rozwijających się prawidłowo, ale nie przejawiających zainteresowania sportem,
- upowszechnienie we wszystkich typach szkół konkursu „Sport dla każdego”, jako podsumowanie całorocznej pracy danej placówki,
- inspirowanie organizatorskiej aktywności samej młodzieży w zakresie różnych form działalności sportowej (młodzieżowy organizator, młodzieżowy sędzia sportowy),
- szkolenie w specjalistycznych sekcjach Szkolnych Klubów Sportowych,
- stworzenie systemu współzawodnictwa sportowego, również w sporcie wyczynowym między szkołami podstawowymi, gimnazjalnymi i licealnymi,
- rozpowszechnienie w klasach młodzieżowych mini gier w systemie lig na szczeblu miasta, gminy i powiatu.

XIX. ZAKOŃCZENIE

W obecnej wersji strategii zapisano 85 celów operacyjnych o różnym znaczeniu i zakresie, bliższe dane niektórych zadań, programów i propozycji, zawarte są w stosownych załącznikach.

Taka ilość wymienionych zadań, niewątpliwie świadczy o wielkości potrzeb społecznych, przed których zaspokojeniem stoją władze zarówno szczebli gminnych jak i szczebla powiatowego a także wojewódzkiego. Nie są to wyłącznie problemy samorządów i różnych środowisk, ale także osób pełniących szereg odpowiedzialnych funkcji kierowniczych na terenie powiatu. Duża liczba wymienionych zadań wynika również z potrzeby zachowania „wnioskotwórczego” charakteru strategii, z myślą o przyszłych staraniach o dofinansowanie przynajmniej niektórych zamierzeń ze środków przedakcesyjnych, czy w okresie późniejszym z funduszy strukturalnych.

Przedstawione propozycje zawarte w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego, należy także traktować jako rekomendację dla władz, której ważnym zadaniem związanym z planowaniem strategicznym jest tworzenie płaszczyzn integracji i partnerstwa między głównymi aktorami rynku lokalnego. Działania te umożliwiać będą współpracę środowisk gospodarczych i społecznych dla wspólnej sprawy, czyli rozwoju powiatu.

Prace związane z planowaniem strategicznym, powinny być prowadzone w sposób ciągły, co wynika z potrzeby aktualizacji tego dokumentu wobec zmieniających się wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju.

Niektóre zadania zawarte w strategii powiatowej, weszły do strategii województwa świętokrzyskiego, jednakże w tym zakresie również powinna być prowadzona dalsza współpraca.

Niewątpliwie posiadanie należycie zrobionej strategii zrównoważonego rozwoju gminy czy powiatu, pomoże w realizacji wymienionych zadań. Jednak samo posiadanie strategii nie zastąpi aktywności i przedsiębiorczości ludzi zajmujących się poszczególnymi dziedzinami życia gospodarczego i społecznego. To od nich zależeć będzie ostateczny efekt działań, polegających także na pozyskaniu dofinansowania przyjętych do realizacji zadań, na bazie profesjonalnie przygotowanych projektów i wniosków inwestorskich. W rezultacie prace te przyczyniać się będą do rozwoju powiatu staszowskiego i polepszania warunków życia jego mieszkańców.

Wykaz tabel, rysunków i załączników:

	strona
Tabela nr 1. Ludność powiatu staszowskiego na tle innych powiatów województwa - stan na 31.XII.2000 r	6
Tabela nr 2. Ludność powiatu – stan na 31.XII.2000 r	6
Tabela nr 3. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie Regon w/g sektorów oraz wybranych form prawnych na 1.01.2000 r	9
Tabela nr 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie Regon, stan na 1.01.2000 r. w/g wybranych sekcji EKD	9
Tabela nr 5. Podm. gosp. w woj. świętokrzyskim, stan na 31.07.2000 r	10
Tabela nr 6. Spółki prawa handlowego w woj. świętokrzyskim, stan na 31.07.2000	10
Tabela nr 7. Analiza SWOT dla gospodarki powiatu	15
Tabela nr 8. Informacje o gospodarce wodno – ściekowej w poszczególnych gminach powiatu	18
Tabela nr 9. Wydatki na ochronę wód, powietrza oraz ziemi w powiecie i w województwie w 1999 r	18
Tabela nr 10. Wybrane dane dotyczące emisji zanieczyszczeń oraz nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska – w 1999 roku	19
Tabela nr 11. Abonenci telefoniczni w 1999 roku, (dotyczy tylko abonentów Telekomunikacji Polskiej S.A.)	20
Tabela nr 12. Analiza SWOT dla wszystkich rodzajów dróg powiatu staszowskiego	21
Tabela nr 13. Wykaz dróg gminnych i dojazdowych do pól	25
Tabela nr 14. Poziom bezrobocia w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2000	27
Tabela nr 15. Liczba bezrobotnych w latach 1999 – 2000, w poszczególnych gminach	27
Tabela nr 16. Napływ i odpływ bezrobotnych w latach 1999 – 2000	28
Tabela nr 17. Bezrobotni według wieku	29
Tabela nr 18. Bezrobotni według wykształcenia	30
Tabela nr 19. Wylączeni z ewidencji bezrobotnych w latach 1999 – 2000	30
Tabela nr 20. Limity na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 1999 - 2000	31
Tabela nr 21. Bezrobotni objęci aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu	31
Tabela nr 22. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach powiatu, stan na 28.02.2000	32
Tabela nr 23. Analiza SWOT, rolnictwo w powiecie	37
Tabela nr 24. Przedszkola w gminach powiatu staszowskiego w roku szkolnym 2000/2001	39
Tabela nr 25. Baza szkolnictwa, stan na 1.09.2000 r	39
Tabela nr 26. Szkoły podstawowe w gminach powiatu staszowskiego w roku szkolnym 2000/2001	40
Tabela nr 27. Gimnazja w gminach powiatu w roku szkolnym 2000/2001	40
Tabela nr 28. Szkoły średnie i zawodowe w roku szkolnym 2000/2001	40
Tabela nr 29. Analiza SWOT, Szkolnictwo i Edukacja	41
Tabela nr 30. Biblioteki publiczne i kina w powiecie	44
Tabela nr 31. Dostępność usług medycznych w przeliczeniu na liczbę osób (stan 1.01.2000)	45

Tabela nr 32. Personel służby zdrowia stan na 1.01.2000 (bez personelu medycznego stacji: Sanitar. – Epidem., Laborat. Cefarm i pracowników administracji w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej)	Str: 46
Tabela nr 33. Analiza SWOT, turystyka i rekreacja	54

Rysunki:

Rys.1. Powiat na tle kraju i województwa	4
Rys.2. Mapa powiatu staszowskiego	4
Rys.3. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa w km na 1000 mieszkańców	16
Rys.4. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa w km bieżących na 100 km ²	16
Rys.5. Liczba bezrobotnych w latach 1992 – 2000	28
Rys.6. „Napływ” i „Odpływ” osób bezrobotnych w 2000 roku	29
Rys.7. Cel generalny, cele warunkujące i priorytety	59-60

Załączniki:

1. Zaproszenie do prac nad strategią, oraz pisma powołujące zespoły robocze
2. Notatki służbowe ze spotkań i posiedzeń, wnioski i założenia do Strategii Rozwoju Powiatu
3. Projekty i zadania zgłoszone przez Urzędy Miast i Gmin oraz Gmin
4. Inwestycje realizowane przez gminy lub planowane do realizacji w najbliższym czasie
5. Opis projektu „Zakład Recyklingu Samochodów w Grzybowie”
6. Gospodarka odpadami i wodno - ściekowa w gminach
7. Dane dotyczące dróg i infrastruktury drogowej
8. Materiały Powiatowego Urzędowego Pracy
9. Projekty zgłoszone przez Stadnię Koni Kurozwęki Sp. z o.o.
10. Dane dotyczące Szkolnictwa i Edukacji
11. Służba Zdrowia i Opieka Społeczna
12. Dane dotyczące Policji i Straży Pożarnych
13. Inspekcje Powiatowe
14. Zadania Związków Sportowych z terenu powiatu
15. Plany i zamierzenia samorządów miejsko – gminnych i gminnych dotyczące remontów oraz prac konserwatorskich w zabytkach powiatu staszowskiego
16. Wnioski i propozycje samorządów Miast i Gmin oraz Gmin z terenu powiatu staszowskiego, (po analizie pierwszej wersji strategii)

Autorzy dokumentu: liderzy życia gospodarczego, politycznego, kulturalnego i społecznego powiatu staszowskiego.

Koordinacja prac: Biuro Promocji i Rozwoju Gospodarczego w Starostwie Powiatowym w Staszowie pod kierunkiem:
mgr inż. Jana Mazanki
mgr Bożeny Winiarczyk
mgr Edyty Lis

Staszów – lipiec 2001 rok